

D00-031

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA

Milda PUKIENĖ
Julė RUKŠTELIENĖ

**KARINIS PRANCŪZŲ – LIETUVIŲ KALBŲ
ŽODYNAS**

Ekspirimentinis leidinys

Vilnius, 2003

7610002000031

UDK 801.3=40=882
Pu 32

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Užsienio kalbų katedros vyr.dėstytojų Mildos Pukienės ir Julės Rukštelienės parengtas „Karinis prancūzų – lietuvių kalbų žodynas“ skiriamas Akademijos kariūnams ir neakivaizdinio skyriaus klausytojams, krašto apsaugos sistemos kariams ir darbuotojams, prancūzų kalbos mokymo centrų klausytojams, rezervo karininkams ir jaunesiems šauliams.

Atsakingoji redaktorė Renė Stonkuvienė

Recenzavo Prancūzijos karinės misijos Lietuvoje lektorė Stephanie Paviot,
plk. Arūnas Dudavičius

Konsultantas karine tematika kpt. Marius Česnulevičius

- © Milda Pukienė, 2003
- © Julė Rukštelienė, 2003
- © Generolo Jono Žemaičio
Lietuvos karo akademija, 2003

PRATARMĖ

Karinis prancūzų – lietuvių kalbų žodynas skiriamas Gen. J.Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnams ir neakivaizdinio skyriaus klausytojams, krašto apsaugos sistemos kariams ir darbuotojams, prancūzų kalbos mokymo centrų klausytojams, aukštųjų mokyklų studentams, lankantiems rezervo karininkų kursus, bei jauniems šauliams.

Žodynas sudarytas remiantis bendraisiais dvikalbių žodynų leksikografijos principais ir suteikia galimybę lengviau išmokti ir teisingai vartoti karybos sąvokas ir terminus, padeda suvienodinti jų vertimą į lietuvių kalbą, taupyti laiką ir operatyviai susirasti reikiamą žodį dirbant su kariniais tektais ir dokumentais prancūzų kalba.

Dažniausiai vartojami karybos terminai, žodžiai ir žodžių junginiai išdėstyti prancūzų kalbos abėcėlės tvarka su jų atitikmenimis lietuvių kalba.

Žodžiai ir žodžių junginiai spausdinami juodu šriftu. Jei žodis ar terminas turi keletą reikšmių, jos numeruojamos arabiškais skaitmenimis. Tačiau yra pateikiamos tik tos žodžių ar terminų reikšmės, kurios dažniausiai pasitaiko tekstuose karine tematika.

Žodynas apima apie 7000 žodžių, jų junginių ir terminų, susijusių su karyba, bei 480 dažniausiai vartojamų specialiųjų santrumpų.

Šis žodynas – eksperimentinis leidinys – yra dar tik rengiamo „Karinio prancūzų – lietuvių ir lietuvių –prancūzų žodyno sudedamoji dalis“. Laukiame skaitytojų pastebėtų klaidų, kritikos bei pasiūlymų šio leidinio autorėms adresu Šilo g. 5A, LT-2055 Vilnius.

Autorės

PRANCŪZIŠKI SUTRUMPINIMAI

art.	artillerie	artilerija
avia.	aviation	aviacija
f	féminin	moteriškos giminės daiktavardis
m	masculin	vyriškos giminės daiktavardis
mar.	maritime	jūrų laivynas
pl.	pluriel	daugiskaita
qn	quelqu'un	ką nors (apie asmenį)
topo	topographie	topografija

LIETUVIŠKI SUTRUMPINIMAI

art.	artilerija
av.	aviacija
jūr.	jūrų laivynas

PRANCŪZŲ KALBOS ABĖCĖLĖ

Aa	Bb	Cc	Dd	Ee	Ff	
Gg	Hh	Ii	Jj	Kk	Ll	
Mm	Nn	Oo	Pp	Rr	Ss	
Tt	Uu	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz

A

abandon_m atsisakymas, palikimas; ~ **de poste (par un soldat)** (kareivio) pasitraukimas iš posto; ~ **de soi-même** atsidavimas; **esprit d'~** budrumo stoka
abandonner apleisti, palikti, atsisakyti; ~ **la ville à l'ennemi** palikti miestą priešui; ~ **le combat** palikti mūšį
abasourdir apkurtinti
abasourdissant,-e trankus, (ap)kurtinantis
abattis_m medžių arba šakų užkarda, užtvarta, užvarta
abattre kirsti, parblokšti, užmušti; ~ **la résistance de l'ennemi** pralaužti prieššo pasipriešinimą; ~ **un avion** numušti lėktuvą; **s'~** pargriūti; **s'~ sur** (už) pulti, (už)griūti
abattu,-e nukirstas, numuštas (apie lėktuvą), nukautas
abdication_f atsisakymas, išsižadėjimas
abdiquer atsisakyti, išsižadėti, nusileisti, pasiduoti, pasitraukti; ~ **devant les difficultés** pabūgti sunkumų
abîmer gadinti, žaloti, daryti, griauti; **s'~** gesti, irti; griūti, grimzti; **avion s'est ~é dans la mer** lėktuvas nugrimzdo į jūrą
abnégation_f pasiaukojimas
abolir panaikinti, atšaukti; ~ **l'exploitation** panaikinti išnaudojimą; ~ **une loi** panaikinti įstatymą
abordage_m abordažas, laivo priplaukimas, taraninis smūgis
aborder **1** pasiekti krantą **2** susidurti su kitu laivu; kautis (apie laivus), atakuoti; ~ **l'ennemi à la baïonnette** pulti priešą durtuvais; **s'~** kautis vienas prieš vieną
abords_m prieigos
aboutir pavykti, pasiekti tikslą; **cette démarche n'a pas ~ i** šis žygis nepavy-

ko, nepasisekė; **affaire a ~ i** reikalas pavyko
aboutissement_m pasiekimas, užbaigimas, įvykdymas; ~ **d'une mission** užduoties įvykdymas
abréviation_f sutrumpinimas; ~ **conventionnelle** sutartinis ženklas
abri_m slėptuvė, prieglobstis, pastogė, priedanga; ~ **antiatomique** priešatominė slėptuvė; ~ **à l'épreuve des radiations** slėptuvė nuo radioaktyviųjų spindulių; ~ **contre attaques aériennes** priešlėktuvinė slėptuvė; ~ **contre le gaz** priešdujinė slėptuvė; **être à l'~s des coups** būti nepakenkiamoje vietoje; **être à l'~s des vues** būti nepastebimoje vietoje
abriter priglausti, apsaugoti; ~ **des sinistres** suteikti prieglaudą nukentėjusiems; **s'~** pasislėpti, rasti priedangą
accablervarginti, sekinti
accalmie_f apimimas, tyla; ~ **dans la bataille** apimimas mūšyje
accaparer užgrobti, paglemžti; ~ **le pouvoir** užgrobti valdžią
accéder (à) prieiti, pasiekti; ~ **au pouvoir** pasiekti valdžią
accélérateur_m greitiklis, akceleratorius, greitintuvas
accélération_f paspartinimas, pagreitinimas
accélérographe_m akcelerografas
accéléromètre_m akcelerometras
accentuer pabrėžti, stiprinti, aštrinti; ~ **ez vos efforts!** greičiau!; ~ **la lutte** stiprinti kovą; ~ **la vigilance** kelti budrumą; ~ **l'effort offensif** sustiprinti puolimą; **ennemi a ~é sa pression** priešas sustiprino savo veržimąsi
acceptation_f priėmimas (pasiūlymo), sutikimas
accès_m priėjimas, įėjimas, prieiga; **port d'un ~ difficile** sunkus įėjimas į uostą

accession _f prisijungimas, pasiekimas; ~
à un pacte prisijungimas prie pakto;
 ~ **au pouvoir** atėjimas į valdžią
accessoires _m reikmenys
accident _m katastrofa, nelaimingas įvykis,
 avarija; ~ **d'une arme nucléaire** bran-
 duolinio ginklo avarija; ~ **du terrain**
 vietovės sandara (nelygumai)
accidenté,-e _{m,r} nukentėjęs dėl nelaimin-
 go atsitikimo
accidenté,-e nelygus; **paysage** ~ įvairus
 peizažas; **relief** ~ kalvota vietovė; **ter-
 rain** ~ ražyta vietovė
accomplir įvykdyti, atlikti; ~ **son devoir**
 įvykdyti savo pareigą; ~ **son service mi-
 litaire** atlikti tarnybą armijoje; ~ **une
 mission** atlikti užduotį
accomplissement _m įvykdymas, atlikimas;
 ~ **d'une mission** užduoties įvykdymas;
 ~ **du service militaire** karo tarnybos
 atlikimas
accord _m susitarimas, pritarimas, sutar-
 tis; ~ **est intervenu entre ces deux puis-
 sances** šios dvi valstybės susitarė tar-
 pusavyje; **conclure un** ~ **sur l'arrêt des
 expériences nucléaires** pasirašyti su-
 tartį dėl branduolinių bandymų nu-
 traukimo; **se mettre d'**~ susitarti; **sig-
 ner un** ~ pasirašyti sutartį
accorder **1** duoti, suteikti; ~ **l'autorisa-
 tion** duoti leidimą; ~ **une permission**
 duoti leidimą (išeiti į miestą) **2** sutai-
 kyti (priešininkus)
accotement _m šalikelė
accoutumance _f prisitaikymas; ~ **à l'alti-
 tude** prisitaikymas prie aukščio
accrochage _m **1** susirėmimas, susidūrimas
2 pakaba, svarelis
accrocher susidurti, susiremti, atakuoti;
 ~ **Pennemi** susidurti su priešū; ~ **une
 bande** susiremti su gauja; **régiment a
 été** ~ **é par un détachement ennemi**
 pulkas buvo atakuotas priešų būrio

acculer (**a**) įvaryti į aklavietę; ~ **un enne-
 mi à la mer** nustumti priešą prie jūros
accumulateur _m akumulatorius; ~
déchargé išsikrovęs akumulatorius;
charger les ~s pakrauti akumulatio-
 rius
acharné įnirtingas, aršus; **combat** ~ įnir-
 tinga kova
acharnement _m įnirtimas, įtūžimas; **se
 battre avec** ~ įnirtingai kautis
acheminement _m **1** atgabenimas **2** perve-
 žimas **3** išsiuntimas
acheminer **1** perduoti (informaciją) **2**
 nukreipti į tikslą
acier _m **1** plienas; ~ **à blindage** šarvuotas
 plienas **2** ginklas, kardas
acquis _m patirtis, žinių bagažas
acquisition _f pasiekimas, laimėjimas; ~
d'objectif taikinio aptikimas ir atpaži-
 nimas
action _f veiksmas, mūšis, kautynės; ~
aéroportée oro desantiniai veiksmi; ~
autonome savarankiški veiksmi; ~
combinée jungtiniai, mišrūs veiksmi;
 ~ **commune** bendri veiksmi; ~ **con-
 jugée**, ~ **mutuelle**, ~ **réci-proque** są-
 veika, bendradarbiavimas; ~ **de choc**
 smūgis; ~ **de combat aéromobile** oro
 mūšis; ~ **de diversion** diversiniai veiks-
 mai; ~ **défensive** gynybiniai veiksmi;
 ~ **de fixation** sulaikomasis puolimas;
 ~ **de force** kovos veiksmi stambiomis
 pajėgomis; ~ **de guerre** karo veiksmi;
 ~ **de l'arrêt** sulaikomieji veiksmi; ~
de souplesse manevriniai veiksmi; ~
extérieur tarptautinė operacija; ~
humanitaire humanitarinio pobūdžio
 veikla; ~ **offensive** puolamieji veiks-
 mai; ~ **outr-mer** koviniai veiksmi už-
 jūrio teritorijose; ~ **retardatrice** su-
 laikomasis veiksmas; ~ **s de harcèle-
 ment** nerimą keliantys, sekinantys
 veiksmi; ~ **s préliminaires** parengti-

- niai veiksmai; ~ **terroriste** teroro aktas; **engager** l'~ pradėti mūšį
- actionner** paleisti (motorą, mašiną, mechanizmą)
- activer** formuoti, įsteigti dalinį, bazę
- activité** f veikla, veikimas; ~ **de combat** mūšio veiksmai; ~ **de service** tarnybinė veikla; ~ **s de patrouille** patru-liavimas; ~ **s de reconnaissance** žvalgyba; ~ **s militaires** karo veiksmai; ~ **subversive** ardomoji veikla
- actualiser** įgyvendinti, įvykdyti
- adaptation** f pri(si)taikymas; ~ **au terrain** prisitaikymas prie vietovės
- adapter** (s') pri(si)taikyti, atitikti; ~ **les moyens au but** parinkti atitinkamas priemones tikslui pasiekti; **être** ~ **é à la bataille** atitikti šiuolaikinio mūšio uždavinius; **être** ~ **é aux besoins** atitikti šiuolaikinio mūšio reikalavimus
- adapte** m,f šalininkas
- adhérent,-e** m,f šalininkas, vienmintis
- adjudant** m puskarininkis; ~- **chef** vyresnysis puskarininkis
- administration** f karinių reikalų tvarkymas, administravimas
- admissible** priimtinas, leistinas
- admission** f priėmimas, pripažinimas
- adresse** f vikrumas
- adversaire** m priešininkas, priešas, varžovas; ~ **éventuel**, ~ **potentiel** galimas priešas
- adverse** priešo, priešų
- aérien,-ne** oro, orinis; **base** ~ **ne** oro bazė; **contrôle** ~ skrydžių valdymas; **corridor** ~ oro koridorius; **forces** ~ **s** karo aviacijos pajėgos
- aérobic** orinis, naudojantis orą
- aérodrome** m aerodromas; ~ **avancé** priešakinis aerodromas; ~ **de dégagement** atsarginis aerodromas; ~ **de redéploiement** perdislokavimo aerodromas
- aérofrein** m 1 orinis stabdis 2 stabdžių skydelis
- aéromobilité** f aeromobilumas
- aéronautique** f oro laivynas, aviacija; ~ **civile** civilinė aviacija; ~ **militaire** karinės oro pajėgos; ~ **navale** karinė jūrų aviacija
- aéronaval,-e** jūrų aviacija; **bataille** ~ **e** jūrų aviacijos kariniai veiksmai; **forces** ~ **es** jūrų aviacijos pajėgos
- aéronavigateur** m šturmanas
- aéronef** m orlaivis; ~ **de transport** transportinis orlaivis; ~ **marqueur** žymėjimo orlaivis
- aéropause** f atmosferos sluoksnis
- aéroport** m oro uostas
- aéroporté,-e** 1 transportuojamas oru 2 oro desantinis; **actions** ~ **es** koviniai desantiniai veiksmai; **troupes** ~ **es** oro transportuojami vienetai
- aéropulseur** m propeleris
- aérostratégie** f oro strategija
- aérotterrestre** oro ir sausumos; **forces** ~ **s** oro ir sausumos pajėgos
- aérotransport** m oro transportas
- aérotransportable** transportuojamas oru
- affaire** f reikalas, dalykas; ~ **civile** ryšiai su visuomene
- affectation** f paskyrimas (į tarnybą); ~ **d'armes** ginklų paskirstymas
- affecter** paskirti, priskirti, komandiruoti; ~ **à une garnison** paskirti į igulą
- affermir** (su)stiprinti, sutvirtinti
- affichage** m afišavimas; ~ **automatique des corrections** informacinė įranga šaudymo korekcijai
- affilier** priimti, prijungti; **s'**~ prisidėti, prisijungti
- affrontement** m susidūrimas; ~ **de deux armées** dviejų armijų susidūrimas; ~ **du danger** drąsus pavojaus sutikimas; ~ **interethnique** susidūrimas tarp etninių grupių

affronter drąsiai stoti prieš ką nors, nebijoti kovoti; ~ **la mort** drąsiai žiūrėti mirčiai į akis; ~ **le danger** drąsiai su tikti pavojų, nepaisyti pavojaus; ~ **l'ennemi** drąsiai sutikti priešą

affût **m** 1 įrenginys; ~ **monotube** vienavamzdis paleidimo įrenginys; ~ **multiple** kompleksinis įrenginys; ~ **quadruple** keturvamzdis paleidimo įrenginys **2** lafetas; ~ **automouvant** savaeigis lafetas; ~ **de canon** pabūklų lafetas; ~ **tracté** traukiamas lafetas **2** pasalos vieta; **à l'~** pasaloje; **être à l'~** būti pasaloje; **se mettre à l'~** stoti į pasalą

agent **m** 1 veiksnys, faktorius, medžiaga; ~ **antimatériel** medžiagų naikiklis; ~ **biologique** biologinė medžiaga; ~ **contaminants** bakteriologiniai ligų sukėlėjai; ~ **fugace** lakiosios nuodingosios medžiagos; ~ **neurotoxique** nervų sistemą paralyzuojanti medžiaga; ~ **s chimiques** cheminės medžiagos; ~ **toxique** nuodinga medžiaga; ~ **vésicant** nudegimus sukkeliantis medžiaga **2** agentas; ~ **de l'administration** valdininkas; ~ **de liaison** 1 ryšininkas, pasiuntinys **2** rišamoji medžiaga; ~ **de renseignement** žvalgybos agentas; ~ **de transmissions** ryšininkas-pasiuntinys; ~ **secret** slaptasis agentas (šnipas)

agglomération **f** 1 sukaujimas, susigrūdimas **2** gyvenvietė

aggravation **f** komplikacija

aggraver sunkinti, pabloginti; **s'~** pablogėti, komplikuotis

agilité **f** vikrumas

agitation **f** judėjimas, bruzdėjimas, kursytymas, riaušės

agiter kurstyti, kiršinti, agituoti

agrès **m** laivavirvės; ~ **d'arrimage** krovinio pritvirtinimo virvės

agressé,-e užpultasis, tapęs agresijos auka

agresser užpulti

agresseur **m** agresorius, užpuolikas

agressif **f,-ve** agresyvus, puolantis

agression **f** agresija, užpuolimas; **com-**

mettre une ~ įvykdyti agresijos išpuo-

lį; **en cas d'~** užpuolimo atveju; **être**

victime d'une ~ būti agresijos auka;

guerre d'~ grobikiškas karas; **mettre**

une ~ **sur qn** užpulti ką nors, įvykdyti agresiją prieš ką nors

agressivement agresyviai, įžūliai

agressivité **f** 1 agresyvumas **2** kurstymas

agrouper grupuoti; **s'~** grupotis

aguerri,-e įpratęs kautis, buvęs mūšyje, patyręs karę

aguerrir užgrūdinti

aguets **m** tykojimas (pasalom); **être aux** ~ tykoti, būti budriam

aide **f** 1 pagalba, paspirtis; ~ **logistique**

logistinė parama; ~-**médecin** felčeris;

~ **mutuelle** savitarpio pagalba; **à l'~** !

į pagalbą!; **accorder (apporter) son** ~

à qn, venir en ~ **à qn** suteikti pagalbą

kam nors; **avoir l'~ de qn** pasinaudoti

pagalba **2** priemonė; ~ **à la naviga-**

tion navigacijos įrengimai; ~ **à la re-**

connaissance žvalgybos priemonės; ~

à l'atterissage pagalbinės orlaivio nu-

tūpimo priemonės; ~ **à l'identification**

atpažinimo priemonės; ~ **au dépla-**

cement priemonės, užtikrinančios eis-

mą; ~ **s d'artillerie** papildomos arti-

lerijos priemonės

aider padėti, pagelbėti, paremti

aiguille **f** rodyklė, adata; ~ **aimantée**

magnetinė rodyklė; ~ **de la bousole**

kompasso rodyklė

aiguillettes **f** pečiajuostės, akselbantai

aile **f** flangas, sparnas; ~ **s** aviacija; ~ **s**

extrêmes gembės; ~ **s repliables** sude-

damieji sparnai; ~ **substantatrice** re-

miantysis sparnas

aileron **m** eleronas (av.), stabilizatorius

ailette _f sparnas (lėkt.)
ailier _m flanginis lėktuvas
aimant _m magnetas
air _m oras; ~-~ oras-oras; ~**sol** oras-žemė; ~**surface** oras-žemė; **armée de l'~** karinės oro pajėgos; **baptême de l'~** pirmasis skrydis; **faire sauter en l'~** susprogdinti; **maîtrise de l'~** vy-ravimas ore; **prendre l'~** pakilti į orą; **tirer en l'~** iššauti į orą
aire _f aikštelės plotas, juosta; ~ **à signaux** ženklavietė; ~ **d'atterrissage** nu-tūpimo juosta; ~ **d'attente** susitelki-mo aikštelė; ~ **de départ** pakilimo juos-ta; ~ **de dispersion** išsklaidymo (lėk-tuvų) rajonas; ~ **d'explosion** sprogi-mo plotas; ~ **de lancement** paleidimo platforma; ~ **de manoeuvre** manevra-vimo zona; ~ **de stationnement** stovė-jimo aikštelė; ~ **de trafic** peronas
ajusté,-e tiksliai pritaikytas; **coup bien** ~ taiklus smūgis
ajustement _m (su)derinimas, (pri)taiky-mas, reguliavimas
ajuster (prisi)taikyti; ~ **un ennemi** prisi-taikyti į priešą
alarme _f aliarmas, pavojaus signalas; ~ **aérienne**, ~ **aux avions** oro pavojus; **donner l'~**, **sonner l'~** duoti pavo-jaus signalą; **être en** ~ būti budriam, saugotis, būti kovinės parengties; **lan-cer un cri d'~** šauktis pagalbos; **tenir en** ~ būti pavojingoje padėtyje
aléatoire rizikingas
alerte _f kovinė parengtis, aliarmas, įspė-jimas, dėmesio!, saugokis! ~ **aérien-ne** oro pavojus; ~ **au sol** budintieji lėktuvai žemėje; ~ **en vol** budėjimas ore; ~ **lointaine** išankstinis įspėjimas; ~ **stratégique** strateginis įspėjimas; ~ **tactique** taktinis įspėjimas; **annoncer l'~** ~ paskelbti pavojų; **en** ~ kovinės pa-rengties; **être en** ~ būti budriam; **faus-**

se ~ melagingas aliarmas; **fin d'~** pa-vojaus atšaukimas
alerter **1** aliarmuoti, įspėti, sukelti ant koju; ~ **la vigilance** kelti budrumą
2 pasirošti kovai
aliéner netekti, išsižadėti; ~ **son indépendance** netekti savo nepriklau-somybės
alignement _m **1** lygiavimas, išrikiavimas; ~ **à droite** lygiavimas į dešinę; ~ **à gau-che** lygiavimas į kairę; **faire mettre les soldats à l'~** ~ išrikiuoti kareivius **2** lini-jinis orientyras
aligner (iš)rikiuoti, lygiuoti; **s'~** lygiuo-tis, rikiuotis, išsiriкуoti
alimentation _f maitinimas, tiekimas, ap-rūpinimas; ~ **en munitions** šaudme-nų tiekimas
aller eiti, vykti; ~ **aux feux** eiti į mūšį
alliance _f blokas, sąjunga, susivienijimas; **conclure une** ~ sudaryti sąjungą
allié _m sąjungininkas
allier sujungti; **s'~** susijungti
allocation _f **1** paskirstymas **2** pašalpa **3** asignavimas
allonge _f veikimo nuotolis
allongement _m pailginimas, iššėsimas
allumage _m uždegimas, užkūrimas; ~ **par batterie** baterinis uždegimas; ~ **de mo-teur-fusée** raketinio variklio įjungimas; **avance à l'~** ~ degimo paskuba
allumer uždegti, sužadinti, sukelti; ~ **la guerre** sukurstyti karą
allumeur _m degiklis; ~ **de mèche lente** padegamosios virvutės uždegiklis; **bouchon** ~ degtuvas **2** sprogdiklis; ~ **électronique** elektroninis sprogdiklis; ~ **mécanique** mechaninis sprogdiklis
allure _f judėjimo sparta, tempas
alphabet _m abėcėlė; ~ **Morse** Morzės abėcėlė
altimètre _m aukščiamatis; ~ **radar** radio-lokacinis aukščiamatis

altitude_f aukštis; ~ **de largage** desanto išmetimo aukštis; ~ **de sécurité** saugus aukštis; ~ **de vol** skridimo aukštis; ~ **d'explosion** sproginimo aukštis; ~ **maximale** maksimalus aukštis; **prendre de l'~** kilti

altocumulus_m aukšti kamuoliniai debesys
altostratus_m aukšti sluoksniniai debesys
alvéole_f alveolė, ertmė; ~ **d'amorçage** sprogdiklio ertmė; ~ **de piègeage de fond** nenukenksminamas dugno sprogdiklis; ~ **de piègeage latéral** nenukenksminamas šoninis sprogdiklis
amariner₁ užgrobti laivą karo metu ir panaudoti jį kovai su priešu **2** priprantinti laivo įgulą prie jūros

amarrage_m **1** inkarvietė, prieplauka **2** pritvirtinimas; ~ **d'un aéronef** orlaivio pririšimas

amarre_f lynas (inkarinis)

amarrer(s') prišvartuoti laivą

ambiance_f aplinka, terpė; ~ **nucléaire** **1** aplinka po branduolinio ginklo panaudojimo **2** santykiai tarp branduolinių valstybių

ambition_f veikimas, siekimas (gero)

ambulance_f **1** lauko ligoninė **2** sanitarinis automobilis

âme_f šerdis, spindis, žiotys; ~ **d'un canon** pabūklo vamzdžio spindis; ~ **lisse** lygus vamzdžio kanalas; ~ **rayée** graižtvinis vamzdis

aménager aprūpinti įrengimais; ~ **le terrain** įrengti vietovę; ~ **une ville pour la défense** įrengti mieste gynybines pozicijas

amener₁ atvežti, atgabenti; ~ **des munitions** atvežti šaudmenis; ~ **des renforts vers le front** patraukti armiją link fronto; ~ **les troupes** atvesti kariuomenę **2** padaryti, sukelti; **guerre ~ène bien des maux** karas padaro daug blogio **3** nuleisti; ~ **le drapeau**, ~ **les cou-**

leurs, ~ **le pavillon** nuleisti vėliavą
amerrir nutūpti ant vandens

amerrissage_m nutūpimas ant vandens

ameuter suburti minią, sukurstyti; ~ **le peuple** sukurstyti liaudį

ami_m draugas, šalininkas; ~ **de la paix** taikos šalininkas; ~ **s à proximité** pavojingai arti

amiral_m (*pl ~aux*) admirolas

amirauté_f admiralitetas (karinio jūrų laivyno vadovybė)

amoindrir (su)mažinti; ~ **les forces**, ~ **l'autorité de qn** sumažinti kieno nors jėgas

amont_m aukštupys

amorçage_m degiklis, sprogdiklis; ~ **par fusée à chronométrie électronique** sprogdiklis su elektroniniu laikrodžiu

amorce_f sprogdiklis, degiklis, kapsulė, užtaisas; ~ **à percussion** smūginis sprogdiklis; ~ **de cartouche** patrono kapsulė; **sans brûler une ~** be šūvio

amorcer₁ įdėti kapsulę, užtaisą **2** pradėti vykdyti

amortir (su)silpninti; ~ **le coup** susilpninti smūgį

amortisseur_m amortizatorius; ~ **d'instabilité** stabilumo stiprinimo sistema

amoviable nuimamas, pakeičiamas; **roue ~** nuimamas ratas

amphibie_f amfibija; **avion ~** lėktuvas-amfibija; **char ~** tankas-amfibija

ampleur_f apimtis; ~ **d'un exercice** pratybų mastas

amplificateur_m stiprintuvas

amplifier plėsti, didinti; **lutte s'~e** kova stiprėja; **s'~** didėti, plėstis

amunitionnement_m aprūpinimas šaudmenimis, amunicija

amunitionner aprūpinti šaudmenimis

analyse_f analizė, įvertinimas, tyrinėjimas; ~ **cryptographique** šrifto analizė; ~ **d'objectifs** taikinių analizė; ~ **du ter-**

rain vietovės įvertinimas; ~ **technique** techninis patikrinimas
ancrer _f inkaras; **être à l'** ~ stovėti su nuleistu inkaru; **lever l'** ~ pakelti inkarą; **mettre un navire à l'** ~ nuleisti inkarą
ancrer nuleisti inkarą; **s'** ~ išsivirtinti
anéantir sunaikinti, likviduoti; ~ **une armée** sunaikinti armiją
anéantissement _m sunaikinimas
angle _m kampas; ~ **au niveau** kampas tarp horizontalios plokštumos ir pabūklo vamzdžio ašies; ~ **d'azimut** azimuto kampas; ~ **de champs** regėjimo kampas; ~ **de chute (art.)** susitikimo kampas (art); ~ **de dépression** nuolydžio kampas; ~ **de dérive** nukrypimo kampas; ~ **de marche** judėjimo kryptis; ~ **de piqué** piktiravimo kampas; ~ **d'incidence** kritimo kampas; ~ **droit** tiesus kampas; ~ **de vision** matymo kampas; ~ **d'observation** stebėjimo kampas; ~ **de sécurité** saugumo kampas; ~ **de vue** vaizdo, regėjimo kampas; ~ **mort** neapšaudoma, nestebima erdvė
angoisse _f nerimas, baimė; ~ **de la mort** mirties baimė; **éprouver de l'** ~ jausti nerimą; **être dans l'** ~ bijoti
annexion _f aneksija, užgrobigimas; **guerre d'** ~ užgrobiamasis karas
annotation _f svarbų objektą žymintis ženklas
annulation _f panaikinimas, atšaukimas
annuler sustabdyti, atšaukti vykdymą
antenne _f antena; ~ **aérienne**, ~ **extérieure** lauko antena; ~ **-cadre** rėmelinė antena; ~ **d'émission** siunčiančioji antena; ~ **démontable** sudedamoji antena; ~ **de radar tournant** sukiojama radiolokacinė antena; ~ **directionnelle** kryptinė antena; ~ **en trémie** piltuvo formos antena; ~ **fouet** strypinė antena; ~ **interrupteur** minos antena;

~ **parabolique** parabolinė antena; ~ **parapluie** skėčio formos antena; ~ **téléscopique** teleskopinė antena
antiaérien,-ne priešlėktuvinis; **artillerie** ~ **ne** zenitinė artilerija; **canon** ~ priešlėktuvinis pabūklas; **défense** ~ priešlėktuvinė gynyba
antiblinde pramušantis šarvus, prieš šarvuočius
antichar prieštankinis
antigaz priešdujinis
antigel _m antifrizas
antipersonnel priešpėstinis
antiradar priešradarinis
apesanteur _m nesvarumas; **en état d'** ~ nesvarumo būklėje
appareil _m 1 lėktuvas; ~ **à réaction** reaktyvusis lėktuvas; ~ **de lutte anti-sous-marine** kovos prieš povandeninius laivus lėktuvas; ~ **éclaireur** žvalgybinis lėktuvas; 2 prietaisas; ~ **de pointage en hauteur** vertikalaus taikymo mechanizmas; ~ **de protection** apsaugos įtaisas; ~ **de série** serijinės gamybos prietaisas; ~ **de T.S.F.** radijas, radijo imtuvas; ~ **de visée nocturne** naktinis taikiklis; ~ **détecteur de radiations** radiacijos žvalgybos prietaisas, dozimetris prietaisas; ~ **s d'éclairage** apšvietimo aparatūra
appareillage _m 1 aparatūra, įrengimai 2 laivo pasiruošimas išplaukti, inkaro pakėlimas
appareiller pasiruošti išplaukti, pakelti inkarą
apparentement _m susivienijimas, bloko sudarymas
apparenter (s') su(si)vienyti, sujungti, sudaryti bloką
appartenance _f priklausymas
appartenir (a) priklausyti
appauvrir nuskurdinti, nualinti; **guerre** ~ **it le pays** karas nualina kraštą

appauvrissement _m nualinimas, nuskurdinimas

appel _m 1 šaukimas į kariuomenę; ~ **sous les drapeaux** šaukimas į kariuomenę; **âge de l'~ sous les drapeaux** šaukiamasis amžius į kariuomenę; **dévanancement d'**~ savanoriškas stojimas į karo tarnybą pirma laiko; **dévaner l'**~ stoti į karo tarnybą pirma laiko 2 signalas; ~ **de diane** signalas keltis; **sonner l'**~ kviesti į patikrinimą

appelé _m šaukiamasis, šauktinis; ~ **du contingent** šauktinis

appeler šaukti, kviesti; ~ **sous les drapeaux** šaukti į karo tarnybą, į kariuomenę

appellation _f pavadinimas; ~ **codifiée** kodavimas

application _f pritaikymas, panaudojimas; **régiment d'**~ mokomasis pulkas

appliquer pritaikyti; **s'~ à l'ennemi** sekti priešą įkandin

appoint _m parama, pagalba; **apporter son** ~ padėti, paremti; **venir en** ~ ateiti į pagalbą

appointage _m lėktuvo nusileidimas ant lėktuvnešio denio

appointement _m 1 prieplauka (ant polių) 2 estakada

apponer nusileisti ant lėktuvnešio denio

apporter 1 atgabenti 2 suteikti; ~ **un appui**, ~ **une aide** suteikti paramą, pagalbą

appréciation _f įvertinimas; ~ **de la situation** situacijos įvertinimas; ~ **de l'ennemi** priešų įvertinimas; ~ **des distances** nuotolio įvertinimas; ~ **du terrain** vietovės įvertinimas; ~ „**renseignement**“ žvalgybinis įvertinimas

apprivoiser pripratinti; **s'~ avec le danger** apsiprasti su pavojumi

approche _f 1 (pri)artėjimas, artinimasis; ~ **d'atterrissage** artėjimas tūpti; **lu-**

nette d'~ žiūronas 2 prieiga

approcher priartinti; **s'~ de** priartinti

approvisionnement _m 1 šaunamojo ginklo užtaisymas; ~ **automatique** automatinis užtaisymas 2 tiekimas, maitinimas; ~ **consommable** sunaudojamos medžiagos; ~ **critique** būtinosios atsargos; ~ **d'un jour de combat** kovinio aprūpinimo dienos norma; ~ **essentiel** būtinasis aprūpinimas; ~ **navals** laivyno materialinės vertybės; ~ **s de l'armée en munitions** armijos šaudmenų atsarga

approvisionner 1 užtaisyti ginklą; ~ **approvisionnez!** užtaisyti ginklus!; ~ **le magasin d'une arme** užtaisyti šautuvo apkabą 2 aprūpinti (maistu, kt. dalykais)

approximativement apytikriai

appui _m 1 pagalba, parama; ~ **à temps** parama pagal planą; ~ **au feu** ugnies parama; ~ **au sol** sausumos kariuomenės parama; ~ **d'artillerie** artilerijos parama; ~ **direct** tiesioginė parama vienetui; ~ **-feu** parama ugnimi; ~ **général** bendroji parama; ~ **immédiat** skubi parama pagal pareikalavimą mūšio metu; ~ **rapproché** artimoji parama; ~ **réci-proque** savitarpio parama; ~ **renseignement** žvalgybinių duomenų įgijimas; ~ **tactique** taktinė parama; ~ **urgent** skubi, nesuplanuota iš anksto, parama 2 užnugario padaliniai

appuyer paremti, palaikyti, padėti; ~ **un élément ami** paremti draugiškąsias pajėgas; **s'~** remtis

après-guerre _m pokaris; **vaincre les difficultés d'**~ nugalėti pokario sunkumus

apte tinkas, sugebas; ~ **(inapte) au service militaire** tinkamas (netinkamas) karo tarnybai

aptitude _f gabumas, sugebėjimas, tin-

kamumas; ~ **à franchir un gué** vandens kliūčių įveikimo galimybės; ~ **à la circulation** vietovės tinkamumas praleisti transporto srautą; ~ **au combat** tinkamumas kovai; ~ **au combat de nuit** tinkamumas naktinei kovai; ~ **au service** tinkamumas tarnybai; ~ **opérationnelle** pasiruošimas kovai, kovingumas

arbalète _f arbaletas

arbre _m **1** medis **2** ašis, velenas; ~ **coudé** alkūninis velenas; ~ **de commande** pagrindinis velenas

arc _m lankas; **bander un** ~ įtempti lanką
arme _f **1** ginklas; ~ **à disperssion** bombų kekės pakaba; ~ **à feu** šaunamasis ginklas; ~ **à neutrons** neutroninis ginklas; ~ **à tir courbe** ginklas šaudymui iškiliaja trajektorija; ~ **à tir rapide** greitašaudis ginklas; ~ **atomique** atominis ginklas; ~ **automatique** automatinis ginklas; ~ **avec silencieux** ginklas su duslintuvu; ~ **biologique** biologinis ginklas; ~ **blanche** šaltasis ginklas; ~ **chargée** užtaisytas ginklas; ~ **conventionnelle** paprastas (klasikinis) ginklas; ~ **de destruction massive** masinio naikinimo ginklas; ~ **de guerre** visi karo ginklai; ~ **d'infanterie** šaulių ginklas; ~ **dopé** padidinto radioaktyvumo branduolinis užtaisas; ~ **fusée** raketinis ginklas; ~ **guidée par laser** lazeriu valdomas ginklas; ~ **individuelle** asmeninis ginklas; ~ **non automatique** ginklas su apkaba; ~ **nucléaire** branduolinis ginklas; ~ **nucléaire tactique** taktinis branduolinis ginklas; ~ **s de bord** laivo, bortų ginklas; ~ **s de guerre des mines** ginklai, naudojami minų kare; ~ **s individuelles et collectives** individualūs ir kolektyviniai ginklai; ~ **s N.B.C.** branduolinis, bakte-

riologinis ir cheminis ginklas; ~ **spécialisée portative** specializuotas nešiojamas ginklas; **aux** ~ **s!** prie ginklo!; **poser les** ~ **s** sudėti ginklus, pasiduoti; **présenter les** ~ **s** gerbti ginklu **2** kariuomenės rūšis; ~ **blindée** (A.B.C.) šarvuota kariuomenė; ~ **d'appui** paramos daliniai; **troupes de toutes les** ~ **s** visų rūšių kariuomenė

armé,-e ginkluotas, apsiginklavęs; **forces** ~ **es** ginkluotosios pajėgos

armée _f **1** armija; ~ **active** kadrinė armija; ~ **de mercenaires** samdomoji armija; ~ **de métier** profesionalioji armija; ~ **de réserve** rezervinė armija; ~ **en campagne** veikiančioji armija; ~ **régulière** reguliarioji armija; **au sein d'une** ~ armijoje (jos viduje); **entrer dans l'** ~ įstoti į karo tarnybą; **être aux** ~ **s** būti fronte **2** kariuomenė; ~ **de l'air** aviacijos karinės pajėgos; ~ **de mer** karinis jūrų laivynas; ~ **de terre** sausumos karinės pajėgos

armement _m **1** ginklavimasis; **course aux** ~ **s** ginklavimosi varžybos **2** ginkluotė, ginklas; ~ **collectif** grupinis ginklas; ~ **de dotation** tabelinis ginklas; ~ **individuel** individualus ginklas; ~ **organique** etatinė ginkluotė ~ **secondaire** pagalbinė ginkluotė; **ère des** ~ **s nucléaires** branduolinio ginklo era; **réduction des** ~ **s** ginkluotės sumažinimas **3** ginklų užtaisyimas

armer (ap)ginkluoti; ~ **les soldats** apginkluoti karius; ~ **un régiment** apginkluoti pulką; **s'** ~ ginkluotis, apsiginkluoti

armistice _f paliaubos

armoires _f herbas

armure _f šarvai; **endosser une** ~ apsilvilti šarvą

armurerie _f ginklinė, ginklakalystė

armurier _m ginklininkas, ginklakalys

arrêt_m 1 areštas; ~ **de rigueur** griežtas areštas; **être aux** ~s būti areštuotam; **lever les** ~s išlaisvinti iš arešto; **maison d'**~ kalėjimas; **mandat d'**~ arešto orderis; **mettre aux** ~s nubausti areštu 2 sustabdymas, sustojimas; ~ **temporaire** laikinas sustojimas; **tir d'**~ užtveriamoji ugnis
arrêter sustabdyti; ~ **un moteur** išjungti variklį; **s'**~ sustoti
arrière_m užnugaris; ~**s-gardes** ariergardas; **en** ~ atgal; **en** ~ **de** užpakalyje; ~**s d'une armée** armijos užnugaris
arrimage_m pritvirtinimas(krovinio)
arrimer pritvirtinti
arrivée_f 1 atvykimas 2 pataikymas
arséнал_m 1 arsenalas 2 karinė jūrų bazė
art_m menas; ~ **de la guerre** karo menas, karyba; ~ **militaire** karyba
articulation_f 1 lankstas 2 padalinių valdymas 3 išskaidymas
artifice_m uždegamoji, pirotechnikos priemonė
artificiel |**x,-se** klasingas, apgaulingas
artillerie_f artilerija; ~ **à grande portée** toliašaudė artilerija; ~ **automotrice**, ~ **blindée**, ~ **d'assaut** savaeigė artilerija; ~ **classique** paprasta (klasikinė) artilerija; ~ **côtière** pakrančių artilerija; ~ **d'appui direct** tiesioginės paramos artilerija; ~ **d'appui général** bendrosios paramos artilerija; ~ **de campagne** lauko artilerija; ~ **de montagne** kalnų artilerija; ~ **lourde** sunkioji artilerija; ~ **sol-air** zenitinė artilerija; ~ **sol-sol** antžeminė artilerija; ~ **tractée** prikabinama artilerija; **pièce d'**~ patranka, pabūklas
artilleur_m artileristas
aspirant,-e_{m,f} aspirantas
assaillant,-e puolantis, atakuojantis; **armée** ~e puolančioji armija
assassin_m žudikas

assassinat_m (nu)žudymas
assassiner (nu)žudyti
assaut_m ataka, šturmas; ~ **aéroporté** oro desanto ataka; **donner l'**~ pulti, šturmuoti; **monter (partir) à l'**~ eiti į ataką; **prendre d'**~ paimti šturmu; **unités d'**~ atakuojantys daliniai
assemblage_m 1 (su)jungimas (atskirų dalių); ~ **des portières d'un pont** tilto sujungimas, sudūrimas; ~ **d'un pont** tilto surinkimas; ~ **par chevilles** sujungimas išilginiais pleištais; ~ **par rivets** kniedytas sujungimas 2 įrankių rinkinys
assembler (su)jungti, (su)montuoti
assiégé,-e apgultas, apsuptas; **ville** ~e apgultas miestas
assiéger apgulti, apsiausti
assiégés_{m,pl} apgultieji; ~ **tiennent bon (ferme)** apgultieji laikosi tvirtai
assiette_f laivo padėtis; ~ **d'un sous-marin** povandeninio laivo pusiausvyra grimzdant; ~ **longitudinale** palinkimo kampas
assommer užmušti, pakloti vietoje, nokautauti
assumer įsipareigoti; ~ **la charge de ...** įsipareigoti ką atlikti
assurer užtikrinti; ~ **la liaison** užtikrinti ryšį; ~ **la paix** užtikrinti taiką
atelier_m brigada, grupė
atmosphère_f atmosfera; ~ **stabilisée** viennarūšė atmosfera
atome_m atomas; **noyau de l'**~ atominis branduolys
atomique atominis; **bombe** ~ atominė bomba; **brise-glace** ~ atominis ledlaužis; **champignon** ~ atominis grybas; **pile** ~ atominis reaktorius; **poids** ~ atominis svoris
atomisé,-e 1 išskaidytas iki elementariųjų dalelių (atomų) 2 nukentėjęs nuo atominio sprogdimo ar radiacijos

atomiser 1 išskaidyti iki elementariųjų dalelių (atomų) 2 sunaikinti atominiaiis ginklais

atroce žiaurus, baisus; **douleur** ~ nepakenčiamas skausmas

attache _f sutvirtinimas, sąvarža; ~ s ryšiai

attaché _m 1 pritvirtintas, pririštas 2 atašė; ~ **militaire** gynybos atašė

attaquant, -e puolantis, atakuojantis

attaque _f ataka, (už)puolimas, smūgis;

~ **aérienne** puolimas iš oro; ~ **à main**

armée ginkluotas užpuolimas; ~ **au**

sol šturminė ataka, antžemiųjų taiki-

nių ataka; ~ **coordonnée** kruopščiai

suplanuotas puolimas; ~ **d'appui** pa-

ramos ataka; ~ **de diversion** nukrei-

piamasis puolimas; ~ **de flanc** flangi-

nis smūgis; ~ **de front** fronto ataka;

~ **délibérée** planuotoji ataka; ~ **d'in-**

fanterie pėstininkų ataka; ~ **de rup-**

ture pralaužiamoji ataka; ~ **en force**

puolimas stambiomis pajėgomis; ~

foudroyante žaibiškas užpuolimas; ~

improvisée staigioji operacija, ataka;

~ **partielle** dalinė ataka; ~ **préventive**

de harcèlement puolimą sutrukdanti

ataka; ~ **souplesse** puolimas lanksčiais

manevrais; ~ **surprise** netikėtas už-

puolimas; **passer à l'** ~ pereiti į puoli-

mą

attaquer (už)pulti, atakuoti; ~ **de front**

l'ennemi užpulti priešą iš priekio; **s'** ~

(à) grumtis, kovoti (su kuo)

atteindre pataikyti, pasiekti; ~ **le but** pa-

siekti tikslą

atteinte _f 1 pataikymas; **il est hors d'** ~ jis

nebepasiekiamas (saugus) 2 kėsinimas;

~ **à la loi** įstatymo pažeidimas

3 žala; ~ **s adverses** priešininko suda-

rytos kliūtys; ~ **s électroniques** elek-

troniniai trukdymai; **porter** ~ à pada-

ryti žalos

attelage _m prijungimas, sankaba; ~ **auto-**

matique automatinė sankaba; ~ **de re-**

morque priekabos prijungimas

attentat _m pasikėsinimas

attente _f laukimas

attenter kėsintis

atténuation _f susilpnėjimas, sumažėji-

mas; ~ **de la tention internationale**

tarptautinio įtempimo sumažinimas

atténuer susilpninti

atterrir nutūpti, nusileisti

atterrissage _m nutūpimas, nusileidimas;

~ **de fortune** atsitiktinis nusileidimas;

~ **d'urgence** avarinis nusileidimas; ~

forcé priverstinis nutūpimas; ~ **sans**

visibilité aklas nusileidimas; **aire d'** ~

nutūpimo aikštelė; **train d'** ~ važiuoklė

atterrisseur _m nutūpimo įrenginys, va-

žiuoklė

attitude _f 1 požiūris, pozicija; ~ **active en**

matière d'information publique akty-

vioji visuomenės informavimo politi-

ka; ~ **tactique** taktiniai veiksmai 2 vei-

kimo būdas 3 elgesys; ~ **militaire** ka-

riška laikysena

attribution _f suteikimas, paskyrimas; ~

des missions užduočių skyrimas

audace _f drąsa, narsumas; **coup d'** ~ drą-

sus žygis, poelgis

audacieu |**x, -se** drąsus

aussière _f lynas

auto-déclancheur _m automatinis jungiklis

autodéfense _f savigyna; **réflexe d'** ~ savi-

gynos instinktas

autodestruction _f susinaikinimas

autoguidage _m automatinis vairavimas

auto-ignition _f savaiminis užsidegimas

automoteur _m savaeigis įrenginys

autonome autonomiškas, savarankiškas

autonomie _f autonomiškumas, savaran-

kiškumas; ~ **initiale** neliečiamosios

atsargos; ~ **logistique** nepriklausomybė

nuo tiekimo bazių, veikimo spin-

dulys, ~ **en vives** produktų atsarga

autopilote _m autopilotas
autopropulsé,-e reaktyvinis, savaeigis;
projectile ~ reaktyvinis sviedinys
autoprotection _r savisauga
autoriser leisti, duoti leidimą
autorité _r valdžia, vyresnybė; ~ **de coordination** vyresnybės koordinavimo įgaliojimai; ~ **militaire** karinė valdžia; ~ **nationale** valstybės vadovybė
autoroute _r autostrada
avancer eiti, žengti į priekį; ~ **l'arme à la main** eiti į priekį su ginklu rankose; **s'** ~ artintis, žengti į priekį
avant _m priešakinė linija; ~ **-garde** priešakinis būrys, avangardas, priekinė užkarda; ~ **-guerre** prieškarinis laikotarpis; ~ **-poste** sargybos postas, avanpostas; ~ **postes** sargybos daliniai; ~ **-projet** išankstinis planas
avarie _r avarija, pažeidimas
avertir pranešti iš anksto; ~ **qn d'un danger** įspėti ką apie pavojų
avertissement _m perspėjimas
avertisseur perspėjantis; **signal** ~ perspėjantis signalas
aveuglement _m apakinimas
aveugler apakinti
aviateur _m lakūnas, pilotas, aviatorius
aviation _r aviacija; ~ **civile** civilinė aviacija; **d'** ~ aviacinis; ~ **de chasse** naikinamoji aviacija; ~ **de combat** mūšio aviacija; ~ **de guerre** karo aviacija; ~ **de reconnaissance**, ~ **de renseignement** žvalgybos aviacija; ~ **légère de l'armée de terre** sausumos kariuomenės lengvoji aviacija; **terrain d'** ~ skridimo laukas; **usine d'** ~ aviacijos gamykla
avion _m lėktuvas; ~ **à décollage et atterrissage verticaux** vertikaliai kylantys ir nusileidžiantys lėktuvai; ~ **à hélice** sraigtinis lėktuvas; ~ **à réaction** reaktyvinis lėktuvas; ~ **armé** apginkluotas lėktuvas; ~ **à turbo propulseur** tur-

bosraigtinis lėktuvas; ~ **biplace** dvi vietis lėktuvas; ~ **d'assaut** smogiama-sis lėktuvas; ~ **de bombardement** bombonešis; ~ **de chasse** naikintuvas; ~ **de combat** kovinis lėktuvas; ~ **d'entraînement** mokomasis lėktuvas; ~ **de reconnaissance** žvalgybinis lėktuvas; ~ **de transport** transportinis lėktuvas; ~ **d'interception** perėmimo lėktuvas; ~ **d'observation** stebėjimo lėktuvas; ~ **embarqué** denio lėktuvas; ~ **furtif** mažai pastebimas lėktuvas; ~ **-fusée** lėktuvas su raketiniu varikliu, lėktuvas-raketa; ~ **léger de liaison et d'observation** ryšių ir stebėjimo lengvasis lėktuvas; ~ **militaire** karo lėktuvas; ~ **mono-(bi)moteur** lėktuvas su vienu (dviem) varikliais; ~ **piquet-radar** oro sargyba; ~ **piloté** pilotuojamas lėktuvas; ~ **ravitailleur** aprūpinimo lėktuvas, tankeris; ~ **subsonique** ikigarsinis lėktuvas; ~ **supersonique** viršgarsinis lėktuvas; ~ **téléguidé** nuotolinio valdymo lėktuvas; **aller en** ~ skristi lėktuvu; **défense contre** ~s priešlėktuvinė gynyba; **monter en** ~ sėsti į lėktuvą; **prendre** ~ skristi lėktuvu
avoisiner ribotis su, būti šalia
axe _m 1 ašis, velenas; ~ **de rotation** sukimosi ašis; ~ **des barbotins** vikšrų vedamojo rato ašis; ~ **longitudinal** išilginė ašis; ~ **optique** optinė ašis 2 linija, kryptis; ~ **d'effort** smūgio kryptis (nukreipimas); ~ **secondaire** antraeilė kryptis
azimut _m azimutas, kryptis; ~ **géographique** tikras azimutas; ~ **magnétique** magnetinis azimutas; **tous** ~s visomis kryptimis

B

bâbard _m kairysis bortas

bac _m 1 bakas 2 keltas

bâche _f 1 brezentas 2 rezervuaras

bâcher apdengti brezentu; **un camion** ~é brezentu dengtas sunkvežimis

bâcler 1 uždaryti įėjimą į uostą 2 nesi-rūpinti, daryti atmetinai

bactériologique bakteriologinis

badin _m badenas (prietaisas lėktuvo grei-čiaiui matuoti)

bague _f mova

baguette _f grūstuvas; ~ **de nettoyage** grūs-tuvas ginklui valyti

baie _f ilankėlė, užtakis

baïonnette _f durtuvas, peilis-durtuvas; **at-taque à la** ~ ataka durtuvais; **fusil** ~ **au canon** šautuvas su durtuvu

balafre _f randas (ant veido)

balai _m šepetys; ~ **d'une dynamo** dina-mos šepetėliai; **manche à** ~ valdymo rankena (lėktuvo)

balance _f 1 pusiausvyra 2 svarstyklės

balayer sunaikinti, nušluoti; ~ **l'ennemi** sunaikinti priešą

balisage _m gairių įrengimas, maršruto žy-mėjimas; ~ **de circulation routière** ke-lio apšvietimo sistema; ~ **d'une brèche** perėjos paženklinimas minų lauke

balise _f gairė; ~ **radio** radijo švyturys; **bateau** ~ automatinis plūduriuojan-tis švyturys

baliser statyti gaires, plūdurus; ~ **le tracé d'une route** statyti kelio ženklus; ~ **une piste d'atterrissage** paženklinėti lėktu-vo nusileidimo taką

balistique _f balistika

balistique balistinis

ballast _m balastas

balle _f kulka; ~ **de shrapnell** šrapnelinė kulka; ~ **égarée**, ~ **folle**, ~ **perdue** at-

sitiktinė, paklydusi kulka; ~ **explosive** sprogstamoji kulka; ~ **fraisée** graižti-nė kulka; ~ **morte** silpnai lekianti, silpstanti kulka; ~ **perforante**, ~ **pénétrante** šarvamušė kulka; ~ **traçante** trasuojanti kulka; **blesure par** ~ kulkos sužeidimas; **faire** ~ pa-taikyti, kliudyti

ballon _m oro balionas, aerostatas; ~ **captif** pririšamasis, pakabinamas ae-rostatas; ~ **de barrage** užtvieriamasis aerostatas

bandage _m aptvarstymas, tvarstis, banda-žas; **mettre un** ~ sutvarstyti, perrišti

bande _f juosta, ruožas; ~ **d'atterrissage** minimaliai įrengtas aerodromas; ~ **de munitions** šovinių juosta; ~ **de panta-lon** kelnių antsiuvinė juosta; ~ **d'image continue** maršrutinio foto-grafavimo vaizdai; ~ **minée antichar** prieštankinis minų laukas

bander aprišti, sutvarstyti; ~ **une plaie** sutvarstyti žaizdą

bandouière _f perpetė, perpetinis diržas; **en** ~ už nugaros (ant diržo); **fusil en** ~ šautuvas pakabintas ant peties

banquette _f banketas; ~ **de tir** šaudymo banketas

baptême _f vardo suteikimas, krikštas; ~ **de convoi** konvojaus koordinatės; ~ **de l'air** pirmasis skrydis; ~ **des carrés** kvadratų kodavimas žemėlapyje; ~ **du feu** pirmasis mūšis

barbacane _f šaudymo anga

barbelé _m spygliuota viela, spygliuotos vielos užtvara

barbotin _m vedamasis ratas, vedamojo rato žvaigždutė

barder apkaustyti, apkalti geležimi

barge _f barža; ~ **de débarquement** desan-tinė barža

barillet _m būgnelis; **revolver à** ~ būgninis revolveris

barrage_m užtvara, užkarda; ~ **anti-sous-marin** užtvara prieš povandeninius laivus; ~ **de feux** užtvėriamoji ugnis; ~ **de fumée** dūminė užtvara; ~ **de mines** minų užtvara; ~ **factice** klaidinanti užtvara; ~ **roulant** ugnies banga (art.); ~ **routier** kelio blokavimas; **établir un** ~ užtvėrti; **faire** ~ à sukliudyti, užkirsti kelią; **tir de** ~ užtvėriamoji ugnis

barre_f 1 vairalazdė; **donner un coup de** ~ pakeisti kryptį; **être à la** ~, **tenir la** ~ vairuoti, vadovauti; **l'homme de** ~ vairininkas 2 sija, štangą 3 pertvara

barrer 1 vairuoti (laivą) 2 užtvėrti

barreur_m vairininkas

barricade, barikada; **dresser des** ~s statyti barikadas; **être de l'autre côté de la** ~ būti priešo stovykloj

barrière_f barjeras, užtvara, užkarda, kliūtis; ~ **d'un passage à niveau** pakeliamą užtvara

base_f 1 bazė; ~ **aérienne** aviabazė; ~ **avancée** priešakinė bazė; ~ **de départ** pradinė padėtis, pozicija; ~ **de feux** paramos ugnimi grupė; ~ **de lancement pour missile non protégée** neapsaugota raketų bazė; ~ **de ravitaillement** aprūpinimo bazė; ~ **de remplacement pour escorteurs** atsarginė palydos operacijų bazė; ~ **de transit** tranzitinė bazė; ~ **d'opérations** operatyvinė bazė; ~ **durcie pour missiles** požeminė raketų bazė; ~ **navale** karinė jūrų bazė; **aménagement d'une** ~ bazės (infrastruktūros) išplėtimas; 2 pagrindas; ~ **de réciprocité** abipusisškumo pagrindas; ~ **topographique** topografinis pagrindas

bassin_m dokas; ~ **de carénage**, ~ **de radoub** sausasis dokas

bastion_m bastionas, tvirtovė

bataille_f mūšis, kautynės; ~ **navale** jū-

ros mūšis; ~ **rangée** mūšis pagal visas karo meno taisykles; **champ de** ~ mūšio laukas; **cheval de** ~ kautynių žirgas; **corps de** ~ pagrindinės kariuomenės pajėgos; **engager la** ~ pradėti mūšį; **en plain** ~ mūšio įkarštyje; **gagner la** ~ laimėti mūšį; **livrer** ~ stoti į mūšį; **plan de** ~ veiksmų planas; **perdre une** ~ pralaimėti mūšį

bataillon_m batalionas; ~ **d'infanterie** pėstininkų batalionas; **chef de** ~ bataliono vadas

bateau_m laivas, motorlaivis; ~ **-balise** autmatinis plūduriuojantis švyturys ~ **de guerre** karo laivas; ~ **pliant support de pont** sudedamas pontonas; ~ **-pompe** gaisrinis kateris; ~ **-remorqueur** laivas-vilkikas

bathymètre_m prietaisas vandens gyliui matuoti

bâtiment_m 1 laivas; ~ **d'assaut** atakos laivas; ~ **de débarquement de chars** tankų desantinis laivas; ~ **de défense aérienne** oro erdvės gynybos laivas; ~ **de garde** apsaugos laivas; ~ **de guerre** karo laivas; ~ **fournisseur** laivas-tiekėjas; ~ **grand** sunkusis laivas; ~ **jalon** laivas, budintis nustatytame kontrolės taške; ~ **léger** lengvasis laivas; ~ **ravitailé** atsargų papildymo vienetų laivas; 2 pastatas; ~ „**cadres**“ kariuomenės personalo pastatas; ~ **de la troupe** kareivinė; ~ **de stockage** sandėlys; ~ **d'instruction** mokymosi pastatas

batterie_f baterija; ~ **antiaérienne** zenitinė baterija; ~ **antichar** prieštankinės artilerijos baterija; ~ **de reconnaissance topographique** topografinės žvalgybos baterija; ~ **de repérage par le son** garsinės žvalgybos baterija; **centrale de** ~ baterijos centras

battre sumušti, įveikti, nugalėti; ~ **la retraite** atšaukti; ~ **l'ennemi** nugalėti

- priešą; ~ **par le feu** apšaudyti; ~ **pa-villon (mar.)** plaukioti su (savo) vėliava (jūr.)
- battu,-e** sumuštas; **armée** ~e sumušta kariuomenė
- bêche** _f atramstis (patrankos lafeto)
- belligérance** _f karo būklė, kariavimas; **en état de** ~ karo padėtis
- belligérent,-e** kariaujantis; **puissances** ~es kariaujančios valstybės
- belliqueu** |x,-se karingas
- bénévole** savanoriškas
- benne** _f 1 kėbulas; **camion à ~ basculante** savivartis 2 vagonetė
- berceau** _m lopšys (art.)
- béret** _m beretė
- besoin** _m poreikis, nepritekliai; ~ **en ren-seignements** žvalgybinių duomenų poreikis; ~ **militaire** kariniai poreikiai; ~s **exprimés** uždavinių išskėlimas; **répondre aux** ~s atitikti karinius tikslus
- bidon** _m 1 kariška gertuvė 2 bakas
- bifurcation** _f kelių išsišakojimas
- bilatéral,-e** dvišalis; **traité ~ de défense** abipusės gynybos sutartis
- bille** _f rutuliukas; **roulement à ~** guolis
- billet** _m 1 orderis; ~ **de logement** orderis butui (kariams apgyvendinti privačiame bute) 2 bilietas 3 popierinis pinigas
- bimoteur** _m dvimotoris lėktuvas
- binôme** _m dviejų žmonių grupė, binomas, dvinaris; ~ **infanterie-char** pėstininkų ir tankų bendri veiksmai
- bipied** _m dvišakis ramstis, dvikojis
- biplace** _m dvivietis lėktuvas
- bitube** dvivamzdis
- bivouac** _m kariuomenės stovykla
- bizu(h)** _m naujokas, pirmakursis
- blâme** _m griežtas papeikimas
- blason** _m herbas
- blessé,-e** _{m,f} sužeistasis; ~ **au combat** sužeistasis mūšyje; ~ **pur** sužeistasis „be komplikacijų”
- blessé,-e** sužeistas; **soldat** ~ sužeistas kareivis
- blesser** sužeisti; ~ **à la tête** sužeisti į galvą; ~ **à mort** mirtinai sužeisti; **se** ~ susižeisti
- bléssure** _f žaizda, sužeidimas; ~ **de part en part** kiauřyminė žaizda; ~ **mortelle** mirtinas sužeidimas; ~ **par balle** kulkos padaryta žaizda
- blindage** _m šarvavimas, šarvas; ~ **acier** plieninis šarvas; ~ **actif** dinaminis šarvas; ~ **arrière** užpakalinės dalies šarvas; ~ **à surfaces fuyantes** nuotakus, nuožulnus šarvas; ~ **avant** priekinės dalies šarvas; ~ **composite** mišrus šarvas; ~ **de face (frontal)** priekinės dalies šarvas; ~ **latéral** bortinis šarvas; ~ **pare-éclats** priešškeveldrinis šarvas; **plaque de** ~ šarvuotas lakštas; **traverser le** ~ pramušti šarvą
- blindé** _m šarvuotas, tankas
- blindé,-e** šarvuotas; **troupe** ~ es tankų ir šarvuočių dalinys; **train** ~ šarvuotas traukinys; **armée** ~e tankų ir šarvuočių daliniai
- blinder** šarvuoti
- bloc** _m 1 blokas; ~ **d'alimentation** valgykla; ~ **de prisonniers de guerre** karo belaisvių teritorija; ~ **de culasse** šautuvo spyna; **faire** ~ susivienyti, susijungti; **faire** ~ **contre l'agresseur** susivienyti prieš agresorių; 2 kieto raketinio kuro užtaisas
- blocage** _m 1 blokavimas 2 apsiaustis
- blocus** _m blokada
- bloquer** užverti kelią, sustabdyti; ~ **l'ennemi** apsiausti priešą
- blouson** _m palaidinė (kario)
- bois** _m miškas; ~ **clairsemé** jaunas miškas; ~ **de conifères** spygliuočių miškas; ~ **de feuillus** lapuočių miškas; ~ **de feuillus et conifères** mišrus (spygliuočių-lapuočių) miškas; ~ **de haute futaie** stambių medžių miškas

boîte _f dėžė, dėžutė; ~ **de conserve** konservų dėžutė; ~ **noire** juodoji dėžė 2 karteris, dėžė; ~ **à graisse** tepalinė; ~ **de jonction** elektros skirstomoji dėžė; ~ **de résistance** elektros varžynas; ~ **des tiroirs** sklandžių dėžė; ~ **de vitesse** greičių dėžė

boîtier _m dėžė, korpusas

bombardement _m bombardavimas; ~ **aérien** bombardavimas iš oro; ~ **de zone** rajono bombardavimas; ~ **en déport** bombardavimas netiesioginiu taikymu; ~ **en tapis** nustatyto ploto bombardavimas; ~ **en vol rasant** bombardavimas iš žemo aukščio

bombarder bombarduoti

bombardier _m 1 bombonešis; ~ **à réaction** reaktyvinis bombonešis; ~ **nucléaire** branduolinio ginklo bombonešis, bombonešis su branduoliniu varikliu 2 lakūnas naikintojas

bombe _f bomba; ~ **à hydrogène (H)** vandenilinė bomba; ~ **antipersonnel** skeveldrinė bomba; ~ **à retardement** uždelsto veikimo bomba; ~ **à sous munitions** kasetinė bomba; ~ **atomique (A)** atominė bomba; ~ **au napalm** napalminė bomba; ~ **d'avion** aviacinė bomba; ~ **d'exercice** mokomoji bomba; ~ **éclairante** apšviečiamoji bomba; ~ **emploi général** skeveldrinė fuginė bomba; ~ **guidée** valdomoji bomba; ~ **incendiaire** padegamoji bomba; ~ **lacrimogène** ašarinė bomba; ~ **planante** planiruojanti bomba; ~ **thermonucléaire** termobranduolinė bomba; **éclat de** ~ bombos skeveldros; **lancer des** ~ s mesti bombas

bond _m perbėgimas apšaudant priešui, šuoras; ~ **tirailleur** perbėgimas

bord _m bortas, šonas; ~ **à bord** laive; ~ **d'attaque** priekinė (lėktuvo) atakos briauna; ~ **de fuite** užpakalinė (lėktu-

vo) sparno briauna; **journal de** ~ borto žurnalas

bordée _f 1 patrankų eilė ant laivo borto 2 laivo patrankų salvė 3 laivo sargyba

border plaukti išilgai kranto

borne _f gnybtas; ~ **de branchement** kontaktai

bosquet _m giraitė

botte _f aulinis batas

bouche _f anga, žiotys; ~ **à feu** patrankos žiotys; ~ **d'accès** liukas; ~ **de canon** patrankos žiotys

bouchon _m kamštis; ~ **allumeur** uždegiklis, sprogdiklis; ~ **de mines** mininė užtvara; ~ **de tir à blanc** įrenginys šaudymui tuščiais šoviniais

bouclage _m apsupimas; ~ **d'une zone** rajono apsupimas

bouclier _m skydas, apsauga; ~ **thermique** apsauginis šilumos ekranas

bouée _f plūduras; ~ **acoustique** hidroakustinis plūduras; ~ **de brume** plūduras esant rūkui; ~ **de repère** atskaitos plūduras; ~ **de sauvetage** gelbėjimo ratas; ~ **sans dérive** nejudantis navigacinis plūduras

boule _f rutulys; ~ **de feu** ugnies kamuolys

boussole _f kompasas; ~ **gydroskopique** vandens kompasas; **s'orienter à la** ~ orientuotis pagal kompasą

boutefeu _m uždegiklis, kurstytojas

bouton _m mygtukas, rankenėlė; ~ **d'accord** valdymo rankenėlė (radijo)

boyau _m siaura perėja; ~ **de tranchée** tranšėja

brancard _m neštuvai

brancardier _m sanitaras

branche _f 1 šaka 2 skyrius, poskyris (NATO štabo dalis)

brandebourg _m galionas (uniformos)

brandir švytuoti, žvanginti, grasinti; ~ **les armes** žvanginti ginklais

branle-bas_m jūrų kovos aliarmas, pasiruošimas mūšiui
brassard_m raištis ant rankovės
braver nepaisyti pavojaus; ~ **ses ennemis** nebijoti priešų
bravoure_f drąsa, narsumas
brèche_f spraga, pralaužimas (fronto); ~-**lame** bangolaužis
bretelle_f diržas, perpetė; ~-**s de suspension** pečių diržai (parašiuo); **mettre l'arme à la** ~ pasikabinti ginklą ant diržo
brigade_f brigada, grandis; ~ **logistique** užnugario brigada
brigadier_m grandinis
brigue_f sąmokslas, manevras
brise-glace_m ledlaužis
briser pramušti; ~ **une défense** pralaužti gynybą; ~ **un encerclement** išeiti iš apsupties; ~ **une résistance** numalšinti pasipriešinimą
brodequins_m batai (lauko)
brouillage_m trukdymas, trukdis; ~ **à poursuite automatique** automatinis signalų paieškos trukdis; ~ **électronique** elektroninis trukdis; ~ **radio** radio trukdžiai; ~ **sélectif** pasirinktinis trukdis
brouillard_m rūkas
brouilleur_m trukdiklis; ~ **antiradar** radiolokacinių trukdžių stotis; ~ **à poursuite automatique** automatinis paieškos trukdiklis; ~ **chercheur** paieškos trukdiklis
broussaille_f brūzgynas
brûler (su)deginti
brûleur_m degiklis, purkštuvas
brûlure_f nudegimas; ~ **par l'éclair** spindulinis nudegimas
brume_f migla
brutal grubus, staigus
bulbe_f stabilizatorius
buldozer_m buldozeris

bulletin_m suvestinė, biuletenis; ~ **de renseignements** žvalgybinė suvestinė; ~ **météorologique** meteorologinė suvestinė
bureau_m skyrius; ~ **de conduite de tir** ugnies valdymo centras; ~ **de garnison** įgulos viršininko štabas; ~ **de recrutement** šaukiamųjų surinkimo punktas; ~ **de service national** karinis komisariatas; **1er** ~ personalo skyrius; **2e** ~ žvalgybinis skyrius; **3e** ~ operatyvinis skyrius
but_m taikiny, tikslas; ~ **témoin** tikrinimo orientyras; **coup au** ~ tiesioginis pataikymas; **frapper au** ~ pataikyti į taikinį; **manquer le** ~ nepataikyti, prašauti pro šalį; **tir au** ~ šaudymas į taikinį; **viser le** ~ taikytis į taikinį
butin_m grobis, laimikis; ~ **de guerre** karo trofėjus
butoir_m gynybinė linija, ruožas

C

cabine *f* kajutė, kabina; ~ **de commandement** kapitono tiltelis; ~ **étanche** hermetiška kabina
câble *m* lynas, trosas; ~-**chaîne** inkaro lynas; ~ **d'amarrage** laivo pritvirtinimo lynas; ~ **d'arrêt** stabdymo lynas; ~ **de parachutage**, ~ **d'ouverture** parašiuoto ištraukiamasis trosas; ~ **de remorquage** vilkimo trosas; ~ **sous-marin** povandeninis lynas
cabotage *m* pakrantės laivyba
caboter plaukioti arti krantų
caboteur *m* pakrantės laivas
cache *f* slėptuvė
cache-flamme *m* liepsnos gesintuvas
cache-poussière *m* apsiaustas nuo dulkių
cachot *m* karceris, kalėjimas; **mettre au** ~ pasodinti į kalėjimą
cadavre *m* lavonas
cadence *f* tempas, ritmas; ~ **de tir** šaudymo tempas; ~ **normale de tir** šaudymo sparta; **marcher en** ~ eiti koja kojon
cadencé,-e ritmingas, ritmiškas; **marcher au pas** ~ žygiuoti rikiuotės žingsniu
cadencer suteikti ritmo, darnumo; ~ **le pas** eiti koja kojon
cadet *m* kadetas, kariūnas
cadran *m* skalė; ~ **des gammes d'ondes** bangų gamos skalė
cadres *m* 1 kadrai, vadai, karininkai, vadovaujantieji darbuotojai; ~ **de contact** rikiuotės vadai; ~ **de réserve** rezervu vadai; ~ **officiers** karininkai; ~ **s d'un régiment** pulko karininkai 2 rėmai; ~ **de référence** nuorodų lentelė
cagoule *f* kapišonas, gobtuvas(su išpjovomis akimis)
caillebotis *m* grotelinis paklotas, grotelinis liuko stogelis

caisse *f* 1 dėžė; ~ **à munitions** šaudmenų dėžė; ~ **à outils** įrankių dėžė 2 kėbulas; ~ **de camion** sunkvežimio kėbulas; ~ **de char** tanko kėbulas
caisson *m* 1 šovinių dėžė 2 kamera, paltapa; ~ **hyperbare**, ~ **de recompression** barokamera; ~ **résistant** seifas
calage *m* 1 pleištavimas 2 sustabdymas, sustojimas; ~ **d'un moteur** variklio sustojimas
calamité *f* nelaimė, pražūtis; **guerre est une** ~ karas yra baisi nelaimė
calculateur *m* skaičiavimo mašina; ~ **d'aide au tir d'artillerie de campagne** skaičiavimo įrenginys artilerijos ugniai valdyti; ~ **de vol** bortinis skaičiavimo įrenginys; ~ **portable** mobilus skaičiavimo įrenginys
calculer (su)(ap)skaičiuoti; ~ **une distance** apskaičiuoti nuotolį, ~ **un gisement** apskaičiuoti direkcinį kampą, ~ **un site** apskaičiuoti vietovės kampą
cale *f* triumas, dokas; ~ **flottante** plaukiamasis dokas; ~ **sèche** sausasis dokas
caler 1 nuleisti bures, sustoti, pritvirtinti 2 grimzti (apie laivą)
calibre *m* šaunamojo ginklo, šovinio kalibras
calmater likviduoti; ~ **une brèche** atstatyti, sujungti priešo perkirstą liniją
calot *m* pilotė
cambrure *f* sparno išlenkimas (lėktuvo)
caméra *f* kamera; ~ **thermique** šiluminė kamera
camion *m* sunkvežimis; ~ **atelier** greitoji techninės pagalbos mašina; ~-**benne** savivartis sunkvežimis; ~-**citerne** autocisterna; ~-**citerne carburant** degalų cisterna; ~-**citerne eau** vandens cisterna; ~ **de dépanage** techninės pagalbos sunkvežimis; ~-**grue** autokranas; ~-**magasin** automobilis-parduotuvė; ~ **porte-char** tankus transportu-

tuojanti mašina; ~ **tactique** rikiuotės mašina

camionette _f pikapas

camouflage _m maskuotė, maskavimas, nuslėpimas; ~ **de branchages** maskuotė šakomis; ~ **des lumières** užtemdymas; ~ **électronique** elektroninis maskavimas; **filet de** ~ maskuojantis tinklas; **garnissage de** ~ maskavimo komplektas; **tenu de** ~ maskuojančios drabužiai

camoufler maskuoti, slėpti; **se** ~ užsimaskuoti

camp _m stovykla; ~ **d'aviation** aviacijos stovykla; ~ **de manoeuvre** poligonas; ~ **de prisonniers de guerre** karo belaisvių stovykla; ~ **militaire** karinė stovykla; ~ **retranché** sustiprinta stovykla; ~ **sous tente** palapinių stovykla; **dresser son** ~ įsirengti stovyklą

campagne _f žygis, laukas, kampanija; ~ **d'essais** išbandymų serija; **entrer en** ~ pradėti karo žygį; **faire** ~ dalyvauti žygyje, kariniuose veiksmuose; **pièce de** ~ lauko (lengvas) pabūklas; **tenu de** ~ žygio (lauko) uniforma; **troupes en** ~ veikiančioji armija

camper gyventi stovykloje, stovyklauti

canon _m patranka, pabūklas, pabūklo vamzdis; ~ **antiaérien** priešlėktuvinis pabūklas; ~ **anti-char** prieštankinis pabūklas; ~ **à arme lisse** lygiavamzdis pabūklas; ~ **à arme rayée** graižtvinis pabūklas; ~ **automoteur** savaeigis artilerijos įrenginys; ~ **automouvant** savaeigis pabūklas; ~ **bituble** dvivamzdis pabūklas; ~ **de char** tanko pabūklas; ~ **jumelé** suporintas pabūklas; ~ **mitrailleuse** automatinis pabūklas; ~ **multitube** pabūklas šaudantis paplūpomis; ~ **sans recul** beatošliaužis pabūklas; ~ **tracté** traukiamas pabūklas; **fusil à deux** ~s dvivamzdis šautuvas

canonner (ap)šaudyti iš pabūklų

canonnier _m artileristas

canonnière _f nedidelis karo laivas

canot _m valtis, laivelis, kateris; ~ **à moteur** motorinė valtis; ~ **à rames** irklinė valtis; ~ **de sauvetage** gelbėjimo valtis; ~ **pliant** sudedamoji baidarė; ~ **pneumatique** pripučiamą valtis

cantine _f valgykla; ~ **à bagages** dėžė-bagažinė (kareiviška)

cantonnement _m karių laikinas apgyvendinimas, karių laikina buveinė

cantonner apgyvendinti karius

cap _m kursas, kryptis (jūr.); ~ **magnétique** magnetinis kursas; **changer de** ~ pakeisti kryptį; **mettre le ~ sur...** plaukti, skristi link; **virer ~ pour** pasukti priešinga kryptimi

capacité _f galėjimas, sugebėjimas, galia; ~ **antichar et antipersonnel** gebėjimas kovoti su tankais ir pėstininkais; ~ **de communications** gebėjimas aprūpinti ryšiais; ~ **de destruction** ugnies galia; ~ **de franchissement amphibie** gebėjimas nugalėti vandens kliūtis; ~ **de graissage** tepalo savybės; ~ **de lutte** kovingumas; ~ **d'emport** keliamoji galia; ~ **de pénétration** prasiveržimo galia; ~ **de plage** kranto talpumas; ~ **de survie** gyvybingumas; ~ **de transmission** ryšių kanalo galimybės; ~ **de transport** transporto priemonės talpa; ~ **d'itinéraire** maršruto praleidžiamumas; ~ **d'un réservoir** bako talpa; ~ **d'une antenne** antenos pajėgumas; ~ **manoeuvrière** manevringumas; ~ **nucléaire** branduolinis potencialas; ~ **portuaire** uostų pajėgumas; ~ **reconnaissance** gebėjimas žvalgyti

capitaine _m kapitonas, karvedys; ~ **de corvette** trečiojo rango kapitonas; ~ **de frégate** antrojo rango kapitonas; ~ **de vaisseau** pirmojo rango kapitonas

capitulation _f kapituliacija; ~ **sans conditions** besąlyginė kapituliacija
capituler pasiduoti, kapituluoti
caporal _m grandinis
capot _m 1 povandeninio laivo anga 2 metalinis variklio gaubtuvas
capotage _m apsvertimas (automobilio, lėktuvo)
capote _f milinė
capoter 1 apsviesti 2 uždengti gaubtuvu
capsule _f kapsulė
capter pagauti; ~ **émission**, ~ **les ondes** pagauti transliaciją
capteur _m jutiklis
captif _m belaisvis
captivité _f nelaisvė
carabine _f karabinas; ~ **à air comprimé** orinis karabinas; ~ **à plombs** šratinis karabinas; **tirer à la** ~ iššauti iš karabino
carbone _m anglis
carburant _m degalai
carburateur _m karbiuratorius
cardinal (*pl.* ~ *aux*) svarbiausias; **quatre points** ~ *aux* keturios pasaulio šalys: rytai, vakarai, šiaurė, pietūs
carénage _m povandeninės laivo dalies remontas; **bassin de** ~ sausasis dokas
carène _f povandeninė laivo dalis
caréner valyti, remontuoti (laivą)
cargaison _f krovinys; ~ **aérienne** oro transporto krovinys; ~ **dangereuse** pavojingas krovinys; ~ **de valeur** vertingas krovinys; ~ **essentielle** svarbusis krovinys; ~ **requis** norimas krovinys
carlingue _f piloto kabina
carrefour _m sankryža, kelių susikirtimas, kelių iššakojimas
carroyage _m tinklelis; ~ **de la carte** koordinacijų tinklelis
carte _f žemėlapis; ~ **aéronautique** aeronavigacijos žemėlapis; ~ **de combat** kovos žemėlapis; ~ **de référence** (d'un

ordre) įsakymo informacinė kortelė; ~ **de tracé de route aéronautique** aeronavigacijos kurso žemėlapis; ~ **en courbes** žemėlapis su horizontalėmis; ~ **en hachures** žemėlapis su užštrichuotomis vietovėmis; ~ **planimétrique** kontūrinis žemėlapis; ~ **projetée** projekcinis žemėlapis; ~ **topographique** topografinis žemėlapis; **baptême des carrées d'une** ~ kvadratų kodavimas žemėlapyje; **carroyage d'une** ~ koordinacijų tinklelis žemėlapyje; **carroyage d'une** ~ „chasse“ koordinacijų orientuoti žemėlapij
carter _m karteris, apsauginis gaubtas
cartouche _f šovinys; ~ **à balle incendiaire** šovinys su uždegamąja kulka; ~ **à balle ordinaire** šovinys su paprasta kulka; ~ **à balle perforante** šovinys su šarvamušiu šoviniu; ~ **à balle traceuse** šovinys su trasuojančia kulka; ~ **à blanc** tuščias mokomasis šovinys; ~ **défensive** kovinis šovinys; ~ **feuillette** tuščias šovinys; ~ **perforante** šarvamušis šovinys
cartouchière _f šovininė
casaque _f kariškas apsiaustas
casemate _f bunkeris, kazematas, kovinis skyrius
caserne _f kareivinė; **être à la** ~ tarnauti kariuomenėje
casernement _m 1 apgyvendinimas kareivinėse 2 kareivinės (pastatų visuma)
casque _m šalmas; ~s **Bleus** „žydrieji šalmai“ (JT pajėgos); ~ **d'écoute** ausinės
casquette _f kepurė (su snapeliu)
catapultage _m katapultavimas
catapulte _f katapulta
catapulter katapultuoti
catastrophe _f katastrofa, nelaimė
cavalcade _f raitelių būrys, kavalkada
cavalcader joti visu būriu, sprukti

cavalerie_f raitininkai, kavalerija; ~ **légère blindée** lengvoji šarvuota kavalerija
cavali_{|er;-ère}_{m,r} raitelis; ~ **tankiste** tankistas
ceinture_f diržas, juosta; **porter son pistolet à la** ~ nešioti pistoletą už diržo
ceinturer apjuosti, apsupti (priešininką)
ceinturon_m liemens diržas
cellule_f vienutė, kuopelė, kamera
centre_m centras, punktas; ~ **de batterie** baterijos centras; ~ **de coordination des feux** paramos ugnimi punktas; ~ **d'écoute** pasiklausymo stotis; ~ **de décontamination** dezaktyvacijos punktas; ~ **de détection et de contrôle** koordinavimo punktas; ~ **de distribution** paskirstymo bazė; ~ **de livraison d'armée** karinis apsikeitimo punktas; ~ **de présélection** preliminarus karo prievolinkų atrankos centras; ~ **de ravitaillement** tiekimo punktas; ~ **de résistance** pasipriešinimo mazgas; ~ **de sélection** atrankos punktas; ~ **d'essais en vol** skrydžių išbandymo centras; ~ **de transmission** ryšių centras; ~ **d'impact** sprogimo centras; ~ **d'instruction** mokymo centras; ~ **d'opérations combinées** jungtinių karinių veiksmų centras; ~ **d'opérations de combat** karinių veiksmų centras
cercle_m klubas; ~ **de garnison** įgulos klubas; ~ **des officiers** karininkų klubas; ~ **des sous-officiers** seržantų klubas
cérémonie_f iškilmės, ceremonija; ~ **des couleurs** rikiuotė (su vėliavos pakėlimu); ~ **militaire** karinės iškilmės
cerner apgulti, apsupti
certificat_m pažymėjimas, diplomats, sertifikatas; ~ **de bonne conduite** pažymėjimas apie gerą elgesį; ~ **de sécurité** saugumo liudijimas
cessation_f nutraukimas; ~ **des essais** bandymų nutraukimas; ~ **des hosti-**

lités karo veiksmų nutraukimas, paliaubos; ~ **du feu** ugnies nutraukimas
cesser sustabdyti (darbą, ugnį), nutraukti, liautis; ~ **de combattre**, ~ **de lutter** liautis kovojus; ~ **ez l'engagement!** nutraukti ugnį!
cessez-le-feu_m ugnies nutraukimas
chaîne_f grandinė, konvejeris; ~ **commandement** vadovavimo grandinė; ~ **d'ancre** inkaro grandinė; ~ **d'arpenteur** montavimo grandinė; ~ **de mise à feu** sprogdinimo grandinė; ~ **de montage** surinkimo konvejeris; ~ **porteuse** kėlimo grandinė
chaland_m barža; ~ **automoteur** savaeigė barža; ~ **de débarquement** pėstininkų desantininkų barža
chaloupe_f valtis; ~ **de sauvetage** gelbėjimo valtis (dideliame laive)
chamade_f kapituliacijos signalas; **battre la** ~ pasiduoti, kapituliuoti
chambre_f kambarys, kamera, šovininė, ginklinė, skyrius; ~ **de compression** kompresorinė; ~ **de mine** minų kamera; ~ **de tir** kovinis skyrius (tanke); ~ **de troupe** eilinių gyvenamoji patalpa
chambrée_f kariai, gyvenantys viename kambaryje
chateau_m pontonas (laivui pakelti)
champ_m laukas, plotas; ~ **de bataille** mūšio laukas; ~ **de mines** minų laukas; ~ **de tir** ugnies laukas; ~ **d'influence** poveikio laukas
championn_m grybas; ~ **atomique** atominis grybas
chancellerie_f kanceliarija
chapelain_m kapelionas
chapelet_m virtinė, grandinė, serija; ~ **de grenades** rankinių granatų kekė; **en** ~ virtinė; **les bombes éclatèrent en** ~ bombos sproginėjo viena po kitos
chapelle_f koplyčia

char_m tankas; ~ à **casemate** kazematinis tankas; ~ **amphibie** tankas amfibija; ~ **blindé** tankas; ~ **de bataille**, ~ **de combat** mūšio tankas; ~ **démineur** tankas išminuotojas; ~ **léger** lengvasis tankas; ~ **lourd** sunkusis tankas; ~ **moyen** vidutinio sunkumo tankas; ~ **niveleur** tankas greideris

charge_f 1 užtaisas (šaunamojo ginklo); ~ **allongée** pailgasis užtaisas; ~ **creuse** kumuliacinis užtaisas; ~ **d'allumage** (art.) petarda; ~ **d'amorçage** uždegamasis užtaisas; ~ **de base** (art.) pagrindinis paketas; ~ **d'éclatement** sprogdinimo užtaisas; ~ **électrique** elektrinis užtaisas; ~ **enterée** giluminis užtaisas; ~ **formée** kryptinis užtaisas; ~ **inerte** inertinis užtaisas; ~ **maximum pratique** leistinoji apkrova; ~ **militaire** karinis užtaisas; ~ **nucléaire guidée** valdomas termobranduolinis užtaisas; ~ **perforante** šarvamušis užtaisas; ~ **primaire** pirminis užtaisas; ~ **propulsive** išsviedimo užtaisas; **revêtement de la** ~ užtaiso išpakavimas 2 kroviny; ~ **de combat** kovinis kroviny

chargé,-e užtaisytas (apie ginklą)

chargement_m ginklo užtaisymas; ~ **par la bouche** užtaisymas per vamzdio žiotis; ~ **par la culasse** užtaisymas per spyną

charger 1 užtaisyti ginklą 2 atakuoti, pulsti; ~ **l'ennemi** pulti priešą

chargeur_m 1 dėtuvė 2 užtaisytojas (patranks ir t.t.)

charnier_m lavonų krūva

chasse_f 1 naikinamoji aviacija 2 persekiojimas; ~ **aux mines** minų paieška; ~ **marée** tristiabis pakrantės laivas; **prendre** ~ pabėgti; **recevoir la** ~ būti persekiojamam

chasser išvyti, išvaryti; ~ **l'ennemi** išvyti priešą

chasseur_m 1 šaulys; ~ **s alpins** kalnų šauliai 2 lakūnas naikintojas 3 naikintuvas; ~ **à réaction** reaktyvusis naikintuvas; ~ **bombardier** naikintuvas bombonešis; ~ **d'interception** perėmimo naikintuvas; ~ **embarqué** denio naikintuvas; ~ **parachutiste** šaulys parašiutininkas; ~ **tous-temps** naikintuvas įvairiomis oro sąlygomis

chassis_m važiuoklė

chaussette_f kojinė; ~ **russe** autas

chef_m vadas, vadovas, viršininkas; ~ **de bataillon** bataliono vadas; ~ **de bord** šturmanas; ~ **de char** tanko vadas; ~ **de corps** pulko vadas; ~ **de groupe** grandinis; ~ **de musique** kapelmeisteris; ~ **de personnel** personalo skyriaus viršininkas; ~ **de pièce** pabūklo, minosvaidžio, kulkosvaidžio vadas; ~ **de poste** sargybos viršininkas; ~ **de section** būrio vadas; ~ **d'état-major** štabo viršininkas; ~ **d'état-major de l'armée de terre** sausumos kariuomenės štabo viršininkas; ~ **d'état-major général de l'armée de terre** sausumos pajėgų generalinio štabo viršininkas; ~ **d'état-major interarmées** jungtinio štabo viršininkas; ~ **du 1er bureau** personalo skyriaus viršininkas; ~ **du 2e bureau** žvalgybos skyriaus viršininkas; ~ **du 3e bureau** operatyvinio skyriaus viršininkas; ~ **du 4e bureau** užnugario skyriaus viršininkas; ~ **du 5e bureau** ideologijos skyriaus viršininkas; ~ **du gouvernement** vyriausybės vadovas (premjer); ~ **militaire** vadas

chemin_m kelias; ~ **de fer à deux voies** dvibėgis geležinkelis; ~ **de fer à une voie** vienbėgis geležinkelis; ~ **vicinal** lauko kelias

cheminement_m prieiga; ~ **défilé** paslėptas, pridengtas kelias; ~ **génie** siaura

perėja minų lauke; ~ **tactique** paslėpta prieiga
cheminer artintis (prie apsiaustos vietovės)
chenal m kelias (laivo, lėktuvo)
chenille f vikšrai (tanko)
chenillé,-e vikšrinis
chenillette f vikšrinis šarvuotis
chevalerie f riteriai, kavalerija
chevalet m stovas, ramstis; ~ **de pointage** taikymosi atrama
chevalier m riteris, kavaliere; ~ **de la Légion d'Honneur** Garbės legiono ordinio kavaliere
chevron m ševronas (galiono antsiuvas ant rankovės)
chevronné karys, turintis antsiuvą
chicane f zigzaginė užtvara
chien m šautuvo gaidukas
chiffre m šifras, kodas
chiffrer šifruoti
chiffreur m šifruotojas
choc m susidūrimas, smūgis; ~ **de recul** atatranka; ~ **du moment** momento pasirinkimas; ~ **d'une position** pozicijos pasirinkimas; **soutenir, supporter le ~ de l'adversaire** atlaikyti priešininko puolimą; **troupe de** ~ smogiamoji kariuomenės grupė
choix m pasirinkimas
chronomètre m chronometras
chute f kritimas (av.); ~ **avec ouverture retardée** uždelstas parašiuo kritimas; ~ **en vrille** nusileidimas suktuku; ~ **libre** laisvas kritimas
cible f taikiny, taikmuo; ~ **à éclipses** be-pasislepiantis (krintantis) taikiny; ~ **à traiter** naikintinas taikiny; ~ **dépliante** sudedamas taikmuo; ~ **d'homme à genoux** žmogaus taikmuo iki liemens; ~ **d'homme couché** žmogaus galvos, krūtinės taikmuo; ~ **d'homme debout** stovinčio žmogaus

taikmuo; ~ **d'instruction** mokomasis taikmuo; ~ **mobile** judantis taikiny; ~ **silhouette** silueto taikmuo; ~ **tom-bante** krintantis taikiny; **manquer la** ~ nepataikyti į taikinį; **servir de ~ à ...** būti taikiniu; **tirer à la** ~ šaudyti į taikinį
ciblerie f taikmenų dirbtuvė
cicatrice f randas
cicatriser užgydyti; **se ~** užgyti, surandėti
cimetière m kapinės
circuit m 1 srovės grandinė; **court-** trumpasis jungimas; ~ **de terre** žemėnimas; ~ **fermé** uždaroji grandinė; **mettre une lampe en** ~ įjungti lempą; **mettre hors** ~ išjungti 2 perimetras 3 apvažiavimas
circulation f eismas, judėjimas; ~ **d'aérodrome** aerodromo eismas; ~ **routière** kelių eismas; **agent de la** ~ eismo reguliuotojas; **route à grande** ~ automagistralė
citadelle f citadelė, tvirtovė
citation f padėka (įsakyme)
cité f gyvenvietė; ~ **militaire** karinis miestas
citer cituoti, pareikšti; ~ **à l'ordre du jour** pareikšti padėką
citerne f cisterna; ~ **de ravitaillement combustibles** degalų laivas; **camion-** autocisterna
citoyen m pilietis
civière f neštuvai
civil m civilis; **s'habiller en** ~ dėvėti civiliniais drabužiais
civil,-e civilinis, pilietiškas; **guerre** ~ e pilietinis karas
clairière f proskyna
clairon m trimitas
claironner trimituoti
clandestin slaptas, pogrindinis, nelegalus
clandestinement slaptai, nelegaliai

- clandestinité_f** slaptumas, pagrindis
classe_f klasė, kategorija, rūšis; ~ **d'âge**,
 ~ **de recrutement** ėmimo į karo tarny-
 bą amžius; ~ **d'un itinéraire** maršru-
 to kategorija
clé_m raktas; ~ **à molette** veržlių raktas;
 ~ **de chiffrement** šifravimo raktas; ~
de serrage veržliaraktis; ~ **double** dvi-
 pusis raktas
clignotant_m šviesos signalizatorius
cliqueter žvangėti
cliquetis_m žvangėjimas; ~ **d'armes** gin-
 klų žvangėjimas
cloche_f 1 varpas 2 gaubtuvas; ~ **à air**
 oragaubtis; ~ **à plongeur** naro varpas
cloison_f pertvara; ~ **étanche** nepralaidi
 vandeniui pertvara (laive)
cloisonnage_m pertvėrimas
clôture_f užtvara; ~ **en grillage métallique**
 vielinė užtvara
club_m klubas; ~ **loisirs** kareivių laisva-
 laikio klubas
coalisé,-e susivienijęs; **puissances** ~**es** są-
 junginės valstybės, sąjungininkai
coaliser sujungti į sąjungą; **se** ~ susivie-
 nyti, sudaryti sąjungą
coalition_f koalicija
coaxial,-e bendraašis
cobaye_m bandomasis laivas
codage_m kodavimas
code_m 1 kodeksas; ~ **du service national**
 karo tarnybos įstatai 2 kodas; ~ **abrégé**
 trumpumo kodas; ~ **de panneaux** ry-
 šio kodas; ~ **des signaux** signalų kodas
coder koduoti
coeur_m branduolys
coexistence_f sambūvis; ~ **pacifique** tai-
 kus sambūvis
coffre_f dėžė; ~ **à munitions** šovinių dė-
 žė; ~ **fort** seifas, nedeganti dėžė
coffret_m dėžutė; ~ **répartiteur** skirsto-
 moji dėžutė
cohésion_f vienybė; ~ **au combat** solida-
 rumas mūšyje; ~ **du peuple** liaudies
 vienybė
coiffer (už)(pri)dengti; ~ **un objectif** pri-
 dengti taikinį ugnimi 2 sušukuoti 3 už-
 dėti ant galvos
col_m 1 perėja, tarpekis 2 apykaklė; ~-
bleu_m (*pl. cols- bleus*) jūrininkas
 (šnek. kalb.)
collaborat|eur,-rice_{m,r} 1 bendradarbis
 2 kolaborantas
collaboration_f 1 bendradarbiavimas
 2 kolaboravimas
collatéral,-e šoninis, šalutinis
collecteur_m kolektorius; **d'assèchement**
 (*mar.*) džiovinimo sistema; ~ **de distri-
 bution** skirstomasis vamzdynas; ~ **de
 gaz** dujų rezervuaras; ~ **d'incendie**
 priešgaisrinė sistema
collier_m apkaba, žiedas; ~ **de serrage** są-
 varžinis žiedas
collimateur_m taikiklis (av.)
colline_f kalva
collision_f susidūrimas, mūšis
colonel_m pulkininkas, pulko vadas; ~-
lieutenant pulkininkas leitenantas
colonisateur_m kolonizatorius
colonisation_f kolonizacija
coloniser kolonizuoti
colonne_f kolona; ~ **par deux** kolona po
 du; ~ **par quatre** kolona po keturis;
 ~ **par trois** kolona po tris; ~ **par un**
 kolona po vieną; ~ **tactique** autoko-
 lona, gurguolė
combat_m mūšis; ~ **aérien** oro mūšis; ~
classique mūšis su klasikinais gin-
 klais; ~ **corps à corps** kova vienas prieš
 vieną; ~ **dans la zone des hauts et des
 sommets** mūšis kalnuose; ~ **d'approche**
 pasitiktinis mūšis; ~ **de rupture** pra-
 laužiamasis mūšis; ~ **disputé** mūšis,
 negarantuojantis pergalės; ~ **d'usu-
 re** alinantis mūšis; ~ **en retraite** atsi-
 traukimo mūšis; ~ **en terrain acci-**

dentée mūšis nelygioje vietovėje; ~ **en zone boisée** mūšis miškingoje vietovėje ~ **en zone urbanisée** mūšis miesto zonoje; ~ **mobile d'usure** sulaikomas mūšis; ~ **naval** jūrų mūšis; ~ **nucléaire** mūšis naudojant branduolinį ginklą; ~ **rapproché** artimoji kova; ~ **retardateur** sulaikomas mūšis; ~ **singulier** dvikova; ~ **urbain** mūšis mieste; **accepter le** ~ stoti į mūšį; **aviation de** ~ mūšio aviacija; **en formation de** ~ pagal mūšio taisykles

combati |f,-ve karingas, kovingas, agresyvus

combativité , kovingumas

combattant m kovotojas, karys; **parcours** ~ kario kliūčių ruožas

combattre kautis, kovoti; ~ **l'ennemi** kautis su priešu; ; ~ **les armes à la main** kovoti su ginklu rankose ~ **pour la Patrie** kovoti už Tėvynę; ~ **sur terre, sur mer, dans les airs** kautis sausuomoje, jūroje, ore

combinaison , kombinacija; ~ **des forces** kartu veikiančios pajėgos

combinaison m kombinezonas

combustible m kuras, degalai; ~ **du type fuel-oil** dyzelinas; ~ **gazeux** dujinis kuras; ~ **liquide** skystasis kuras; ~ **solide** kietasis kuras

commandant m 1 vadas; ~ **en chef** vyriausiasis vadas; ~ **national** nacionalinių pajėgų vadas; ~ **en second** vado pavaduotojas; ~ **d'unité** kuopos vadas 2 viršininkas; ~ **d'armes** įgulos viršininkas

commandement m 1 vadovavimas, kariinė vadovybė; ~ **de la place** kometandantūra; ~ **de zone** rajono vadovybė; ~ **opérationnel** operatyvinis vadovavimas; ~ **permanent** pastovus vadovavimas; **prendre le** ~ imti vadovauti 2 komanda; ~ **à la voix** įsakymas žodžiu; ~ **d'exécution** vykdomoji komanda: **À droite-droite!** Dešinėn!; **À gau-**

che-gauche! Kairėn!; **À mon ~!** Pagal mano komandą!; **Alignez-vous!** Lygiuot!; **Assis!** Sėsti!; **À vos rangs!** Susirikiuot!; Į vietas!; **À vos marques! Prêt! Partez!** Pasiruošt! Dėmesio! Marš!; **Debout!** Stot!; **Demi-tour!** Aplink!; **En avant!** Pirmyn!; **En bataille!** Mūšiu rikiuot!; **En colonne!** Į koloną!; **Feu!** Ugnis!; **Fixe!** Ramiai!; **Halte, qui vive!** Stot, kas eina!; **Halte - là ou je tire!** Stok, šausiu!; **Haut les mains!** Rankas aukštynt!; **Garde à vous!** Ramiai!; **Repos!** Laisvai!; **Rompez vos rangs!** Išsiskirstyt!; **Tête (à) droite!** Lygiuot į dešinę!; **Tête (à) gauche!** Lygiuot į kairę!; **Tête au centre** Lygiuot į centrą!

commander vadovauti, komanduoti

commando m desantinė-diversinė grupuotė, smogiamoji grupuotė; ~ **de parachutistes** parašiutininkų grupuotė, oro desantas; ~ **de la mort (kamikazes)** mirtininkų komanda

commémoration , iškilmingas minėjimas

commémorer minėti, švęsti

commissariat m 1 komisariatas 2 sausumos kariuomenės intendantinė tarnyba

commission , komisija; ~ **d'armistice** paliaubų komisija; ~ **de cessez-le-feu** ugnies nutraukimo komisija; ~ **d'enquête internationale** tarptautinių tyrimų komisija

communication , susisiekimas, ryšiai

communiquer pranešti, perduoti

commutateur m perjungiklis, išjungiklis

compagnie , kuopa; ~ **antichar** prieš-tankinė kuopa; ~ **de chars** tankų kuopa; ~ **d'éclairage et d'appui** žvalgybos ir paramos kuopa; ~ **des transmissions** ryšių kuopa; ~ **d'instruction** mokomoji kuopa; ~ **du génie** inžinerinė kuopa; ~ **du train** transporto kuopa

- compartiment** _m skyrius; ~ **du terrain** uždaras vietovės sklypas; ~ **étanche** vandeniui nepralaidi patalpa; ~ **moteur** motorinė
- compas** _m kompasas; ~ **de marine** jūrinis kompasas; **naviguer au** ~ plaukti pagal kompasą
- compasser** tiksliai nustatyti; ~ **une carte** nustatyti kursą žemėlapyje
- compatriote** _{m,f} tėvynainis
- complément** _m papildymas; ~ **de feu antichar** papildomos prieštankinės priemonės; **officier de** ~ atsargos karininkas
- compléter** papildyti
- complice** _{m,f} bendrininkas
- complicité** _f bendrininkavimas
- comploteur** _m sąmokslininkas
- comprendre** 1 apimti, sutalpinti 2 suprasti
- compresseur** _m kompresorius; ~ **axial** ašinis kompresorius; ~ **d'air** oro kompresorius
- compte-rendu** _m pranešimas, ataskaita; ~ **d'activité** ataskaita apie veiksmus; ~ **immédiat** skubus pranešimas; ~ **journalier d'opérations** operacinė suvestinė; ~ **périodique** periodiškąs pranešimas
- concentration** _f sutelkimas; ~ **de feu** ugnies antpuolis; ~ **de troupes** karinių pajėgų sutelkimas; ~ **des efforts** pagrindinių pajėgų sutelkimas; ~ **des feux** ugnies sutelkimas; ~ **stratégique** strateginis sutelkimas; **camp de** ~ koncentracijos stovykla
- concentrer** sutelkti (kariuomenę); se ~ susiburti, susitelkti
- conception** _f sumanymas, planas
- concilier** sutaukyti; ~ **deux adversaires** sutaukyti du priešininkus
- conclure** 1 sudaryti (sutartį, sandėrį); ~ **la paix** sudaryti taiką; ~ **une armistice** sudaryti paliaubas; ~ **un traité** sudaryti sutartį 2 užbaigti
- concorde** _f vienybė, santarvė
- condamné,-e** nuteistas
- condamner** nuteisti
- condensateur** _m kondensatorius (radijo)
- conditions** _f sąlygos; ~ **atmosphériques** meteorologinės sąlygos; ~ **d'armistice** paliaubų sąlygos; ~ **de paix** taikos sąlygos
- conducteur,-rice** _{m,f} vairuotojas, palydovas; ~ **d'avion** pilotas
- conducteur** _m laidas, laidininkas; ~ **blindé** ekranuotas laidas; ~ **isolé** izoliuotas laidas; **fil** ~ nurodantysis (raudonas) laidas
- conduire** vadovauti, vesti; ~ **la flotte** vadovauti laivynui; ~ **l'instruction** vesti pratybas; ~ **sous escorte** palydėti su konvojumi
- conduite** _f vadovavimas, valdymas, vairavimas (automobilio); ~ **à tenir en cas de...** veiksmų tvarka tam tikru atveju; ~ **des opérations** karo veiksmų valdymas; ~ **du feu** ugnies valdymas
- confidence** _f pranešimas apie slaptą dalyką
- confident** _m patikėtinis
- confidentiel,-le** slaptas
- conflit** _m konfliktas; ~ **armé**, ~ **militaire** ginkluotas susidūrimas; ~ **généralisé** bendras konfliktas; ~ **ouvert** atviras konfliktas; ~ **politique** politinis konfliktas; ~ **s limités** riboti karo veiksmai
- confrontation** _f sugretinimas, palyginimas; ~ **des renseignements** pranešimų sugretinimas
- confusion** _f sąmyšis, netvarka
- conjoint,-e** sujungtas (artimai)
- conjuré,-e** _{m,f} sąmokslininkas
- conjurer** sudaryti sąmokslą
- connexion** _f (su)(pri)jungimas; ~ **de rail à rail** tarpbėginis sujungimas; ~ **en série** nuoseklus jungimas; ~ **entre les avions ravitailleur et ravitaillé** susijungimas su degalų tiekėju

conquérant _m užkariautojas
conquérant,-e užkariaujantis
conquérir užkariauti
conquête _f užkariavimas, pergale; ~ **de la population** gyventojų užkariavimas;
faire la ~ d'un pays užkariauti šalį
conquis,-e užkariautas
conscription _f naujokų šaukimas; **âge de la ~** šaukiamasis amžius
conscrit _m naujokas
conseil _m 1 komisija; ~ **de révision** šaukimo komisija 2 taryba ~ **de sécurité** saugumo taryba; ~ **supérieur de la défense nationale** nacionalinės gynybos aukščiausioji taryba
conservateur _m saugotojas, konservatorius; ~ **de cap** kurso keitimo įrenginys
conserver (iš)saugoti; ~ **le terrain conquis** išsaugoti užgrobtą teritoriją; ~ **un secret** išsaugoti paslaptį
consigne _f 1 instrukcija, įsakymas; ~ **s d'alerte** veiksmų instrukcija pavojaus atveju 2 draudimas; ~ **au quartier** draudimas išeiti iš kareivinių
consigner uždrausti (išeiti kareiviui iš kareivinių)
console _f valdymo pultas
consolidation _f sustiprinimas; ~ **de la paix** taikos sustiprinimas
consommation _f sunaudojimas; ~ **spécifique** specifinis sunaudojimas (degalų); ~ **théorique journalière** teorinės paros sąnaudos
conspirat|eur-riche _{m,r} sąmokslininkas
conspiration _f sąmokslas
constitution _f 1 konstitucija (pagr. įst.) 2 sandara, sudėtis; ~ **d'une arme** ginklo sudėtis; ~ **d'une mine** minos sudėtis
contact _m ryšis, kontaktas, sąlytis; **entrer en ~ avec qn** sueiti su kuo į kontaktą; **garder le ~ de l'ennemi** palaikyti kontaktą su priešū; **perdre le ~** netekti ryšio; **prise de ~** suėjimas į kontaktą

contamination _f tarša (branduolinių, biologinių ar cheminių medžiagų); ~ **radioactive** radioaktyvioji tarša; ~ **résiduel** liekamoji tarša
contaminer užteršti
contemporain _m amžininkas
contemporain,-e šiuolaikinis
conteneur _m konteineris; ~ **de lancement** paleidimo konteineris
contingent _m kontingentas; ~ **à appeler** šauktinių kontingentas; ~ **annuel** šauktinių poreikis, šauktinių kontingentas
contourner 1 apeiti, apvažiuoti aplink; ~ **une montagne** apeiti kalną; ~ **un obstacle** išsilenkti kliūtis 2 nubrėžti kontūrą
contre prieš (priešingumui išreikšti); ~ **amiral** kontradmirolas; ~ **appel** kontrolinis patikrinimas; ~ **attaque** kontrataka; ~ **embuscade** veiksmai prieš pasalą; ~ **espionnage** kontršnipinėjimas; ~ **ingérence** kontržvalgyba; ~ **mobilité** kontrmobilumas; ~ **mouvement** kontrmanevras; ~ **offensive** kontrpuolimas; ~ **sabotage** kontrsabotažas
contrôle _m kontrolė, valdymas; ~ **aérien** skrydžių valdymas; ~ **de décontamination** degazavimo kontrolė; ~ **d'émission** spinduliuavimo kontrolė; ~ **de zone** rajono kontrolė; ~ **du désarmement** nusiginklavimo kontrolė; ~ **opérationnel** operatyvinis valdymas; ~ **thermique** termoreguliacija
contrôler tikrinti, kontroliuoti; ~ **depuis le sol** kontroliuoti nuo žemės; ~ **une zone** kontroliuoti rajoną
contrôleur _m kontrolierius, tikrintojas; ~ **aérien** skrydžių vadovas, dispečeris; ~ **du désarmement** karinis armijos kontrolierius

convention _f susitarimas, sutartis; ~ **d'armistice** paliaubų sutartis; ~ **de désarmement** konvojų sąlygos

convoi _m konvojus, gurguolė, transporto kolona

coopération _f bendradarbiavimas; ~ **aéroterrestre** aviacijos ir sausumos pajėgų bendradarbiavimas; ~ **civilo-militaire** civilių ir kariškių bendradarbiavimas; ~ **des armes** kariuomenių bendradarbiavimas; ~ **des forces** karinių pajėgų bendradarbiavimas; ~ **interalliée** bendradarbiavimas tarp sąjungininkų; ~ **interarmées** armijų bendradarbiavimas; ~ **logistique internationale** tarptautinis logistinis bendradarbiavimas

coopérer bendradarbiauti

coordonnées _f koordinatės; ~ **angulaires** kampinės koordinatės; ~ **d'un point** taško koordinatės; ~ **géographiques** geografinės koordinatės; ~ **kilométriques** kilometrinės koordinatės; ~ **métriques** metrinės koordinatės; ~ **numériques** skaitmeninės koordinatės; ~ **polaires** polinės koordinatės; ~ **rectangulaires** stačiakampio koordinatės

copilote _m antrasis pilotas

coque _f korpusas (lėktuvo, laivo)

cordage _m laivavirvė, lynas, virvė

cordeau _m virvutė; ~ **allumeur** padegamoji virvutė; ~ **détonant** detonuojamoji virvutė; ~ **maître** pagrindinė detonacijos linija

cordón _m virvė; ~ **tire-feu (art.)** nusileidimo virvė

corps _m korpusas, personalas; ~ **à** ~ grumtynės vienas prieš vieną; ~ **d'armée** armijos korpusas; ~ **de bataille** kovos korpusas; ~ **de rentrée** grįžtamasis aparatas; ~ **des sapeurs-**

pompieris gaisrininkų komanda; ~ **de troupe** karinis dalinys; ~ **Européen de défense** Europos gynybos korpusas

corridor _m koridorius; ~ **aérien** oro koridorius

cotation _f vertinimas, reitingas; ~ **du renseignement** informacijos įvertinimas
côte _f 1 krantas, pajūris 2 šlaitas, kelias į kalnus

cotte _f darbo palaidinė, kelnės, kombinezonas; ~ **d'armes** lietpaltis; ~ **de mailles** šarviniai marškiniai

couler paskandinti (laivą)

couloir _m koridorius, perėjimas; ~ **d'alimentation** tiekimo koridorius

coup _m 1 smūgis; ~ **d'arrêt** sulaikomasis smūgis; ~ **d'avertissement** įspėjamasis smūgis; ~ **de boulot** taraninis smūgis; ~ **de main** paieška, reidas, antskrydis; ~ **de plein fouet** pataikymas iš priekio; ~ **direct**, ~ **en pleine**, ~ **au but** tiesioginis pataikymas 2 šūvis; ~ **au but** taiklus šūvis; ~ **complet** artilerijos šūvis; ~ **court** kulkos neprielėkis; ~ **de canon** patrankos šūvis; ~ **de feu** šūvis; ~ **raté** nepataikymas, šovimas pro šalį; **tirer d'un** ~ **de fusil** iššauti iš šautuvo

coupure _f užtvara, užkarda; ~ **humide** vandens riba, vandens užtvara; ~ **sèche** sausumos užtvara

courage _m drąsa, narsumas, ryžtas

courageux | **x**, **-se** drąsus, narsus

courageusement drąsiai, ryžtingai

courant _m srovė, srautas; ~ **à haute tension** aukštosios įtampos srovė; ~ **de transport** transporto srautas

courbe _f kreivė, išlenkimas; ~ **de niveau** aukščio horizontalė; ~ **de poursuite** persekiojimo trajektorija; ~ **maîtresse** parįskintoji horizontalė

courroie _f diržas, juosta; ~ **de transmis-**

- sion** pavaros diržas; ~ **de transport** konvejeris
- course**_f lenktynės; ~ **aux armements** ginklavimosi varžybos; ~ **d'un avion au décollage** lėktuvo įsibėgėjimas prieš pakylant
- coussin**_m pagalvėlė; ~ **d'air** oro pagalvė
- couteau**_m peilis
- couvert**_m pastogė, priedanga, slėptuvė; ~ **offert par le terrain** vietovės reljefo priedanga; **être à** ~ būti slėptuvėje
- couverture**_f priedanga; ~ **aérienne** priedanga iš oro; ~ **nuageuse** debesuotumas; ~ **radar** radiolokacinis laukas
- couvre-feu**_m komendantų valanda, karo padėtis
- couvrir(se)** pri(si)dengti; ~ **le flanc** ap rūpinti flangą
- crainte**_f baimė
- crapaud**_m gramzdiklis
- crédit**_m apskaičiavimas; ~ **de mouvement** leidimas judėti transporto priemonėms nustatytu laiku
- créneau**_m šaudymo anga
- creuser** kasti, rausti; ~ **une tranchée** kasti tranšėją
- crime**_m nusikaltimas
- crochet**_m kablys; ~ **de remorquage** vilkimo kablys
- croisade**_f kryžiaus žygis
- croiseur**_m kreiseris
- croix**_f kryžius; ~ **de guerre** kryžius „Už karinius nuopelnus“; ~ **de la Légion d'Honneur** Garbės Legiono kryžius (ordinas); ~ **-rouge (pavillon)** raudonas kryžius (vėliava); ~ **Rouge internationale** tarptautinis Raudonasis Kryžius
- croquis**_m eskizas, brėžinukas, kroki; ~ **de combat** mūšio kroki; ~ **d'itinéraire** maršruto kroki; ~ **panoramique** panoraminis brėžinys; ~ **planimétrique** planas; ~ **topographique du terrain** vietovės kroki
- crosse**_f 1 šautuvo buožė 2 kablys; ~ **d'arrêt** stabdymo kablys
- cruel,-le** žiaurus, nuožmus
- cuirasse**_f krūtinės šarvai, kirasa; **percer la** ~ pramušti šarvus
- culasse**_f 1 spyna (šaunamojo ginklo) 2 užraktas 3 cilindro galvutė
- culot**_m dugnas; ~ **de l'étui** gilzės kepurėlė; ~ **de l'obus** šaudmens dugnas; ~ **d'une cartouche** šovinio gilzės dugnas
- cuvette**_f loma, žemuma

D

danger _m pavojus; ~ **de guerre** karo grėsmė

dangereu|x,-se pavojingas

dangereusement pavojingai

débander išsklaidyti (priešo kariuomenę); **se** ~ išsklaidyti, netvarkingai bėgti (apie kariuomenę)

débarquement _m 1 išlaipinimas 2 desantinė operacija; **troupes de** ~ desantiniai būriai

débarquer išlaipinti

débit _m praleidimo galimybė; ~ **d'un itinéraire** transporto srautas

déblai _m įduba, dauba

déblayer išvalyti, atlaisvinti; ~ **un champ de mines** išminuoti vietovę

déboîter išeiti iš gretos

déborder 1 apsupti; ~ **l'aile ennemi** apsupti priešo sparną 2 patvinti, išsilieti iš krantų

débouché _m išėjimas, pradžia; ~ **de l'attaque** atakos pradžia

déboucher pradėti; ~ **en force** pradėti ataką stambiais pajėgomis; ~ **par surprise** užpulti nelauktai; ~ **une embarcation** nuleisti į jūrą valtį

débucher išstumti; ~ **l'ennemi de la place** išstumti priešą iš jo užimamos vietos

débusquer išvaryti priešą iš pozicijų

décennie _f dešimtmetis

déception _f 1 dezinformacija, (su)klaidinimas; ~ **électronique** elektroninis klaidinimas 2 orientacijos netekimas 3 nusivylimas

décharge _f šūvis, salvė, papliūpa; **faire une** ~ paleisti šūvių salvę

déchargement _m 1 šovinių išėmimas (iš šaunamojo ginklo) 2 iškrovimas

décharger 1 išimti šovinius (iš šaunamojo ginklo), iššauti; ~ **son arme sur (con-**

tre) *qn* iššauti į ką 2 iškrauti; ~ **un bateau** iškrauti laivą

déchenillage _m vikšrų nuėmimas, nukri-timas

déchets _m atliekos, likutis; ~ **radioactifs** radioaktyviosios atliekos

déchiffrement _m iššifravimas

déchiffrer iššifruoti

décisif,-ve lemiamas; **combat** ~ lemiamas mūšis

décision _f sprendimas, nutarimas, po-tvarkis, vadovybės įsakymas (raštu); ~ **du corps** įsakymas dalinyje; ~ **tactique** taktinis sprendimas; **forcer la** ~ daryti įtaką įvykių rezultatams; **prendre une** ~ priimti sprendimą

déclaration _f pranešimas, paskelbimas; ~ **de guerre** karo paskelbimas; ~ **de l'alerte** pavojaus paskelbimas; ~ **de l'attaque** atakos pradžia; ~ **du tir** ug-nies pradžia

déclarer pranešti, paskelbti; ~ **la guerre** paskelbti karą

déclenchement _m 1 pradžia, pradėjimas; ~ **de la guerre** karo pradėjimas; ~ **de l'alerte** pavojaus paskelbimas; ~ **de l'attaque** atakos pradžia; ~ **du tir** ug-nies paleidimas; ~ **inopiné** netikėta pradžia; ~ **l'attaque de chars** pradėti ataką tankais; ~ **le feu de chars** atidengti tankų ugnį 2 išjungimas 3 pa-leidimas; **levier de** ~ mechanizmo pa-leidimo rankenėlė

déclencher 1 sukelti (staigiai); ~ **l'atta-que de chars** pradėti ataką tankais; ~ **le feu de chars** pradėti šaudyti iš tan-kų; ~ **le tir** pradėti šaudyti; ~ **une gu-erre, une révolution** sukelti karą, re-voliuciją 2 išjungti mechanizmą 3 pa-leisti mechanizmą

déclinaison _f deklinacija; ~ **astronomi-que** astronominė deklinacija; ~ **magnétique** magnetinė deklinacija

décliner pakreipti; ~ **la carte** orientuoti žemėlapi pagal kompasą

décollage _m lėktuvo pakilimas; ~ **vertical** vertikalus pakilimas

décoller pakilti (lėkt.)

décombres _m griuvėsiai

déconfiture _f sutriuškinimas

décontaminant _m degazavimo priemonė

décontamination _f nukenksminimas, degazavimas; ~ **des matériels** inventoriaus degazavimas

décontaminer nukenksminti, degazuoti

décoration _f ordinas, apdovanojimas, pasižymėjimo ženklai

décorer apdovanoti

découverte _f 1 aptikimas, atradimas 2 taktinė žvalgyba; ~ **lointaine** tolimoji žvalgyba

découvrir 1 aptikti, surasti 2 palikti be priedangos; ~ **le flanc** palikti be priedangos kariuomenės flangą

décrochage _m 1 pasitraukimas iš mūšio 2 atitrūkimas nuo priešo; ~ **de chars** tankų atitrūkimas (nuo pėstininkų); ~ **de tir des chars** tankų atitrūkimas nuo ugnies bangos (art.)

décrocher 1 pasitraukti iš mūšio; **ennemi a ~é pendant la nuit** naktį priešas pasitraukė 2 atitrūkti nuo priešo

défaillance _f 1 nesugebėjimas įvykdyti užduoties 2 nusilpimas 3 sugedimas; ~ **d'emploi** pertrūčiai darbe (variklio)

défaire 1 išardyti 2 sutriuškinti, sumušti priešą

défaite _f pralaimėjimas, sutriuškinimas; **subir une lourde** ~ patirti sunkų pralaimėjimą

défavorable nepalankus

défendable ginamas, tinkamas gynybai; **position n'est pas** ~ neapginama pozicija

défendre ginti; ~ **sa patrie** ginti savo tėvynę; **se ~ (de)** gintis

défense _f gynimas, gynyba, apsauga; ~ **acharnée** atkakli gynyba; ~ **aérienne** oro erdvės gynyba; ~ **antiaérienne** gynyba panaudojant zenitines priemones; ~ **biologique** biologinė gynyba; ~ **contre avions** priešlėktuvinė gynyba; ~ **d'arrêt** stabdančioji pozinė gynyba; ~ **d'usure** alinanti gynyba; ~ **du territoire** teritorinė šalies gynyba; ~ **élastique** sulaikomoji gynyba; ~ **en profondeur** gynyba į gilumą; ~ **ferme** pozicinė gynyba; ~ **mobile** mobili gynyba; ~ **nationale** šalies gynyba; ~ **nucléaire** apsauga nuo branduolinio ginklo; ~ **passive** pasyvi gynyba; ~ **prévue d'avance** iš anksto paruošta gynyba; ~ **s accessoires** paprastos inžinerinės užtvaros; ~ **s antichars** prieš-tankinės gynybos priemonės

défenseur _m gynėjas

défensif | **f,-ve** gynybinis, gynybos

défensive _f gynyba; ~ **sans esprit de recul** gynyba negalvojant apie atsitraukimą; ~ **s en avant de la position** priešakinės pozicijos gynyba; **passer à la** ~ pereiti į gynybą

défier atsisakyti paklusti

défilé _m 1 karinis paradas 2 perėja, tarpekklis

défilement _m 1 vietovės reljefo priedanga 2 apkasas; ~ **du matériel** apkasas karo technikai 3 susisiekimo landa

défiler paslėpti, apdengti

déflagrateur _m degiklis

déflagration _f sprogimas; ~ **mondiale** pasaulinis karas

déflagrer susprogti

dégagement _m atlaisvinimas, atpalaidavimas; ~ **d'obstacles** kliūčių pašalinimas; ~ **du champ de tir** apšaudymo sektoriaus išvalymas

dégager išlaisvinti; ~ **un poste encerclé** išlaisvinti apsuptą punktą

- dégât**_m žala, nuostolis; ~s **légers** nedideli nuostoliai; ~s **modérés** vidutiniai nuostoliai (žala); ~s **nucléaires** branduolinio poveikio nuostoliai; ~s **probables** galimi nuostoliai
- dégazage**_m degazacija
- dégradation**_f laipsnio atėmimas
- dégrader** atimti laipsnį
- dégré**_m laipsnis; ~ **de contamination** užterštumo laipsnis
- délai**_m terminas; ~ **calculé** apskaičiuotas terminas; ~ **d'exécution** vykdymo terminas; ~ **d'immobilisation** laikas iki sugedimo; ~ **de préparation** pasirėngimo laikas; ~ **de réparation** remonto terminas; ~ **post-opérateur** laikas po užduoties įvykdymo; ~ **pré-opérateur** laikas iki užduoties vykdymo
- délivrance**_f išvadavimas, išlaisvinimas; ~ **d'une ville** miesto išvadavimas
- délivrer** išvaduoti, išlaisvinti
- demande**_f prašymas, pareikalavimas; ~ **d'appui aérien** prašymas paramos iš oro; ~ **d'appui de chars** tankų ugnies iškvietimas; ~ **de ravitaillement** prašymas papildyti atsargas; ~ **de tir** ugnies iškvietimas; **à la** ~ pagal pareikalavimą
- démarrer** pajudėti iš vietos, paleisti įrenginį
- démarrreur**_m starteris, paleidimo įrenginys
- déminage**_m išminavimas
- démîner** išminuoti
- démission**_f dimisija, atsistatydinimas
- démobilisation**_f demobilizacija
- démobiliser** demobilizuoti
- démolir** sugriauti; **ville** ~e **par un bombardement** subombarduotas miestas
- démontable** išardomas, nuimamas
- démontage**_m demontavimas, išardymas; ~ **d'une arme** ginklo išardymas
- démonter** išardyti; ~ **une arme** išardyti ginklą
- démunir** atimti (išteklius); **être** ~i **de moyens** netekti gynybos priemonių
- dénivellation**_f 1 žemuma, loma 2 aukščio skirtumas
- dénoncer** 1 nutraukti, pakeisti; ~ **l'armistice** paskelbti apie paliaubų nutraukimą 2 įskųsti; ~ **ses complices** išduoti savo bendrininkus
- dénonciation**_f nutraukimas
- densité**_f 1 tankis 2 intensyvumas; ~ **de circulation** eismo intensyvumas; ~ **de tir** šaudymo sparta
- dépannage**_m pataisymas, skubus remontas; ~ **de terrain** nenumatytas skubus remontas; **caisse de** ~ remonto įrankių dėžė
- dépanner** remontuoti
- dépanneur**_m skubaus remonto darbininkas
- dépanneuse**_f techninės pagalbos mašina
- dépassement**_m pralenkimas, apvažiavimas, apėjimas
- dépêche**_f depeša, telegrama
- dépendance**_f priklausomybė; **être sous la** ~ **de qn** būti nuo ko nors priklausomam
- dépendant,-e** priklausomas
- dépendre (de)** priklausyti
- dépeuplement**_m gyventojų išnykimas, išnaikinimas
- dépeupler** išnaikinti gyventojus (vietovėje)
- déplacement**_m perkėlimas, vietos pakeitimas; ~ **de feu** ugnies perkėlimas; ~ **en tout-terrain** judėjimas įvairiomis vietovėmis; ~ **tactique de chars** taktinis tankų manevras
- déploiement**_m 1 išskleidimas 2 išdėstymas, dislokavimas; ~ **des troupes** dalinių išdėstymas; ~ **en bataille** išsidėstymas mūšiui 3 demonstravimas, parodymas

déployer 1 išskleisti (bures, sparnus); ~ **ses ailes** išskleisti sparnus 2 išdėstyti; **ennemi a** ~ **é ses troupes** priešininkas išdėstė savo dalinius 3 demonstruoti, parodyti; ~ **tout son courage** parodyti visą savo drąsą

dépose_f išardymas, išmontavimas, iškrovimas

déposer padėti; ~ **er les armes** sudėti ginklus

dépôt_m 1 saugykla, sandėlis; ~ **avancé** priešakinių pozicijų sandėlis; ~ **à munitions souterrain** požeminė šaudmenų saugykla; ~ **de munitions** šaudmenų sandėlis; ~ **de récupération** pažeistos karo technikos remonto dirbtuvės; ~ **d'essence** degalų saugykla; ~ **monoservice** specialus sandėlis; ~ **multiservice** mišrus sandėlis; ~ **temporaire** laikinas sandėlis 2 arešto namai; ~ **auxiliaire de prisonniers de guerre** karo belaisvių stovyklos filialas; **mandat de** ~ suėmimo orderis

dépouille_f karo grobis

dépouiller atimti, apiplėšti

déravage_m inkaro pakėlimas

dérivation_f nukrypimas (nuo kurso), derivacija

dérive_f dreifas, kilis

dérogation_f sutarties sulaužymas, įstatymų pažeidimas

déroger sulaužyti sutartį, pažeisti įstatymus

déroulement_m raida, eiga; ~ **du combat** mūšio eiga

déroute_f 1 pralaimėjimas, sutriuškinimas 2 netvarkingas bėgimas

déroutement_m nukrypimas nuo kurso, maršruto pakeitimas

dérouter pakeisti kursą (laivo, lėktuvo)

désamorçage_m sprogdiklio, šovinių išėmimas

désamorcer išimti kapsulę, pašalinti

sprogdiklį, degtuvą (iš granatos); ~ **une mine** nukenksminti miną

désapprovisionner 1 palikti be atsargų 2 šovinių išėmimas; ~ **une arme à feu** išimti šovinius iš apkabos 3 iššauti

désarmement_m nu(si)ginklavimas; ~ **total** visuotinis nusiginklavimas

désarmer 1 nu(si)ginkluoti, nebekariauti; ~ **un ennemi** nuginkluoti priešą; **ne pas** ~ nepasiduoti, nenusileisti 2 išimti šovinius iš ginklo

désarro_m sąmyšis, pakrikimas; **mettre en** ~ sukelti sąmyšį

désastre_m baisi nelaimė, krachas, praigaištis

désastreu |x,-se pražūtingas; **conséquences** ~ses pražūtingos pasekmės

désastreusement pražūtingai

désavantage_m nepalanki aplinkybė, ne-nauda; **tourner au** ~ **de qn** pakrypti kieno nenaudai

désavantage pakenkti; **être** ~ **é** būti nepalankioje situacijoje

désavantageu |x,-se nepalankus, turintis neigiamybių; **position** ~se neteikianti pirmenybių pozicija

descente_f 1 desantas 2 nu(si)leidimas; ~ **d'antenne** antenos laidas; ~ **en parachute** nusileidimas parašiotu

désemparé,-e apgadintas, netinkamas (plaukioti)

désenchaîner nuimti grandines, išlaisvinti

désengagement_m pasitraukimas (iš mūšio)

désert_m dykuma

désert dezertyruoti

déserteur_m dezertyras; ~ **à l'ennemi** perbėgėlis į priešų pusę

désertion_f dezertyravimas, pabėgimas

désignation_f ženklėjimas, nurodymas, paskyrimas; ~ **conventionnelle** kodinis pavadinimas; ~ **d'objectif** tikslo nurodymas

désincorporer pašalinti (iš sudėties)

désinfectant _m degazacijos, dezinfekcijos priemonė

désinfecter dezinfekuoti

désinfection _f sanitarinis apdorojimas

désobusage _m sviedinių ir bombų nukensminimas

désolation _f nusiaubimas, nuniokojimas

désolé,-e nusiaubtas, nuniokotas (kraštas, vietovė)

désoler nusiaubti, nuniokoti

désordonné,-e netvarkingas

désordre _m netvarka, sąmyšis; **semer le ~ dans les rangs d'une armée** kelti sąmyšį kariuomenėje

désorganisation _f netvarka, sutrikimas, dezorganizavimas

désorganiser dezorganizuoti, sutrikdyti; ~ **l'offensive** sutrikdyti puolimą; ~ **le commandement** sutrikdyti vadovavimą

désorienter išmušti iš vėžių, suklaidinti

désormais nuo šiol

destin _m likimas, lemtis

destiner paskirti (iš anksto)

destituer atleisti iš pareigų

destitution _f atleidimas iš pareigų

destruict |**eur,-rice** griauantis, naikinantis (karas)

destruict |**eur,-rice** _{m,r} griovėjas, naikintojas

destruicti |**f,-ve** ardomasis, naikinamasis;

pouvoir ~ du feu ugnies naikinamoji galia

destruictible sunaikinamas

destruction _f (su)naikinimas, (su)griovimas;

~ **de barrage** užtvary sunaikinimas;

~ **des objectifs** taikinių sunaikinimas;

~ **en masse** masinis naikinimas;

~ **missile** raketos sunaikinimas;

pays a subi de terribles ~s kraštas buvo nuniokotas

désunir suskaldyti vienybę

détachement _m būrys, padalinys, grupė;

~ **de bascule** laikinai įgaliotas būrys;

~ **de choc** smogiamasis būrys; ~ **de débarquement interarmes** desantinis mišrus būrys;

~ **de liaison et de reconnaissance du génie** inžinerinė žvalgybinė ryšių grupė;

~ **de liaison et d'observation** ryšių ir stebėjimo grupė;

~ **de sûreté** paliktosios jėgos; ~ **de sûreté latérale** šoninės apsaugos dalinys;

~ **d'inspection** techninės priežiūros būrys;

~ **interarmes** įvairių kariuomenės rūšių būrys;

~ **mixte** prieš-tankinis mišrus būrys;

~ **naval** karinio jūrų laivyno būrys; ~ **serre-file** būrys, einantis paskutinis

détacher (s') at(si)rišti, at(si)plėšti; **avion se ~e du sol** lėktuvą pakyla nuo žemės

détail _m detalė, smulkmena; ~ **de la planimétrie** gamtinė riba, siena; ~ **de terrain** smulkus reljefo apibūdinimas;

~ **topographique** vietovės detalės; **revue de ~** ginklų apžiūrėjimas

2 tiekimo tarnyba, administracinė tarnyba;

officier de ~s tiekimo tarnybos (administracinės tarnybos) karininkas

détecter suieškoti, surasti; ~ **une mine** aptikti miną

détecteur _m detektorius; ~ **d'incendie** gaisro signalizatorius; ~ **de mines** minų ieškiklis

détection _f suradimas, aptikimas (nuodingų dujų, minų); ~ **d'alerte** užterštumo nustatymas; ~ **de contrôle** dozi-

metrinis patikrinimas; ~ **de la radio-activité** radioaktyvumo nustatymas; ~ **électromagnétique** radiolokacija; ~ **lointaine** išankstinio perspėjimo tinklas; ~ **par les infra-rouges** aptikimas naktinio matymo prietaisais; ~ **radar** radiolokacinis aptikimas

détective _m seklys, detektyvas

détente _f **1** dirgiklis, gaidukas (šauna-

mojo ginklo) **2** įtampos mažėjimas
détention _f turėjimas, laikymas; ~ **illégal-le d'armes** ginklų laikymas be leidimo
détenu _m sulaikytasis, kalinys
détérioration _f (su)gadinimas, (su)gedimas, susidėvėjimas
détermination _f apsisprendimas, ryžtingumas; **agir avec** ~ veikti ryžtingai
déterminé,-e ryžtingas, drąsus; **c'est un homme** ~ tai drąsus vyras
détonant,-e detonuojantis, sprogstamas
détonateur _m 1 detonatorius; ~ **électrique** elektrinis detonatorius **2** sprogdiklis; ~ **à inertie** inertinis sprogdiklis; ~ **pyrotechnique** pirotechninis sprogdiklis
détonation _f 1 detonacija, trenksmas; ~ **d'une arme à feu** šūvio garsas; ~ **prématurée** priešlaikinė detonacija **2** sprogimas; ~ **de la poudre** parako sprogimas
détoner **1** detonuoti **2** sprogti (apie sprogstamas medžiagas)
détourner nukreipti kita kryptimi
détoxication _f detoksikacija
détroit _m sąsiauris
détruire griauti, ardyti
dévastation _f nusiaubimas, nuniokojimas
dévaster nusiaubti, (su)naikinti
développement _m išsivystymas
dévers _m nuožulnumas
déviateur _m nukreipimo įrenginys, deviatorius
déviation _f 1 aplinkelis **2** nukrypimas, nukreipimas **3** deformacija
dévoiler atpiktį, atskleisti
devoir _m **1** pareiga; **accomplir, faire son** ~ atlikti savo pareigą **2** užduotis
dévorant,-e nepasotinamas, godus; **feu** ~ raji ugnis
dévorat | **eur,-rice** naikinantis
dévouement _m pasiaukojimas, atsidavimas
diagramme _m diagrama, kreivė

diane _f signalas keltis (trimitavimas, būgnijimas), kariškas trimitavimas
diffuser skleisti, plisti
diffusion _f išplitimas, sklidimas (garso, šilumos), skleidimas; ~ **du renseignement** žinių išsiuntinėjimas
digue _f užtvanka, kliūtis
dimension _f **1** dydis, parametras **2** svarba
diminuer sumažinti; ~ **la vitesse** sumažinti greitį; ~ **le danger** sumažinti pavojų
diminution _f sumažinimas; ~ **de tension internationale** tarptautinės įtampos sumažinimas
directeur _m **1** viršininkas, vadovas, direktorius; ~ **de la défense civile** civilinės saugos tarnybos viršininkas; ~ **de l'enseignement militaire** viršininkas kariniam mokymui; ~ **de l'intendance** tiekimo tarnybos viršininkas; ~ **de référence** pradinė kryptis; ~ **de saut** šuolių parašiotu vadovas; ~ **des installations et de la logistique** įrangos ir logistikos viršininkas; ~ **des réserves** rezervu valdybos viršininkas; ~ **des services** tarnybų viršininkas; ~ **des transmissions** ryšių tarnybos viršininkas; ~ **d'études** viršininkas studijoms; ~ **du génie** inžinerinės tarnybos viršininkas; ~ **du matériel** materialinio techninio aprūpinimo tarnybos viršininkas; ~ **du service de santé** medicinos tarnybos viršininkas **2** valdymo prietaisas; ~ **de tir** artilerinės ugnies valdymo prietaisas
direction _f **1** vadovybė; ~ **d'exercice** mokymų vadovybė **2** kryptis; ~ **accessible aux chars** praeinamumo tankais kryptis; ~ **d'effort** pagrindinio smūgio kryptis; ~ **de l'attaque** atakos kryptis; ~ **de mouvement** judėjimo kryptis; ~ **de référence** pradinė kryptis; ~ **de repli** atsitraukimo kryptis; ~ **donnée** duota

- kryptis; ~ **principale** pagrindinė kryptis; ~ **secondaire** antraeilė kryptis; ~ **de surveillance (art.)** pagrindinė kryptis (art.)
- dirigeable** valdomas
- dirigeable** _m dirižabilis
- diriger** 1 vadovauti; ~ **le travail de qn** vadovauti kieno nors darbui 2 valdyti; ~ **un avion** valdyti lėktuvą 3 nukreipti; ~ **son arme...** nukreipti savo ginklą link ...; ~ **son attention sur (vers) un problème** atkreipti savo dėmesį į problemą; ~ **un coup (une offensive)** nukreipti smūgį (puolimo operaciją)
- discipline** _f drausmė; ~ **intellectuelle** dvasinė drausmė
- discontinu,-e** su pertrūkiais; **bruit** ~ neįištinis, su pertrūkiais garsas
- discontinuation** _f pertrūkis, atvanga, **sans** ~ be pertrūkio
- discorde** _f nesutarimas, nesantaika
- discrédit** _m pasitikėjimo, autoriteto netekimas
- discrétion** _f paslaptingumas
- disette** _f stoka, badas, nederlius; **année de** ~ badmetis
- disgrâce** _f nemalonė; **tomber en** ~ patekti į nemalonę
- dislocation** _f dislokacija
- disparaître** dingti, pražūti; ~ **au combat** žuvęs mūšyje
- disparition** _f dingimas, išnykimas
- disparu,-e** _{m,f} žuvęs, dingęs be žinios
- disperser** išbarstyti
- dispersion** _f išbarstymas, iš(si)sklaidymas; ~ **des forces** pajėgų išsklaidymas; ~ **en direction** kryptinis išsklaidymas; ~ **en largeur** išskirstymas pagal fronto liniją; ~ **en portée** nuotolinis išsklaidymas
- disponibilité** _f atsarga; ~ **opérationnelle** operacinis rezervas; **être en** ~ būti laikinai atleistam nuo pareigų, būti rezerve
- disponible** esantis dispozicijoje, atsargoje
- dispositif** _m 1 įrenginys; ~ **anti-mines** priešmininis tralas; ~ **d'allumage** uždegimo įrenginys; ~ **d'amorçage** sprogdiklis, detonatorius; ~ **de chargement automatique** automatinio užtaisymo įrenginys; ~ **de mise à feu** sprogdiklis; ~ **de pointage** taikymosi įrenginys; ~ **de sécurité** saugiklis, blokavimo įrenginys; ~ **d'hypersustention** įrenginys, padidinantis kilimo galią mechaninio sparno pagalba; ~ **intensificateur de lumière** šviesos stiprintuvas; ~ **pyrotechnique** pirotechnikos įrenginys 2 kariuomenės sugrupavimas (kovos žygiui), išdėstymas; ~ **d'allerte** kovinė parengtis; ~ **d'attaque** kariuomenės išdėstymas puolimui; ~ **des forces** pajėgų išdėstymas; ~ **en deux échelons** kariuomenės išdėstymas dviem ešelonais; ~ **préparatoire pour l'offensive** pradinė padėtis prieš puolimą
- disposition** _f išdėstymas, paskirstymas, dispozicija; ~ **de route** išsidėstymas žygiui; ~ **réglementaire** išsidėstymas pagal reglamentą; ~ **s de combat** mūšio potvarkiai
- dissimulation** _f 1 maskuotė 2 nutylėjimas, nuslėpimas
- dissolution** _f likvidavimas; ~ **d'un régime** pulko likvidavimas
- dissoudre** likviduoti; ~ **une unité** likviduoti vienetą
- dissuader** atkalbėti, įtikinti (ko nors nedaryti)
- dissuasi|f,-ve** atgrasinantis, sulaikantis ką nors daryti
- dissuasion** _f atgrasinimas, bauginimas; ~ **atomique** bauginimo politika; ~ **nucléaire** atgrasinančios branduolinės jėgos; **arme de** ~ bauginamasis, sulaikomasis ginklas

distance _f nuotolis; ~ **de sécurité** saugus nuotolis; ~ **de tir** šūvio nuotolis; ~ **d'observation** stebėjimo nuotolis; ~ **d'un objectif** objekto nuotolis; ~ **limite** maksimalus nuotolis; ~ **sur la carte** nuotolis pagal žemėlapi; ~ **sur le terrain** nuotolis vietovėje

distribuer paskirstyti

distributeur _m skirstytojas; ~ **de mines** minų dėjikas

distribution _f paskirstymas, suskirstymas, išdėstymas

divergence _f skirtumas, nesutapimas

diversion _f diversija, apgaulingas manevras

diviser (pa)dalyti

division _f 1 divizija ~ **aéromobile** aeromobilinė divizija; ~ **aéroportée** oro desantinė divizija; ~ **alpine** kalnų pėstininkų divizija; ~ **blindée** šarvuotoji divizija; ~ **d'infanterie** pėstininkų divizija; ~ **mécanisée** mechanizuotoji divizija; ~ **parachutiste** oro desantininkų divizija; ~ **s militaires** karinės apygardos, rajonai 2 dalijimas

divisionnaire _m divizijos vadas

divisionnaire _m divizinis; **artillerie** ~ divizinė artilerija

dock _m 1 dokas; ~ **de radoub** sausasis dokas; ~ **flottant** plaukiamasis dokas 2 uosto sandėlis

docker _m dokininkas, krovėjas

domaine _m sritis; ~ **d'immersion** nu-grimzdimo, pasinėrimo vieta

dominant,-e viešpataujantis, dominuojantis

domination _f viešpatavimas, įtaka

dominer viešpatauti, valdyti

dommage _m žala, nuostolis

dorsal _m nugaros parašiutas

dose _f dozė; ~ **absorbée** absorbuotoji, gauta dozė; ~ **chimique** cheminė dozė; ~ **de rayonnement** spinduliavimo

dozė; ~ **d'irradiation** apšvitinimo dozė; ~ **d'irradiation cumulée** kumuliacinė radiacijos dozė; ~ **d'irradiation tolérable** leistina radiacijos dozė; ~ **létale** mirtina dozė; ~ **mortelle** mirtina dozė; ~ **moyenne** vidutinė dozė; ~ **maximum admissible**, ~ **maximale consentie** maksimali leistina dozė

dosimètre _m dozimetras; ~ **de radiation** radiacijos dozimetras

dosimétrie _f dozimetrinė kontrolė

dotation _f 1 aprūpinimo norma, materialinis aprūpinimas; ~ **d'armes nucléaires** aprūpinimo branduoliniais ginklais norma; ~ **en munitions** aprūpinimo šaudmenimis komplektas; ~ **en nourrices** komplektas statinių su degalais; ~ **logistique** logistinio aprūpinimo norma; ~ **régulière** nuolatinis aprūpinimas 2 tabelinis turtas; ~ **initiale** pirminis tabelinis turtas

doter aprūpinti, tiekti

douane _f muitinė

douanier _m muitininkas

douille _f gilzė; ~ **de cartouche** šovinio gilzė

drague _f tralas; ~ **à filet** tinklinis tralas; ~ **de char** tanko priešmininis tralas; ~ **de fond** dugninis tralas; ~ **mécanique** mechaninis tralas; ~ **pour mines sous-marines** povandeninių minų tralas

draguer valyti, traluoti; ~ **un détroit miné par l'ennemi** išvalyti priešų užminuotą sąsiaurį

dragueur _m minų traleris; ~ **de mines** traleris; ~ **océanique** eskadrinis traleris

drapeau _m vėliava; ~ **de la liberté** laisvės vėliava; ~ **rouges** fronto linijos vėliavėlės (raudonos); ~ **tricolore** trispalvė vėliava; **appeler sous les** ~ šaukti į karo tarnybą; **être sous les** ~x tarnau-

ti kariuomenėje; **hisser, dresser un** ~ išskelti vėliavą; **mettre un ~ en berne** šiek tiek nuleisti vėliavą dėl gedulo

drone _m nevaldomas aparatas

duel _m dvikova; ~ **d'artillerie** artilerijų kova; **se battre en** ~ kautis dvikovoje

durée _f trukmė; ~ **de l'éclair** šviesos spinduliavimo trukmė, žaibo trukmė; ~ **de trajet** kelionės trukmė; ~ **de vie** tarnybos trukmė; ~ **d'intervention** mūšio trukmė; ~ **du service militaire** karo tarnybos trukmė

dynamitage _m sprogdinimas dinamitu

dynamite _f dinamitas; **cartouche de** ~ dinamitinis šovinis

dynamiter sprogdinti dinamitu

E

eau _f vanduo; ~ **-forte** nevalyta azoto rūgštis; ~ **potable** geriamasis vanduo; ~ **susceptibles d'être minées** užminuotieji vandenys; ~ **x territoriales** teritoriniai vandenys

éblouissant,-e (ap)akinantis

éboulement _m nuogriuva, griūtis

éboulis _m griuvėsių krūva

écart _m **1** atstumas **2** nukrypimas, paklaida; ~ **au danger** išvengti pavojaus; ~ **circulaire probable** vidutinė paklaidos tikimybė; ~ **de dispersion** išsklaidymo paklaida; ~ **en portée** nuotolio paklaida; ~ **probable** galimoji paklaida; ~ **s de bombardement** bombardavimo paklaidos

échapper pabėgti, išvengti; ~ **au service militaire** vengti karo tarnybos; ~ **de prison** pabėgti iš kalėjimo

échec _m nesėkmė, pralaimėjimas; **épro-uver, subir un** ~ pralaimėti; **se solder par un** ~ pasibaigti pralaimėjimu

échelle _f **1** mastelis, skalė; ~ **de distance**, ~ **graphique**, ~ **linéaire** linijinis mastelis; ~ **de la photographie** fotografinis mastelis; ~ **d'obscurité** apšvietimo skalė; ~ **d'une carte** žemėlapijo mastelis; ~ **numérique** skaitmeninis mastelis **2** trapas

échelon _m ešelonas; ~ **arrière** užnugario ešelonas; ~ **d'attaque** atakos ešelonas; ~ **de combat** mūšio ešelonas; ~ **de forces** smogiamasis ešelonas

échelonnement _m išdėstymas ešelonais; ~ **en profondeur** ešelonų išdėstymas į gilumą

écho _m **1** atspindys; ~ **de sol** žemės atspindys; ~ **permanent** nuolatinis atspindys; ~ **radar** radiolokacinis atspindys **2** atgarsis

échouer pralaimėti, žlugti

éclair _m 1 žaibas 2 pliūpsnis

éclair žaibiškas; **guerre** ~ žaibiškas karas

éclairage _m 1 žvalgyba 2 apšvietimas; ~

auxiliaire papildomas apšvietimas; ~

direct tiesioginis apšvietimas

éclairer 1 žvalgyti 2 apšviesti

éclairateur _m žvalgas; **avion** ~ žvalgybinis

lėktuvas; **envoyer des ~s en reconnais-**

sance pasiųsti žvalgą į žvalgybą; **navire**

~ žvalgybinis laivas; **partir en** ~ eiti į

žvalgybą

éclat _m skeveldra, atplaiša; ~ **de bombe**

bombos skeveldra; ~ **meurtrier** užmu-

šanti skeveldra; ~ **s de fragmentation**

sprogimai paeiliui

éclatement _m sproginimas, sudužimas, iš-

siskaidymas; ~ **d'une bombe** bombos

sproginimas; ~ **fusant** distancinis spro-

ginimas

éclater (su) sprogti, praplūpti

écluse _f šliuzas, užtvanka

école _f mokykla; ~ **d'application** prakti-

kos mokykla; ~ **de soldat** kario mo-

kykla; ~ **militaire** karo mokykla

économat _m karinė parduotuvė

écoute _f klausymasis (slaptas); ~ **des rése-**

aux adverses priešo telefono tinklų

klausymasis; ~ **radio** radio klausyma-

sasis; **casque d'**~ ausinės; **centre d'**~

klausyimosi centras; **poste d'**~ klausy-

mosi postas

écouvillon _m šepetys patrankos vamzdžiui

valyti

écran _m 1 ekranas; ~ **de visualisation**

indikatoriaus ekranas 2 uždanga; ~

de fumée dūmų uždanga

écrasant,-e triuškinantis, nepakeliamas;

~ **défaite** visiškas sutriuškinimas; **for-**

ces ~ **es** triuškinančios jėgos

écrasé,-e sutraiškytas; **bombe** ~ **e** spro-

gusi bomba

écrasement _m sutraiškymas, sunaikini-

mas; ~ **définitif** visiškas sunaikinimas

écraser sutraiškyti, sunaikinti; ~ **les en-**

nemis sunaikinti priešus

écraseu |**r,-se** naikinantis

écroulement žlugimas

écrouler žlugti

écueil _m kliūtis, pavojus; **éviter des ~s**

vengti pavojų

écusson _m herbas, skydas su herbu

écussonner papuošti herbu

effectif _m sudėtis, skaičius; ~ **autorisé,** ~

théorique personalas pagal etatus; ~

net, ~ **réel** esamoji sudėtis; ~ **s des**

forces armées ginkluotųjų pajėgų kie-

kis; ~ **s militaires** ginkluotosios pajė-

gos; **nouveau** ~ **s** nauji kadrai

effectuer įvykdyti, atlikti

effet _m 1 efektas, poveikis, rezultatas, pa-

sekmė; ~ **de choc** smūgio poveikis; ~

de nuit nakties efektas; ~ **de souffle**

smogiamosios bangos efektas; ~ **de**

terre žemės efektas; ~ **d'un tir** šaudy-

mo rezultatas; ~ **lumino-thermique**

šviesos-šilumos efektas 2 apranga; ~

d'habillement kario aprangos reik-

muo

effets _{m,pl} naikinamieji faktoriai, veiksniai;

~ **de radioactivité** radiacijos naikina-

mieji veiksniai; ~ **mécaniques** smogia-

mosios bangos naikinamieji veiksniai;

~ **nocifs** naikinamieji veiksniai; ~

nucléaires branduolinio sproginimo po-

veikis; ~ **psychologiques** psichologi-

nis poveikis; ~ **sur l'objectif nucléaire**

branduolinio sproginimo naikinamieji

veiksniai; ~ **thermiques** šiluminio spin-

duliavimo naikinamieji veiksniai

efficace veiksmingas, efektyvus; **lutte** ~

sėkminga kova

efficacement veiksmingai, efektyviai

efficacité _f veiksmingumas, efektyvumas;

~ **opérationnelle** mūšio efektyvumas

effort _m smūgis, pastanga, veiksmas; ~

principal pagrindinis smūgis; **redoub-**

ler d'~ **s** padvigubinti pastangas

effrayer gąsdinti
effréné,-e nežabotas, nesuvaldomas
effroi _m baimė, siaubas
égalité _f lygybė
éjectable katapultuojamas, išmetamas;
siège ~ katapultuojama sėdynė
éjecteur _m išmetiklis
éjection _f katapultavimas, išmetimas; ~
des douilles gilzių išmetimas; ~ **du pi-
lote** lakūno katapultavimas
élaboration _f parengimas (plano)
élaborer paruošti, sudaryti, parengti
(projektą)
élan _m šuolis, polėkis, siekimas
élancer stipriai stumti; **s'**~ veržtis, mes-
tis, pulti
élargir plėsti; **s'**~ plėstis
électro-aimant _m elektromagnetas
électrode _f elektrodas; **d'**~ elektrodinis
électron _m elektronas; **émettre des** ~s
spinduliuoti elektronus
élément _m padalinys, dalis, sudedamoji
dalis, elementas; ~ **avancé** priešaki-
niai padaliniai; ~ **de recueil** atsitrau-
kimo priedangos grupė; ~ **de santé**
medicinos aptarnavimo tarnyba; ~ **de
soutien matériel** techninio aptarnavi-
mo tarnyba; ~ **de sûreté** kovinė ap-
sauga; ~ **de surprise** netikėtumo fak-
torius; ~ **résiduel** išlikęs padalinys; ~s
avancés priešakiniai padaliniai; ~s **de
la manoeuvre** manevro vienetai, pa-
daliniai; ~s **d'une arme** ginklo sude-
damosios dalys; ~s **motorisés** moto-
rizuoti daliniai; ~s **de protection** ap-
saugos priemonės
élève-officier _m kariūnas, kursantas
éliminat | eur,-rice šalinantis, naikinantis
élimination _f eliminacija, (pa)naikini-
mas; ~ **des matières toxiques** nuodin-
gųjų medžiagų naikinimas
élingue _f lynas, trosas

élite _f elitai; **tireur d'**~ puikus šaulys;
troupes d'~ rinktinė kariuomenė
éluder išvengti, gudriai apeiti
emballement _m maksimalus pagreitis
embarcadère _f prieplauka
embarcation _f laivelis, valtis; ~ **à rames**
irklinė valtis; ~ **à un rameur** vienvietė
irklinė valtis; ~ **à vapeur** garlaivis; ~ **à
voiles** burinė valtis
embarquement _m pakrovimas, įsėdimas,
įlipimas (į laivą, į mašiną); **quai d'**~
prieplauka
embarquer (i)sodinti, pakrauti, išplaukti
embauchage _m 1 verbavimas, samdymas
2 kurstymas (perbėgti į priešų pusę)
embaucheur _m 1 verbuotojas 2 kursty-
tojas
emblème _m emblema, ženklas, simbolis
emboudiner apraizgyti (spygliuota viela)
embranchement _m kelių išsišakojimas
embrasure _f šaudymo anga
embrayage _m sankaba, sujungimas, pava-
ra; ~ **à dents** dantinė sankaba; ~ **à
friction** trinamoji sankaba; **d'**~
(su)jungiamasis; **disque d'**~ jungia-
masis diskas
embûche _f žabangos, spąstai, pinklės;
tendre des ~s **à qn** paspėsti žabangas
embuscade _f pasala, spąstai; **se mettre en**
~ tykoti (pasaloje); **tendre une** ~, **ren-
dre une** ~ suruošti pasalą; **tomber
dans une** ~ įkliūti į pasalą
embusqué _m 1 asmuo patekęs į pasalą 2
užfrontės dalinio kareivis
embusquer 1 spėsti žabangas 2 pasilikti
užfrontėje
émetteur _m siųstuvas; ~ **à ondes courtes**
trumpųjų bangų siųstuvas; ~ **de
brouillage radio** trukdžių siųstuvas; ~
de trajet d'atterrissage (avia) nusilei-
dimo radijo siųstuvas (avia.); ~ **radio**
radijo siųstuvas; ~ **-récepteur** siųstu-
vas-imtuvas

émètre transliuoti, skleisti, spinduliuoti
émeute *ɛ* maištas, riaušės; **assister à une**
 ~ dalyvauti maište; **étouffer une** ~ numalšinti maištą; **exciter une** ~ sukurstyti maištą; **faire une** ~ sukelti maištą
émeuti | **er,-ère** *m,f* maištininkas, sukilėlis
émigré,-e *m,f* emigrantas, išeivis
émissaire *m* slapstasis pasiuntinys, slapstasis agentas
émission *ɛ* spinduliavimas, skleidimas, perdavimas; ~ **de radiations** radioaktyviųjų medžiagų skleidimas; ~ **en duplex** radijo sąsąuka
emparer (s') užvaldyti, užgrobti; **soldats s' ~ črent d'une ville** kareiviai užgrobė miestą
empattement *m* atstumas tarp ratų ašių
empêchement *m* kliūtis; **enlever, vaincre un** ~ nugalėti kliūtis
empêcher (su)trukdyti
empennage *m* lėktuvo uodegos plokštumas
empeuré,-e išsigandęs
empiétement *m* užgrobimas, pasisavinimas (svetimos teritorijos)
empiéter **1** užgrobti (žemę) **2** pasikėsinti
empire *m* **1** valdžia, viešpatavimas **2** imperija
empirer pabloginti, pablogėti
emplacement *m* vieta, pozicija; ~ **de combat** kautynių pozicija; ~ **de tir** ugnies pozicija; ~ **des troupes** kariuomenės išdėstymas
emploi *m* (pa)naudojimas; ~ **des feux** ugnies priemonių panaudojimas; ~ **du temps** darbo laiko tvarkaraštis; ~ **massif** masinis panaudojimas
empoisonné,-e užkrėstas (oras), užnuodytas
empoisonnement *m* (apsi)nuodijimas
empoisonner (ap)nuodyti
emprisonnement *m* įkalinimas; **condamner à l' ~** nuteisti kalėti

emprisonner įkalinti
en cas atveju; ~ **d'agression** užpuolimo atveju; ~ **d'urgence** esant būtinam reikalui; ~ **mobile** mobiliosios atsargos
encadré,-e įrėmintas, apsuptas, paslėptas
encadrement *m* **1** vadai, vadovaujantieji kadrai **2** komandos sudėtis
encadrer **1** apsupti **2** aprūpinti (kadrais) **3** įrėminti
engagement *m* apsupimas, apsiaustis, ugnis
encaserner išskirstyti po kareivines
encastrer įterpti
encerclément *m* **1** blokada **2** apsuptis; **briser un** ~ pralaužti apsupties žiedą
encercler apsupti
encombement *m* matmenys
encouragement *m* (pa)drąšinimas
encourager (pa)drąsinti, (pa)skatinti
endommagé,-e nukentėjęs
endroit *m* **1** vieta **2** nedidelė gyvenvietė
endurance *ɛ* **1** ištvėrmė, užsigrūdinimas **2** patvarumas
énergie *ɛ* energija, jėga; ~ **atomique** atominė energija; ~ **nucléaire** branduolinė energija; ~ **rayonnée** spinduliuojama energija
enfermer uždaryti apsupties ratą
enfilade *ɛ* ugnis į sparną; **prendre en** ~ apšaudyti ugnimi į sparną; **tir d' ~** šaudymas ugnimi į sparną
enfiler šaudyti ugnimi į sparną
enflammé,-e užsidegęs, degęs
enflammer uždegti, apšviesti
enfoncement *m* prasilaužimas
enfonceur pralaužti, išlaužti; ~ **le front** pralaužti frontą
enfouir užkasti, paslėpti; **s' ~** pasislėpti, užsikasti
enfouissement *m* už(si)kasimas, paslėpimas
enfuir (s') pabėgti, pasprukti
engagé,-e pradėtas, įtrauktas; **troupes** ~ s kariuomenė įvesta į mūšį

engagé,-e_{m,f} karys, tarnaujas pagal sutartį; ~ **volontaire** karys savanoris
engagement_m 1 įsipareigojimas; **prendre des** ~ įsipareigoti 2 tarnyba pagal sutartį 3 mūšis, susirėmimas; ~ **avec l'ennemi** susidūrimas su priešiu; **il a été blessé au cours d'un** ~ jis buvo sužeistas susirėmimo metu
engager 1 verbuoti 2 pradėti (kova,mūšį); ~ **la bataille** pradėti mūšį; ~ **le feu** paleisti ugnį 3 įvesti į mūšį; ~ **ses réserves** įvesti, įtraukti į mūšį savo rezervus 4 s'~ įsipareigoti, stoti į mūšį ar į kariuomenę
engin_m pabūklas, įrenginys, mašina; ~ **à coussin d'air** mašina ant oro pagalvių; ~ **blindé** šarvuotis; ~ **blindé de reconnaissance** šarvuota žvalgybos mašina; ~ **chenillé** vikšrinė mašina; ~ **chenillé à tubes multiples sans recul** daugiavamzdis beatošliaužis vikšrinis įrenginys; ~ **d'assaut** atakos transporto priemonė; ~ **de feu** padegamasis sviedinys; ~ **de guerre** kovos įrenginiai; ~ **démineur** išminavimo įrenginys; ~ **de tranchée** minosvaidis; ~ **fusée** reaktyvinis sviedinys; ~ **roues canon** ratinis šarvuotis; ~ **s du génie** inžinerinių dalinių mašinos; ~ **s filoguidés** reaktyviniai sviediniai, valdomi laidais; ~ **s téléguidés** valdomi reaktyviniai sviediniai
enlèvement_m 1 užėmimas, (už)grobimas 2 pašalinimas, valymas
enlever 1 paimti, užkariauti; ~ **une position** užimti pozicijas; ~ **une redoute** užkariauti tvirtovę 2 pašalinti 3 pagrobti
ennemi_m priešas; ~ **conventionnel** sąlyginis priešas; ~ **juré** aršus priešas; ~ **éventuel** galimas priešas; **amuser l'~** nukreipti priešo dėmesį; **être l'~ de qn** būti kieno priešų; **fondre sur l'~**

staiga užpulti priešą; **marcher à l'~** eiti link priešų; **passer à l'~** pereiti į priešų pusę; **tenir tête à l'~** atsilaukyti prieš priešą
enrayage_m užsikirtimas; ~ **d'une mitrailleuse** kulkosvaidžio užsikirtimas
enrayer užsikirsti, sustabdyti; **son revolver s'~** a jo revolveris užsikirto
enrayure_f stabdys
enrégimenté,-e įtrauktas į pulko karių sąrašą
enrégimenter įtraukti į pulko sąrašą; ~ **des recrues** į pulko sąrašus įtraukti naujokus
ensangloté,-e pasruvęs krauju, kraujuojantis
ensemble_m agregatas, sistema, blokas, mazgas; ~ **bitube** dvivamzdis įrenginys; ~ **des lasers** lazerinė sistema; ~ **électrogène** elektrogeneratorinis agregatas
entente_f susitarimas
enterrer paslėpti po žeme, užkasti; ~ **un char** apkasti tanką
entourage_m aplinka, aplinkiniai žmonės
entourer apsupti; **ville est ~ée par les ennemis** miestas apsuptas priešų
entr'attaquer(s') susiremti, susigrumti
entraide_f savitarpio pagalba
entraînement_m 1 karinis rengimas; ~ **interarmes** bendrasis kariuomenės rengimas; ~ **opérationnel** operacinis rengimas; ~ **physique militaire** karinis fizinis parengimas 2 treniruotė
entraîner (pa)rengti, (iš)treniruoti
entrave_m kliūtis, trukdymas; **briser les ~s** nugalėti kliūtis; **mettre ~ à ..., apporter des ~s à ...** sukliudyti, neleisti; **sans ~** be kliūčių
entraver trukdyti, kliudyti
entrée_f įėjimas, įvažiavimas, įžengimas, pradžia; ~ **en action** veiksmų pradžia; ~ **en batterie** kovinės padėties užėmimas, ~ **en service** stojimas į tarnybą

entretien _m 1 užlaikymas, priežiūra; ~ **courant** techninė priežiūra; ~ **de l'armement** ginkluotės techninė priežiūra; ~ **des véhicules de combat** kovos mašinų techninė priežiūra; ~ **journalier** kasdieninis techninis aptarnavimas; ~ **préventif** profilaktinė priežiūra

envahi,-e užgrobtas, užimtas jėga

envahir užgrobti, užimti jėga

envahissant,-e užgrobiąs, užpuoląs; **armée** ~e užkariaujančioji kariuomenė

envahissement _f invazija, užgrobimas

envahisseur _m užpuolikas, užkariautojas, okupantas; **repousser les** ~ atremti užpuolikus

enveloppe _f apvalkalas, apraukalas

enveloppement _m apsupimas; ~ **vertical** oro desanto išmetimas į priešų užnugarį; **manoeuvre d'** ~ apsupimo manevras

envelopper apsupti; ~ **l'ennemi** apsupti priešą

engurgure _f sparnų (lėktuvo) plotis

environnement _m aplinka, apsuptis; ~ **biologique** biologinė situacija; ~ **chimique** cheminė situacija; ~ **radiologique** radiacinė padėtis

environner apsupti, apjuosti; **ennemis** ~ **nent un camp** priešai supa stovyklą; **s'** ~ būti apsuptam

envol _m pakilimas (lėktuvo); **piste d'** ~ pakilimo juosta

envolée _f pakilimas, (nu)skridimas

envoler (nu)skristi

envoyé,-e _{m,f} pasiuntinys

épaulement _m apsauginė siena, apkasas technikai; ~ **d'arme automatique** automatinio ginklo apsauga; ~ **pour mitrailleuse** kulkosvaidžio aikštelė

épaulette _f antpečiai; **gagner l'** ~ tapti karininku

épave _f 1 sugedusi karinė mašina 2 nuolaužos, likučiai; ~ **s d'une armée** sumuštos kariuomenės likučiai

épée _f špaga, kardas; **brandir son** ~ mojuoti kardą; **croiser les** ~ s sukryžiuoti kardus; **c'est une** ~ **de Damoclès** tai nuolatinė grėsmė; **homme d'** ~ karys; **mettre son** ~ prisikabinti kardą; **tirer l'** ~ ištraukti kardą iš makšties

éperon _m 1 taranas 2 kalnyno atšaka

éperonner taranuoti; ~ **un navire** taranuoti laivą

épiscopat _m panoraminis periskopas

épouser apgaubti, igauti formą

épouvantable baisus, nepaprastas; **crime** ~ baisus nusikaltimas

épouvante _f siaubas, išgąstis; **cri d'** ~ baimės šauksmas; **éprouver, ressentir de l'** ~ patirti baimę; **être saisi d'** ~ būti baimės apimtam; **glacer qn d'** ~ sustingdyti ką nors iš siaubo; **rempli d'** ~ siaubingai išgąsdintas; **semer, jeter l'** ~ à **qn** įvaryti kam baimės, ką labai išgąsdinti; **vision d'** ~ baisus vaizdas

épouvanter išgąsdinti, sukelti siaubą; **s'** ~ išsigąsti

éprouver išmėginti, patirti

épuisant,-e varginąs, sekinantis

épuisé,-e nusilpęs, išsekęs; **troupes** ~es išsekinti būriai

épuisement išsekimas, jėgų netekimas; **mourir d'** ~ mirti nuo išsekimo

épuiser 1 suvartoti, pabaigti; ~ **ses munitions** pabaigti šaudmenis 2 susilpninti, išsekinti; **guerre a** ~ **é le pays** karas išsekino šalį 3 **s'** ~ išvargti, nusikamuoti

équilibre _m pusiausvyra; ~ **des forces** pajėgų pusiausvyra; ~ **stable** pastovioji pusiausvyra; **garder l'** ~ išlaikyti pusiausvyrą; **perdre l'** ~ netekti pusiausvyros; **retrouver, reprendre son** ~ atgauti pusiausvyrą; **rompre l'** ~ sutrikdyti pusiausvyrą

équilibrer sudaryti pusiausvyrą, suderinti

équipage _m ekipažas, įgula; ~ **de ponts de bateaux** pontoninių tiltų įrenginiai; ~ **de service** budintis ekipažas; ~ **d'un avion** lėktuvo ekipažas; ~ **d'un navire** laivo įgula; **homme d'**~ jūreivis; **membre de l'**~ ekipažo narys

équipe _f grandis, komanda, tarnyba; ~ **d'analyse** analizės grupė; ~ **de dépannage** remonto komanda; ~ **de guidage** kovinio valdymo grupė; ~ **de nuit** naktinė pamaina; ~ **de pièce** pabūklo komanda; ~ **de secours** gelbėtojų būrys; ~ **normale** įprasta tarnyba

équipement _m įrenginiai, ekipuotė; ~ **s antichars pour le combat de nuit** speciali įranga nakties mūšiui; ~ **s de surveillance** stebėjimo įranga; ~ **s spéciaux** specialūs įrenginiai

équiper ekipuoti, aprūpinti; ~ **une armée** apginkluoti kariuomenę; ~ **un navire** aprūpinti laivą

érecteur-lanceur _m raketos nešėjos nustatymo į vertikalią padėtį mechanizmas

errer klaidžioti

erreur _f klaida, apsirikimas; ~ **de balisage** žymėjimo paklaida

escadre _f eskadra; **destroyer d'**~ eskadrinis minininkas

escadrille _f eskadrilė; ~ **d'hélicoptères antichars** priešlėktuvinių sraigtasparnių eskadrilė, ~ **d'hélicoptères appui-protection** palaikymo ugnimi sraigtasparnių eskadrilė, ~ **d'hélicoptères de manoeuvre** transporto sraigtasparnių eskadrilė

escadron _m eskadronas, aviacinė grupė, kuopa; ~ **de char** tankų kuopa; ~ **motorisé** motorizuota kuopa; **chef d'**~ eskadrono vadas

escalade _f (už)lipimas, (i)kopimas

escalader (už)kopti, (i)lipti

escale _f tarpinis nutūpimas, sustojimas; ~ **aérienne** tarpinis lėktuvo nutūpimas; ~ **portuaire** sustojimas uoste; **faire** ~ sustoti, nutūpti; **vol sans** ~ skridimas be nutūpimo; **voyage sans** ~ kelionė be sustojimo

escamotable įtraukiamas (apie mechanizmo išsikišusią dalį); **train d'atterrissage** ~ įtraukiama važiuoklė

escarmouche _f susirėmimas, susišaudymas

escarpe _f šlaitas, pakrauišis; ~ **d'une tranchée** apkaso vidinis šlaitas

escarpement _m statusas, pašlaitė, skardis

escorte _f palyda, konvojus, eskortas; ~ **de convoi** konvojaus palyda; **marcher sous** ~ eiti lydint apsaugai

escorteur _m 1 palyda; ~ **administratif** administracinė palyda 2 sargybinis laivas; ~ **d'escadre** eskadrinis minininkas(laivas)

escouade _f skyrius, kelių žmonių grupė

escrime _f fechtavimas(is)

espace _m erdvė, plotas; ~ **aérien contrôlé** kontroliuojamoji erdvė; ~ **aérien OTAN NATO** oro erdvė; ~ **battu par le feu** pažeidžiama erdvė; ~ **de manoeuvre** manevrų vykdymo erdvė; ~ **vital** gyvybinė erdvė

espacement _m išdėstymas; ~ **vertical** vertikalusis išdėstymas (lėktuvų)

espacer iš(si)skleisti, išdėstyti

espérance _f viltis; **avoir l'**~ turėti viltį; **briser les** ~ **de qq** sugriauti kieno nors viltis; **perdre l'**~ netekti vilties; **réaliser l'**~ įgyvendinti viltį; **vivre d'**~ gyventi viltimi

espérer tikėti, manyti

espion _m šnipas, žvalgyba; **navire** ~ žvalgybinis laivas; **satellite**~ palydovas-žvalgytojas

espionnage _m šnipinėjimas; **réseau d'** ~ agentūros tinklas; **service d'** ~ žvalgybos tarnyba

espionner šnipinėti, sekti; ~ **l'ennemi** šnipinėti priešą

espoir _m viltis

esprit _m 1 dvasia; ~ **agressif** puolimo dvasia; ~ **combatif** kovos dvasia; ~ **d'abandon** budrumo stoka; ~ **de camaraderie** draugiškumo dvasia; ~ **de compréhension mutuelle** tarpusavio supratimo dvasia; ~ **de coopération** bendradarbiavimo dvasia; ~ **de corps** kariuomenės dvasia; ~ **de sacrifice** pasiaukojimo dvasia; ~ **d'initiative** iniciatyvumas 2 protas, akiratis

esquive _r vengimas mūšio, atsitraukimas

essai _m (iš)bandymas, (iš)mėginimas; ~ **à la réception** priimamasis bandymas; ~ **au blanc** stendinis šaudymo bandymas; ~ **au point fixe** pasirengimas šaudyti skrydžio metu; ~ **en vol** skrydžio bandymai; ~ **manqué, non réussi** nepavykęs bandymas; ~ **s d'évaluations** įvertinamieji valstybiniai bandymai; ~ **s nucléaires** branduoliniai bandymai; **coup d'** ~ pirmas (bandomasis) smūgis; **faire un** ~ išbandyti; **pilote d'** ~ lakūnas bandytojas; **station d'** ~ bandymų stotis; **vol d'** ~ bandomasis skrydis

essayer išbandyti

essence _r 1 benzinas, degalai; **bidon d'** ~ degalų bakelis; **être en panne d'** ~ likti be degalų; **moteur à** ~ benzininis variklis; **poste à** ~ degalinė; **prendre de l'** ~ užpilti degalų; **réservoir à** ~ degalų bakas 2 esmė

essentiel,-le esminis, būtinas

essieu _m mūšio ašis (art.)

est _m rytai; **à l'** ~ rytuose; **aller à l'** ~ išvykti į rytus; **venir de l'** ~ atvykti iš rytų; **vent d'** ~ rytų vėjas

estafette _r 1 ryšininkas, pasiuntinys, kurjeris; ~ **à pied** pėsčiasis pasiuntinys; ~ **-moto** ryšininkas motociklininkas 2 estafetė

estime _r pagarba

estimer 1 gerbti 2 manyti

estocade _r netikėtas, staigus užpuolimas

établi,-e nustatytas, įkurtas, išdėstytas

établir įkurti, išdėstyti; ~ **des troupes** išdėstyti kariuomenę; ~ **les plans de feux** sudaryti, paruošti ugnies planą; ~ **un camp** įrengti stovyklą

établissement _m įkūrimas, įrengimas, išdėstymas

étage _m 1 aukštas 2 pakopa; ~ **orbital** orbitinė pakopa

étalonnage _m įspaudimas, pėdsakas, pažymėjimas; ~ **du pas** kojos pėdsakas

étang _m kūdra, tvenkinys

étape _r distancija, etapas, sustojimo vieta; **brûler les** ~ s žygiuoti nesustojant; **parcourir une longue** ~ nužygiuoti ilgą distanciją

état _m 1 valstybė 2 būklė, padėtis; ~ **de guerre** karo padėtis; ~ **de paix** taikos padėtis; ~ **de préparation** parengties būklė; ~ **de service** tarnybos eiga; ~ **de siège** apgulos padėtis; **être en** ~ **de guerre**, kariauti; 3 suvestinė; ~ **des pertes** nuostolių suvestinė; ~ **du personnel** personalo sąrašas

état-major _m (pl. ~ *s-majors*) štabas; ~ **combiné** jungtinis štabas; ~ **d'armée** armijos štabas; ~ **de direction d'exercice** vadovybės štabas; ~ **de l'armée de terre** sausumos kariuomenės štabas; ~ **général** generalinis štabas; ~ **intégré** integruotasis štabas; ~ **interarmées** jungtinis štabas; ~ **s mixtes** mišrus štabas; ~ **tactique** taktikos štabas

éteindre užgesinti, prislopinti

étendard _m vėliava; **lever l'** ~ iškelti vėliavą

éternel,-le amžinas, begalinis
éterniser 1 įamžinti 2 užtešti, vilkinti
éternité _f amžinybė, ilgas laikas
étier _m kanalas, prakasas
étincelle _f kibirkštis
étoile _f žvaigždė; ~ **polaire** poliarinė žvaigždė; **recevoir les ~s** gauti generolo laipsnį
étouffer numalšinti, užgesinti; ~ **la résistance** numalšinti pasipriešinimą; ~ **le feu** užgesinti ugnį
étoupille _f patrankos dagtis
étourdir apkurtinti; ~ **d'un coup de feu** apkurtinti šūviu
étourdissant,-e (ap)kurtinąs
étourdissement _m 1 apkurtimas 2 apstulbimas
étrang |er;-ère 1 užsienio 2 svetimas, kitoks
être būti; ~ **à bout de souffle** būti labai nusilpusiam; ~ **amarré** stovėti nuleidus inkarą; ~ **assis** sėdėti; ~ **au contact** būti sąlytyje; ~ **basé** bazuotis; ~ **battu par le feu** būti apšaudomam; ~ **debout** stovėti; ~ **de garde** būti sargyboje; ~ **de service** budėti; ~ **en sentimentelle** stovėti poste; ~ **engagé pour cinq ans** tarnauti kariuomenėje pagal 5 m. sutartį; ~ **installé défensivement** būti gynybinėje pozicijoje; ~ **prêt** būti pasiruošus; ~ **en guerre** kariauti
étrier _m sankaba, sąvara
étriller mušti; ~ **l'ennemi** mušti priešą
étude _f 1 mokslas, mokymas; ~ **approfondie** išaiškinimas; ~ **théorique** teorinis mokymas 2 tyrinėjimas; analizė; ~ **du terrain** vietovės analizė
étui _m gilzė, dėklas, tūtelė; ~ **à revolver** revolverio gilzė; ~ **de bouche** pabūklo vamzdžio užvalkalas; ~ **de cartouche** šovinio tūtelė; ~ **de culasse** pabūklo uokso užvalkalas
évacuation _f evakuacija; ~ **des blessés** su-

žėistųjų evakuacija; ~ **matériels** kovos technikos evakuacija; ~ **primaire** pirmasis evakuacijos etapas; ~ **sanitaire aérienne** ligonių evakuacija orlaiviais; ~ **secondaire** antrasis evakuacijos etapas, evakuacija į užnugarį
évacué,-e evakuotas, tuščias; **ville ~e** gyventojų paliktas miestas
évacuer evakuoti, palikti, ištuštinti; ~ **à l'arrière**, ~ **sur les arrières** evakuoti į užnugarį; ~ **les blessés** evakuoti sužeistuosius; **troupes ont ~é la ville** kariai daliniai paliko miestą
évadé-e _{m,r} bėglys, pabėgėlis (iš nelaisvės)
évider (s') išlaisvinti; **faire s'~** paruošti pabėgimą, padėti pabėgti; **s'~** pabėgti (iš nelaisvės), išvengti; **s'~ d'un danger** išvengti pavojaus; **s'~ d'une prison** pabėgti iš kalėjimo
évaluation _f įvertinimas; ~ **de la menace** grėsmės įvertinimas; ~ **de la situation** situacijos įvertinimas; ~ **des dommages** nuostolių įvertinimas; ~ **du danger radiologique** radioaktyvaus užterštumo pavojaus nustatymas
évaluer įvertinti
évasion _f pabėgimas; ~ **d'un détenu politique** politinio kalinio pabėgimas; ~ **d'un prisonnier** kalinio pabėgimas; **aider à l'~ de qn** padėti kam pabėgti; **empêcher une ~** sutrukdyti pabėgimą; **procurer à qn les moyens de son ~** parūpinti kam pabėgimo priemones; **projeter une ~** sumanyti, planuoti pabėgimą
éveiller (pa)budinti, (pa)žadinti, sukelti; ~ **l'attention** sužadinti dėmesį; ~ **les soupçons** sukelti įtarimus
événement _m įvykis, atsitikimas
éventuel,-e galimas, atsitiktinis
éversi |f,-ve naikinamasis, griaunamasis
éversion _f sunaikinimas, sugriovimas; ~ **d'une ville** miesto sunaikinimas

éviter išvengti, šalintis, susilaikyti; ~ **un combat** išvengti mūšio; ~ **un danger** vengti pavojaus
évoluer 1 vystytis, progresuoti 2 manevruoti, persirikiuoti, persigrupuoti
évolution 1 vystymasis 2 manevravimas, persigrupavimas; ~s **d'un avion** lėktuvo manevrai; **en** ~ manevruojant
exalter įkvėpti, sukelti entuziazmą; ~ **dans la lutte** sukelti kovinį entuziazmą; ~ **la confiance** įkvėpti pasitikėjimą
exaspération 1 pablogėjimas, susierzinimas
exaspérer paaštrinti, suerzinti, įniršti
excavateur ekskavatorius
exciter dirginti, kurstyti, skatinti; ~ **le courage** įkvėpti drąsos; ~ **les combattants** kurstyti kovotojus
exclure pašalinti, išbraukti
exclusion 1 pašalinimas
exclusivité 1 išimtinumas, išskirtinumas
exécuter 1 (i)vykdyti, atlikti; ~ **une reconnaissance** žvalgyti 2 nužudyti, įvykdyti mirties bausmę; ~ **un condamné à mort** nužudyti nuteistąjį mirti 3 s' ~ apsispręsti
exécution 1 (i)vykdymas, atlikimas; ~ **d'un manoevre** manevro atlikimas; ~ **d'un ordre** įsakymo įvykdymas; ~ **du service** tarnybos ėjimas 2 egzekucija, mirties bausmė
exempt,-e atleistas, laisvas
exempter atleisti; ~ **de service militaire** atleisti nuo karo tarnybos
exemption 1 atleidimas; ~ **d'appel** atleidimas nuo mokomųjų pratybų
exercice 1 pratimas 2 rikiuotės užsiėmimai, karinis mokymas, pratybos; ~ **à double action** dvišalis mokymas; ~ **à libre action** mokymai be išankstinio plano; ~ **d'application** mokomosios pratybos; ~ **de cadres** personalo mokymas; ~ **de démonstration** parodo-

masis mokymas; ~ **de mise en train** apšilimo pratimai; ~ **de PC** vadovaujančio personalo apmokymas; ~ **dirigé** kontroliuojamosios pratybos; ~ **du commandement** vadovavimas; ~ **réel** realieji mokymai (pratybos); ~ **synthétique** treniruoklių pratybos; **faire l'** ~ atlikti karinius pratimus; **terrain d'** ~ mokymų laukas, aikštė; **vol d'** ~ mokomasis skrydis
exigence 1 reiklumas, reikalavimas
exiger reikalauti
exil 1 tremtis, išstėmimas; **condamner qn à l'** ~ nuteisti ką išstėmti; **envoyer qn en** ~ ką išstėmti; **être en** ~ gyventi išstėmime; **mourir en** ~ mirti išstėmime; **rester en** ~ **dix ans** išgyventi išstėmime 10 metų
exilé,-e 1 tremtinys
exiler išstėmti, išvaryti
expérience 1 patirtis, bandymas
expérimenté,-e patyręs, išbandytas
exploit 1 žygdarbis; **accomplir de grands** ~s atlikti didelius žygdarbius
explorat|eur,-rice 1 žvalgas, tyrinėtojas
exploration 1 žvalgyimas, žvalgyba, tyrinėjimas
explorer žvalgyti, tyrinėti
exploser sprogti; **dynamite** ~e **facilement** dinamitas lengvai sprogsta; **faire** ~ **un dépôt de munitions** susprogdinti šaudmenų sandėlį; **faire** ~ sprogdinti; **Pobus a** ~é sviedinys susprogo
exploseur 1 sprogdinimo prietaisas, sprogdiklis
explosi|f,-ve sprogstamas; **balle** ~ve sprogstamoji kulka; **force** ~ve sprogimo jėga; **mélange** ~ sprogstamasis mišinys; **onde** ~ve sprogimo banga
explosible sprogstamas; **usage des balles** ~s **est interdit à la guerre** sprogstamąsias kulkas naudoti kare yra draudžiama

explosif_m sprogstamoji medžiaga; ~ **brisant** brizantinė sprogstamoji medžiaga; ~ **liquide** skystosios sprogstamosios medžiagos; ~ **plastique** plastikinė sprogstamoji medžiaga; ~ **primaire** sprogmuo; ~ **s déflagrants** mėtamosios sprogstamosios medžiagos

explosion_f sprogimas, išsiveržimas, įsiliepsnojimas; ~ **aérienne** sprogimas ore; ~ **atomique** atominis sprogimas; ~ **au sol** antžeminis sprogimas; ~ **de surface** antžeminis sprogimas; ~ **d'une bombe atomique à haute altitude** atominės bombos sprogimas dideliame aukštyje; ~ **nucléaire** branduolinis sprogimas; ~ **sous-marine** povandeninis sprogimas; ~ **souterraine** požeminis sprogimas; **faire** ~ susproginti

expulser išstumti, išvaryti, ištremti

exterminat|eur,-rice_{m,f} naikintojas, naikintuvas

exterminat|eur,-rice naikinąs, žudąs

extermination_f (iš)naikinimas

exterminer naikinti, žudyti

extincteur_m gesintuvas

extinction_f gesinimas; ~ **des feux** ugnies pabaiga

extraire išgauti (prievarta); ~ **les secrets** išgauti paslaptis; ~ **une balle** išimti, pašalinti kulka

F

facteur_m veiksnys, varomoji jėga; ~ **s clés** pagrindiniai veiksniai; ~ **d'atténuation** slopinimo koeficientas; ~ **de charge** perkrovimas, perkrovimo koeficientas; ~ **d'efficacité** efektyvumo koeficientas; ~ **de planification** planavimo veiksnys; ~ **de surprise** netikėtumo veiksnys; ~ **s de la décision** sprendimo priėmimo veiksniai; ~ **s de restitution** atkūrimo veiksniai

faction_f sargyba; **être en ~**, **monter, faire la ~** būti sargyboje; **se mettre en ~** stoti į postą; **soldat en ~** sargybinis

factionnaire_m sargybinis, budėtojas

faillite_f sužlugimas, nesėkmė

faire daryti; ~ **brèche dans la défense**

ennemie įsigauti į priešų gynybines pozicijas; ~ **chevelu du terrain** išryškinti vietovės kalvotas vietas; ~ **décoler un avion** pakelti į orą lėktuvą; ~ **échec à**

sužlugdyti, sutrukdyti; ~ **échouer une attaque** sužlugdyti ataką; ~ **face** sutikti akis į akį (priešą, pavojų); ~ **face à**

būti pasiruošusiam viskam; ~ **face à une attaque de chars** atremti tankų ataką; ~ **feu** apšaudyti; ~ **franchir** perkelti, pergabenti; ~ **halte** sustoti poilsio; ~ **irruption** įsiveržti, įsibrauti; ~ **le service militaire** atlikti karo tarnybą; ~ **l'ossature du terrain** pažymėti vietovės pagrindines iškilias vietas; ~ **obstacle** trukdyti, kliudyti; ~ **part** pranešti; ~ **prisonnier** paimti į nelaisvę; ~ **son rapport** pranešti; ~ **son temps de service militaire** atlikti karo tarnybą; ~ **une percée** prasiveržti pro frontą; ~ **un profil du terrain** pastatyti vietovės profilį; ~ **un rapport** (pa)daryti pranešimą

faisceau_m ginklai sustatyti piramide; **for-**

mer les ~x sustatyti ginklus į piramides; **rompre les** ~x paimti ginklus iš piramidės

fanfare _f pučiamųjų orkestras, trimitas; **arriver en** ~ netikėtai triukšmingai atvykti; **réveil en** ~ triukšmingas kėlimasis

fanion _m vėliava, vėliavėlė

fantassin _m pėstininkas (karys)

fascicule _m sąsiuvinys (leidinio); ~ **de mobilisation** mobilizacijos lapelis

fauteur _m kurstytojas; ~ **de guerre** karo kurstytojas; ~ **troubles** riaušių kurstytojas

favoriser sudaryti palankias sąlygas, padėti

fenêtre langas; ~ **d'éjection** gilzių išmetimo anga

fente _f plyšys, anga; ~ **de visée** žiūrėjimo, stebėjimo anga (tanke)

feu _m ugnis, šūvis; ~ ! ugnis!; ~ **à éclats** sproginėjanti ugnis; ~ **concentré** sutelktinė ugnis; ~ **d'artillerie** artilerijos ugnis; ~ **d'atterrissage** prisizėmimo ugnis; ~ **de blackout** maskuojamoji ugnis; ~ **d'écharpe** ugnis į sparną; ~ **de combat** kautynių ikarštis; ~ **de phare** švyturio žibintas; ~ **de position** gabarito žibintai; ~ **de salve** salvinė ugnis; ~ **de signalisation** signalinė ugnis; ~ **nourri** intensyvi ugnis; ~ **nucléaire** branduolinės kilmės ugnis; ~ **par pièce** atskirų pabūklų ugnis; ~ **par salves** šaudymas papliūpomis; ~ **roulant** ugnies banga; ~x **atomiques** atominė ugnis; ~x **aériens** oro pajėgų ugnis; ~x **croisés** kryžminė ugnis; ~x **terrestres** antžeminių pajėgų ugnis; **aller au** ~ eiti į mūšį; **au** ~ ! gaisras!; **cesser le** ~ nutraukti ugnį; **commander le** ~ įsakyti paleisti ugnį; **essuyer (être sous) le** ~ **de l'ennemi** būti apšaudomam priešo; **exploiter le** ~

pasinaudoti ugnies rezultatais; **faire faux** ~ užsikirsti (apie šaunamąjį ginklą); **faire long** ~ nepasiekti tikslo; **ligne de** ~ ugnies linija; **long** ~ uždelstas šūvis; **mettre le** ~ sukelti riaušes, sukurstyti aistras; **ouvrir le** ~ pradėti šaudyti; **puissance de** ~ ugnies galia; **rideau de** ~ ugnies uždanga

fiabilité _f patikimumas

fiche _f kortelė, anketa; ~ **de poste international** tarptautinių pareigų apibūdinimas; ~ **de renseignement sur l'objectif** taikinio duomenų lapas; ~ **d'identité** asmens byla; ~ **d'instruction** instrukcija, atmintinė, karinio parengimo kortelė

fidélité _f ištikimybė; ~ **à sa Patrie** ištikimybė savo Tėvynei; ~ **au devoir** ištikimybė pareigai

fil _m laidas; ~ **d'acier (de cuivre)** plieninis (varinis) laidas; ~ **d'armement** paleidimo viela; ~ **de sécurité** saugos viela; ~ **de terre** žeminimas; ~ **électrique** elektros laidas; ~ **téléphonique** telefono laidas; **coup de** ~ telefono skambutis; **télégraphie sans** ~ bevielės telegrafas

filet _m tinklas, rezginys; ~ **cache-char** tinklas, maskuojantis tankus; ~ **de camouflage** maskuojantis tinklas; ~ **pare-torpilles (mar.)** priešmininis tinklas (jūr.)

fin _m 1 pabaiga; ~ **d'alerte** pavojaus pabaiga; ~ **d'exercice** mokymo pabaiga 2 tikslas, siekimas; **à des** ~ **militaires** kariniais tikslais

fission _f su(si)skaldymas, skilimas (atomo); ~ **de l'atome** atomo skilimas; ~ **de l'uranium** urano skilimas

fixe nejudamas, pastovus; ~ ! ramiai!

fixer fiksuoti, nustatyti; ~ **une résistance** nustatyti, sulaukyti pasipriešinimą

flanc-garde _m šoninė užkarda, šoninė sauga

flanquement _f flango aprūpinimas, flango parama

fléchage _m kelio ženklų pastatymas

flèche _f strėlė, rodyklė, smaigalys; ~ **d'affût** stovas; ~ **de la trajectoire** trajektorijos viršūnė; ~ **d'un canon** pabūklo stovas; **en** ~ įlinkis (apie sparną)

flotille _f flotilė

flotte _f laivynas; ~ **aérienne** karinis oro laivynas; ~ **de commerce** prekybos laivynas; ~ **de guerre** karinis jūrų laivynas; ~ **sous-marine** povandeninis laivynas

force _f jėga, stiprybė; ~ **de dissuasion** sulaikanti, atgrasinanti jėga; ~ **meurtrière** užmušanti jėga (šaudmens); ~ **nucléaire stratégique** strateginė branduolinė jėga

forcément per prievartą, būtinai

forcer (pri)versti, įveikti, paimti jėga

forces _f pajėgos; ~ **aériennes** karinės oro pajėgos; ~ **aériennes tactiques** oro taktinės pajėgos; ~ **aéronavales** jūrų aviacija; ~ **aéroportées** desanto pajėgos; ~ **aéroterrestres** oro ir sausumos pajėgos; ~ **allouées à l'OTAN** pajėgos, paskirtos NATO; ~ **armées** ginkluotosios pajėgos; ~ **constituées** pasirususiosios pajėgos; ~ **conventionnelles** bendrosios paskirties pajėgos; ~ **d'action rapide** greitojo reagavimo pajėgos; ~ **d'avant-gardes** priešakinės pajėgos; ~ **de maintien de la paix** taikos palaikymo pajėgos; ~ **de renfort** pastiprinimo pajėgos; ~ **de transport aérien militaire** karinis oro transportas; ~ **d'interposition** taikdariškos pajėgos; ~ **d'intervention** intervencinės pajėgos; ~ **d'opposition** priešininko pajėgos; ~ **d'outre-mer** užjūrio karinės pajėgos; ~ **militaires** karinės pajėgos; ~ **multinationales** sujungtosios pajėgos; ~ **navales** karinės jūrų pajė-

gos; ~ **navales amies** jungtinės jūrų pajėgos; ~ **opérationnelles** vykdymo pajėgos; ~ **paramilitaires** sukarintos pajėgos; ~ **s aéromaritimes** oro ir jūrų laivyno pajėgos; ~ **s de défense aériennes** oro gynybinės pajėgos; ~ **terrestres** sausumos kariuomenės pajėgos; **écraser les** ~ **ennemies** sutriuškinti priešų pajėgas

forêt _f miškas

formation _f junginys, dalis **2** kovos rikiuotė, išdėstymas, kovinė tvarka; ~ **articulée** suskaidyta rikiuotė; ~ **au coude à coude** suglausta rikiuotė; ~ **de combat** kovos rikiuotė; ~ **de combat à pieds** rikiuotė kovai pėsčiomis; ~ **de combat blindée** šarvuotos kariuomenės rikiuotė; ~ **de combat combinée** kombinuota rikiuotė; ~ **de marche** žygio rikiuotė; ~ **en ligne** vora, rikiuotė į liniją; ~ **en ligne sur deux rangs** dvi-eilė rikiuotė **3** apmokymas; ~ **collective** kolektyvinis apmokymas; ~ **commune de base** bendras apmokymas; ~ **individuelle** individualus apmokymas; ~ **militaire** karinis parengimas

formel,-le tikslus, kategoriškas; **ordre** ~ kategoriškas įsakymas

former **1** apmokyti, parengti **2** sudaryti; ~ **les faisceaux** sustatyti ginklus į piramides; ~ **un camp** įrengti stovyklą; ~ **une colonne** su(si)rikiuoti į koloną

forteresse _f tvirtovė, gynybinis sutvirtinimas

fortification _f įtvirtinimas, sustiprinimas

fortifier įtvirtinti, sustiprinti

fossé _m griovys; ~ **antichar** prieštankinis griovys

foudre _f žaibas, netikėtas smūgis; ~ **de guerre** didis karvedys

foudroyant,-e žaibiškas, pritrenkiantis; **attaque** ~e žaibiškas užpuolimas

foudroyer sutriuškinti, sunaikinti, pritrenkti, nutrenkti

fouille _f 1 kasinėjimas 2 krata
fourbe klatingas, apgavikiškas
fourbir (nu)valyti, (iš)blizginti; ~ **les armes** išblizginti ginklus
foutragère _f akselbantai, pečiajuostės; **régiment** à ~ pulkas, nešiojantis akselbantus (Prancūzijoje)
fourreau _m makštis, dėklas, futliaras
fourvoyer suklaidinti, išvesti iš tiesaus kelio; ~ **les ennemis** suklaidinti priešus
foyer _m 1 karių klubas 2 židinys, centras; ~ **de résistance** pasipriešinimo židinys
fractionnement _m dalinimas, skaldymas; ~ **des troupes** karinių pajėgų paskirstymas
franchir pereiti, įveikti, nugalėti; ~ **la frontière** pereiti sieną; ~ **les obstacles** nugalėti kliūtis
franchissement _m perėjimas, nugalėjimas, persikėlimas; ~ **en submersion** povandeninis persikėlimas; ~ **offensif** forsavimas; ~ **par portière** persikėlimas keltu
frappe _f smūgis; ~ **nucléaire** branduolinė jėga; **force de** ~ smogiamoji jėga
fraternité _f brolybė, solidarumas; ~ **d'armes** ginklo draugai, sutarimas mūšyje
fratricide broliųžudiškas; **guerre** ~ broliųžudiškas karas
fraude _f kontrabanda
frégate _f fregata
frein _m stabdys, kliūtis; ~ **de bouche** ugnies slopintuvas
freinage _m stabdymas
front _m frontas, priešakinė dalis; ~ **continuu** ištisas frontas; ~ **de bataille** karinių veiksmų frontas; ~ **de choc**, ~ **de l'onde**, ~ **de surpression** spaudimo frontas; ~ **d'encercllement** apsupties frontas; ~ **d'un régiment** pulko rikiuotė; ~ **stable** stabilus frontas; **aller au** ~ eiti į frontą; **attaquer l'ennemi de** ~ užpulti priešą iš priekio; **faire**

la guerre sur deux ~s kovoti dviem frontais; **faire** ~ **contre les ennemis** duoti atkirtį priešui; **ligne du** ~ fronto linija
frontière _f valstybės siena; **passer, franchir la** ~ pereiti sieną
fumée _f dūmai; ~ **toxique** nuodingi dūmai
fumigène dūminis; **obus** ~ dūminis sviedinys
fusée _f 1 raketa; ~ **balistique** balistinė raketa; ~ **d'éclairage, éclairante** apšviečiančioji raketa; ~ **de signal** signalinė raketa; ~ **fumigène** dūminė raketa; ~ **intermédiaire** vidutinio nuotolio raketa; ~ **porteuse** raketa nešėja; **toux d'une** ~ raketos pukšėjimas 2 sprogdiklis; ~ **à retard** uždelsto veikimo sprogdiklis; ~ **à temps** sprogdiklis su laiko rele; ~ **autodestructrice** susinaikinimo sprogdiklis; ~ **de culot** duginis sprogdiklis; ~ **de proximité** nekontaktinis sprogdiklis; ~ **percutante** smūginis sprogdiklis
fuselage _m lėktuvo korpusas, fiuzeliažas
fusil _m šautuvas; ~ **à lunette** šautuvas su optiniu taikikliu; ~ **antichar** prieštankinis šautuvas; ~ **à précision** snaipe-rio šautuvas; ~ **à silex** titnaginis šautuvas; ~ **automatique** automatinis šautuvas; ~ **de guerre** kovinis šautuvas; ~ **lance-grenades** šautuvas-granatsvaidis; ~ **mitrailleur** rankinis kulkosvaidis; ~ **semi-automatique** pusiau automatinis šautuvas; **à portée de** ~ šūvio nuotoliu
fusilier _m šaulys
fusillade _f (su)(si)šaudymas
fusillé,-e sušaudytas
fusiller sušaudyti
fusion _f susijungimas, susilieėjimas
fusionner su(si)vienyti, su(si)jungti
fuyard _m bėglys, dezertyras

G

gabarit _m 1 gabaritas, matmenys; ~ **de chargement** krovinio gabaritas; **bateaux de tout** ~ įvairaus gabarito laivai 2 kiekis; ~ **de retombées atomiques** atominių nuosėdų kiekis

gâchette _f šaunamojo ginklo gaidukas; **appuer sur la** ~ nuspausti gaiduką; **avoir le doigt sur la** ~ laikyti pirštą ant gaiduko

gaine _f dėklas, gaubtuvas, degtuvo korpusas; ~ **de pistolet** pistoleto dėklas

galon _m antsiuvas; ~ **s de lieutenant** leitenanto antsiuvas; **prendre du** ~ gauti paaukštinimą

gabelle _f kareiviškas katiliukas; **manger à la** ~ valgyti kareivišką maistą (iš bendro katilo)

garde _f 1 (ap)saugojimas, sargyba; ~ **au drapeau** sargybinis prie vėliavos; ~ **à vous!** ramiai; ~ **-côte** sargybinis laivas; ~ **des frontières** sienų saugojimas; ~ **d'honneur** garbės sargyba; ~ **du corps** asmens sargybinis; ~ **d'un dépôt de munitions** šaudmenų sandėlio apsauga; ~ **-frontière** pasienietis; ~ **montante**, ~ **descendante** keičiama sargyba; **en** ~ ! ginkitės!; **être au** ~ stovėti ramiai (išsitempus); **être de** ~ būti sargyboje; **faire la** ~ saugoti; **monter la** ~ stovėti sargyboje; **officier de** ~ budintis karininkas; **poste de** ~ sargybos postas; **prendre la** ~ pradėti sargybą; **prenez** ~ **à vous!** saugokitės!; **relève de la** ~ sargybos pasikeitimas; **relever la** ~ pakeisti sargybą; **se tenir**, **se mettre à** ~ **à vous** stovėti išsitempus 2 gvardija

garnison _m įgula; **vie de** ~ tarnyba įguloje

gas-oil _m dyzelinis kuras

gaz _m dujos; ~ **de combustion** parako

dujos; ~ **fugace** lakiosios dujos; ~ **irritant** erzinančiosios dujos; ~ **lacrimogène** ašarinės dujos; ~ **suffocant** dusinančios dujos

gaze _f gazas (audinys); ~ **à pansement** marlė; **compresse de** ~ marlinis kompresas

gémir vaitoti

gendarme _m žandaras

gendarmérie _f žandarmerija

général _m (*pl.* ~ *aux*) generolas; ~ **commandant** generolas, vadas; ~ **d'armée** armijos generolas; ~ **de brigade** brigados generolas (generolas majoras); ~ **de corps d'armée** armijos korpuso generolas (generolas pulkininkas); ~ **de division** divizijos generolas (generolas leitenantas); ~ **en chef** kariuomenės vadas

générateur _m generatorius; ~ **de gaz** dujų generatorius, ~ **solaire** saulės generatorius

génie _m inžineriniai daliniai; **servir dans le** ~ tarnauti inžineriniuose daliniuose

génocide _m genocidas, gyventojų išnaikinimas

gestion _f vadyba; ~ **de la recherche** žvalgybinės informacijos rinkimo vadyba; ~ **de l'eau**, ~ **de l'espace marin** jūrų erdvės vadyba; ~ **des crises** krizių valdymas; ~ **du personnel** personalo vadyba

gicleur _m purkštukas; **déboucher le** ~ **du carburateur** išvalyti karbiuratoriaus purkštuką

gilet _m liemenė; ~ **blindé** šarvuota liemenė; ~ **de sauvetage** gelbėjimo liemenė; ~ **pare-balle** neperšaunama liemenė

gisement _m 1 kurso kampas (laivo, lėktuvo); ~ **de tir** pabūklo pasukimo kampas 2 santykinė kryptis 3 tikrasis azimutas

gîte m sustojimas žygyje, nakvynė
glaive m kardas
glissade f slystantysis skrydis (av.)
gloire f garbė, šlovė
glorieu |x,-euse garbingas, šlovingas; ~
conquérant garsus nukariautojas
goélette f škuna
golfe m įlanka
goniomètre m 1 kampamatis 2 radiope-
 lengatorius (av.)
gorge f 1 gerklė 2 griovelis, tarpekliis;
 ~ **de cisaillement** sprogdiklio lizdas
 3 įėjimas į tvirtovę
goupille f smaigas; ~ **de sécurité** saugos
 žiedas, kaištis
gourde f gertuvė
gouvernail m vairas
gouverne f vairas (av.); ~ **de direction**
 valdymo vairas; ~ **de profondeur** aukš-
 čio vairas
gouverner 1 valdyti, vadovauti 2 vairuoti;
 ~ **un navire** vairuoti laivą
grade m laipsnis (kario); ~ **de capitaine**
 kapitono laipsnis; **il est plus (moins)**
ancien en ~ jis vyresnis (jaunesnis)
 pagal laipsnį; **insignes d'un** ~ skiria-
 mieji ženklai (kariniai); **monter en** ~
 gauti paaukštinimą (laipsnį); **passer**
par tous les ~s praėti visus kilimo tar-
 nyboje laiptelius
gradé m puskarininkis; ~ **de relève** sar-
 gybos viršininkas; ~ **s de la campagne**
 kuopos jaunesnysis vadovaujantis
 personalas; **non** ~ eilinis kareivis
grader suteikti aukštesnį laipsnį
grenade f granata; ~ **à fusil** šaudomoji
 granata; ~ **à main** rankinė granata;
 ~ **antichar** prieštankinė granata; ~
antipersonnel priešpėstinė granata; ~
défensive gynybos rankinė granata; ~
d'exercice mokomoji granata; ~ **fu-**
migène dūminė granata; ~ **incendiai-**
re padegamoji granata; ~ **offensive**
 puolimo rankinė granata

grenadier m granatų metikas; ~-**voltigeur**
 šaulys
grenadière f krepšys granatoms
grenaille f šratai
groupe m skyrius, grupė; ~ **d'armées** ar-
 mijų grupė; ~ **d'artillerie** artilerijos
 divizionas; ~ **d'assaut** atakos grupė;
 ~ **d'aviation** aviacinė grupė; ~ **de**
contrôle operacijų valdymo grupė; ~ **de**
couverture priedangos grupė; ~ **de**
débarquement išlaipinimo grupė; ~
sabotage diversinė grupė; ~ **de sou-**
tien palaikymo grupė; ~ **de transport**
 tarnosporto grupė; ~ **d'infanterie** pės-
 tininkų skyrius; ~ **d'objectifs** taikinių
 grupė; ~ **franc** smogiamoji grupė
groupement m grupavimas, grupuotė,
 grupė; ~ **aéromobile** aeromobili tak-
 tinė grupė; ~ **blindé** tankų grupė; ~
de choc smogiamoji grupė; ~ **de mar-**
che žygio ešelonas; ~ **de reconnais-**
sance priešakinis būrys; ~ **interarmées**
 jungtinė grupė; ~ **logistique** materia-
 linio techninio aprūpinimo grupė; ~
tactique taktinė grupė; ~ **temporaire**
 laikina mūšio grupė
gué m brasta
guérilla f partizaninis karas
guérite f sargybinė
guerre f karas; ~ **acoustique** akustinis
 karas; ~ **atomique** atominis karas; ~
biologique biologinis karas; ~ **chau-**
de karštasis karas; ~ **chimique** che-
 minis karas; ~ **civile** pilietinis karas;
 ~ **classique** karas įprastiniais ginklais;
 ~ **conventionnelle** karas įprastinėmis
 naikinimo priemonėmis; ~ **de con-**
quête grobikiškas karas; ~ **de libéra-**
tion išsivadavimo karas; ~ **de mines**
 minų karas sausumoje; ~ **de parti-**
sans partizaninis karas; ~ **de position**,
 ~ **de tranchées** pozicinis karas; ~ **d'u-**
sure alinimo karas; ~ **éclair** žaibiškas

karas; ~ **électronique** elektroninis karas; ~ **froide** šaltasis karas; ~ **injuste** neteisingas karas; ~ **invasive** grobiškiškas karas; ~ **juste** teisingas karas; ~ **limitée** lokalinis karas; ~ **mondiale** pasaulinis karas; ~ **nucléaire** branduolinis karas; ~ **subversive** diversiniai karo veiksmai; ~ **totale** totalinis karas; **extention de** ~ karo išplitimas; **faire la** ~ kariauti; **formes de la** ~ karo rūšys; **provisions de** ~ karo reikmenys

guerri|er,-ère kariškas, karinis, karin-gas

guerrier _m karys

guet _m sargyba, sekimas; ~ **contre les mines** minų žvalgyba; **être au** ~ tykoti; **faire le** ~ sekti; **mot de** ~ slaptažodis

guetter sekti, tykoti; ~ **l'ennemi** sekti priešą

guetteur _m sargybinis(pajūry), sekėjas, stebėtojas

guidage _m nukreipimas, nutaikymas; ~ **directionnel** nukreipimas pagal azimutą; ~ **télécommandé** valdomasis nukreipimas; **appareil de** ~ nukreipimo (valdymo) sistema

guidon _m 1 šaunamojo ginklo kryptukas
2 vairalazdė

H

habillement _m apranga; ~ **des troupes** dalinių apranga; **effets d'**~ aprangos reikmenys

habitable _m kabina (lėktuvo)

haie _f eilė, greta; **faire la** ~ išsirikiuoti į eilę

halte _f sustojimas, poilsis; ~ **stok!** ~ **au feu** sulaikyti ugnį; ~ **au tir** nutraukti ugnį; ~ **- là ou je tire!** stok, šausiu!

hamac _m pakabinama lova

hangar _m angaras (av.)

harcèlement _m priešų persekiojimas, nuolatinis puldinėjimas (laikymas įtampoje)

harceler persekioti; ~ **l'ennemi par d'incessantes escarmouches** alsinti priešą nuolatiniais užpudinėjimais

harnais _m parašiuoto pakabinimo sistema

hauban _m lynas, trosas

hausse _f 1 taikiklis 2 (pa)kilimas; ~ **-goniomètre** pabūklo kampamatis

hauteur _f aukštis; ~ **absolue** absoliutus aukštis; ~ **de bombardement** bombardavimo aukštis; ~ **d'éclatement**, ~ **d'explosion** sprogo aukštis; ~ **de sécurité de retombées** nuosėdų saugus aukštis

haut-parleur _m garsiakalbis

havresac _m kuprinė (kariška)

hélice _f propeleris, sraigtas; **avion à** ~ sraigtinis lėktuvas

hélicoptère _m sraigtasparnis; ~ **antichar** prieštankinis sraigtasparnis; ~ **armé** ginkluotas sraigtasparnis; ~ **armé de reconnaissance** žvalgybinis ginkluotas sraigtasparnis; ~ **à tout faire** bendrosios paskirties sraigtasparnis; ~ **d'assaut** šturminis sraigtasparnis; ~ **d'attaque** atakos sraigtasparnis; ~ **de combat** mūšio sraigtasparnis; ~ **de**

liaison ryšių sraigtasparnis; ~ **de manoeuvre** bendrojo naudojimo sraigtasparnis; ~ **d'observation** stebėjimo sraigtasparnis; ~ **de transport** transporto sraigtasparnis; ~ **léger d'observation** lengvasis žvalgybos sraigtasparnis

hélingage_m vilkimas sraigtasparniu

héliport_m sraigtasparnių aerodromas

héliportage_m pervežimas sraigtasparniais

hélitransport_m transportavimas sraigtasparniais

hérisson_m vielinis šepetys

héros_m herojus, didvyris

héroïsme_m didvyriškumas, heroiškumas; **acte d'** didvyriškas poelgis; ~ **des combats** mūšių heroiškumas

heure_f valanda, laikas; ~ **d'approche** nusileidimo laikas; ~ **s de vol** skrydžių laikas; ~ **sur l'objectif** taikinio puolimo laikas; ~ **zulu** zulu laikas

hierarchie_f hierarchija; ~ **militaire** karinė hierarchija

hisser (iš)kelti; ~ **le pavillon (mar.)** iškelti vėliavą (jūr.); ~ **les couleurs**, ~ **le drapeau** iškelti vėliavą

homme_m 1 žmogus 2 vyras; ~ **de barre** vairininkas; ~ **de troupe** eilinis karys; ~ **du rang** eilinis (Prancūzijos armijoje); **caporal-chef** vyr. grandinis; **caporal** grandinis; 1° **classe** eilinis; 2° **classe** naujokas); ~ **du service auxiliaire** nerikiuotės tarnybos karys; ~ **grenouille** naras; ~ **libérable** atleidžiamasis iš tarnybos

honneur_m garbė, pagarba; ~ **s au drapeau** vėliavos pagerbimas; ~ **s militaires** karinis pagarbos reiškimas

hôpital_m ligoninė; ~ **chirurgical avancé** pirmųjų pozicijų chirurginė ligoninė; ~ **de campagne** lauko ligoninė; **entrer à l'** ~ gultis į ligoninę; **être à l'** ~ gulėti

ligoninėje; **sortir de l'** ~ išėiti iš ligoninės

horizon_m horizontas

hospitalisation_f priėmimas į ligoninę, gydymasis, gulėjimas ligoninėje

hostile priešiškas

hostilité_f karo veiksmai, priešiškumas; **cessation des** ~ karo veiksmų nutraukimas

housse_f užvalkalas; ~ **de camouflage** maskuojantis užvalkalas

hublot_m iliuminatorius, apvalus langelis

hydravion_m hidrolėktuvas, jūrų lėktuvas

hydrocarbure_m angliavandenis

hydrogène_m vandenilinis; **bombe à** ~ vandenilinė bomba

hypersonique viršgarsinis

hypothèse_f numatytas variantas

I

idée _f idėja, sumanymas; ~ **de manoeuvre** taktinis sumanymas
identification _f identifikacija, atpažinimas; ~ **amie ou ennemie** draugiškų ar priešo pajėgų identifikavimas; ~ **d'un avion** lėktuvo atpažinimas
identifier identifikuoti, atpažinti
ignifugation _f atsparumas ugniai
ignifuge atsparus ugniai, nedegus
île _f sala
imagerie _f atspindys, vaizdas; ~ **thermique** šiluminiai vaizdai
imbrication _f glaudus sąlytis su priešu
immédiat,-e greitas, neatidėliojamas
immédiatement greitai, neatidėliojant, tučtuojau
immerger panerti, (nu)grimzti; **s'~er** pasinerti; **sous-marin s'~e** povandeninis laivas pasineria
immersion _f pasinėrimas; ~ **d'un sous-marin** povandeninio laivo pasinėrimas; ~ **periscopique** periskopinis pasinėrimas
impact _m smūgis, pataikymas (į taikinį)
impassible ramus, nejautrus; **être ~ devant le danger** būti šaltkraujiškam pavojaus atveju
impératif _m būtinumas priimti kokį nors sprendimą
imperméable _m lietpaltis; ~ **au gaz** dujoms nepralaidus apsiaustas
implantation _f įsikūrimas, implantacija
imprécis,-e 1 netaiklus 2 neaiškus
impropre netinkamas naudoti
imprudence _f neatsargumas
impulsion _f impulsas; ~ **électromagnétique** elektromagnetinis impulsas
inactivité _f neveiklumas, išėjimas į atsargą; **être dans l'~** būti atsargoje
inapte netinkamas, nesugebąs; ~ **au**

service militaire netinkamas karo tarnybai
inaptitude _f netinkamumas; ~ **au service** netinkamumas tarnybai
inattaquable nepuolamas; **position** ~ nepuolama pozicija
incendie _m gaisras; **allumer des ~s** sukelti gaisrus
incidence _f 1 pasekmė 2 atakos kampas, pataikymo kampas
incombustible nedegamas
inconquérable neužkariaujamas
incorporation _f įjungimas, inkorporacija, įrašymas į karių sąrašus
incursion _f antskrydis, įsibrovimas, užpuolimas, reidas
indicatif _f šaukinys, šaukimo signalas (ryšiuose)
indication _f nurodymas, žyma; ~ **du point d'impact** pataikymo žyma; ~ **s marginales de la carte** sąlyginės reikšmės žemėlapiu parašėje
indice _m ženklas, rodiklis; ~ **révélateur** demaskavimo ženklas
indiquer nurodyti, informuoti
indisponibilité _f sugedimas, pažeidimas
inertie _f neveiklumas, neturėjimas iniciatyvos
infanterie _f pėstininkija; ~ **de marine** jūrų pėstininkai; ~ **de montagne** kalnų pėstininkų pajėgos; ~ **mécanisée** mechanizuota pėstininkija; ~ **motorisée** motorizuoti pėstininkai
infiltration _f infiltracija; ~ **d'armée** kariuomenės infiltracija
infirmier,-ère _{m,f} sanitaras, medicinos sesuo
inflammable greitai užsidegantis; **matières ~s** greitai užsidegančios medžiagos
inflammateur _m uždegiklis
influence _f įtaka

influencer daryti įtaką, veikti

infraction_f pažeidimas, sulaužymas (taisyklių); ~ **à la discipline** drausmės pažeidimas

infranchissable neįveikiamas, nepraei-namas; **obstacle** ~ neįveikiama kliūtis

infrarouge infraraudonasis

ingérence_f įsikišimas

ingrédients_m degalų-tepalų medžiagos

inflammable nedegus, ugniai atsparus

initiative_f iniciatyva; ~ **des opérations** karo veiksmų iniciatyva

inondation_f potvynis

insigne_m ženklas, regalijos; ~ **de grade** skiriamieji ženklai; ~ **de la Légion d'honneur** Garbės legiono ordinas (ženklas); ~ **de manche** skiriamieji ženklai ant rankovės; ~ **de poitrine** skiriamieji ženklai ant krūtinės

insoumis_m 1 asmuo, vengiantis karo tarnybos 2 nepasiduodantis

installation_f instaliacija, įrengimas; ~ **défensive** gynybinis įtvirtinimas; ~ **de lancement** paleidimo įranga; ~ **orbitale** orbitinis įrenginys

installer įkurti; s'~ įsikurti

instigat|eur,-rice_{m,r} kurstytojas; ~ **de la guerre** karo kurstytojas

instructeur_m instruktorius, mokytojas

instruction_f 1 švietimas 2 karinis parengimas, apmokymas; ~ **au combat** taktinis parengimas; ~ **civique** civilinis švietimas; ~ **commando** desantinių-diversinių grupuočių apmokymas; ~ **militaire obligatoire** būtinas karinis parengimas; ~ **prémilitaire** apmokymas iki šaukimo į kariuomenę

instrument_m prietaisas; ~ **de combat** mūšio priemonė; ~ **de contrôle** kontrolinis prietaisas (av.)

insubmersible neskęstantis, nepaskan-dinamas

insubordination_f nepaklusnumas

insurgé,-e_{m,r} sukilėlis

insurrection_f sukilimas; ~ **armée** ginkluotas sukilimas

intégration_f integracija, susiliejimas; ~ **des forces** pajėgų integravimas

intégrer įjungti, įtraukti; **être intégré** à...sudaryti visumą su...; būti sude-damąja dalimi

intendance_f intendantinė tarnyba, tieki-mas

intendant_m intendantas, tiekėjas

intensité_f įtampa, stiprumas; ~ **de tir** ugnies sparta; ~ **d'irradiation** apšvi-tinimo stiprumas

interarme visų kariuomenės rūšių, mišrus

interarmée jungtinis (armijų)

interatomique tarpatominis

intercepteur_m perėmimo naikintuvas, orlaivis

interception_f perėmimas; ~ **aérienne** perėmimas ore; ~ **contrôlée du sol** pe-rėmimas valdomas iš žemės; ~ **d'un message** pranešimo perėmimas; **avion d'~** perėmimo naikintuvas

interdiction_f (už)draudimas; ~ **totale** visiškas uždraudimas; **tir d'~** užtver-riamoji ugnis

interdire uždrausti; ~ **l'accès de** užtver-ti prieigas į ...

interlope kontrabandinis, įtartinas

internucléaire tarpbranduolinis

interocéanique tarpokeaninis

interposition_f tarpininkavimas

interrogatoire_m kvota, apklausa; ~ **des prisonniers** belaisvių apklausa

interrompre nutraukti, sutrukdyti, su-stabdyti

intervalle_m tarpas, intervalas; ~ **d'écla-tement** intervalas tarp sproгимų

intervenir įsikišti (į konfliktą)

intervention_f intervencija, įsikišimas; ~ **armée** ginkluota intervencija; ~ **out-re-mer** karo veiksmai užjūrio teritori-jose; **forces d'~** intervencinės pajėgos

intoxication _f apsinuodijimas
intoxiquer nunuodyti
intransportable netransportuojamas
intrépide drąsus, bebaimis; **soldat** ~ bebaimis karys
invasi | **f,-ve** grobikiškas; **guerre** ~ **ve** grobikiškas karas
invasion _f invazija, įsiveržimas
investigations _f žvalgyba
investir apsupti; ~ **une forteresse** apsupti tvirtovę
investissement _m apsupimas
invincibilité _f nenugalimumas
invincible nenugalimas, nesunaikinaamas, nenuginčijamas
inviolable neliečiamas; **territoire** ~ neliečiama teritorija
invoyer šauktis, kreiptis; ~ **le secours** šauktis pagalbos
invulnérable nepažeidžiamas
irradiation _f (ap)švitinimas, spinduliuavimas
irritant,-e pykinąs, erzinaš; **gaz** ~ erzinančios dujos
irruption _f 1 įsiveržimas, įsibrovimas; **arrêter l'** ~ **ennemie** sustabdyti priešo įsiveržimą; **faire** ~ staigiai įsiveržti 2 išsiliejimas
itinéraire _m maršrutas; ~ **gardé** ypatingasis maršrutas; ~ **libre** laisvasis maršrutas; ~ **opérationnel** operacinis maršrutas; ~ **réglamenté** apribotasis maršrutas; ~ **réservé** atsarginis maršrutas; ~ **surveillé** kontroliuojamasis maršrutas

J

jalon _m gairė
jalonnement _m 1 gairių statymas 2 aktyvi priešo žvalgyba
jalonner 1 statyti gaires, pažymėti ženkla; ~ **un itinéraire** pažymėti maršrutą vietovėje 2 aktyviai žvalgyti priešo pozicijas; ~ **l'avance ennemie** fiksuoti priešo judėjimą
jerrycan _m bidonas degalams
jet _m čiurkšlė, srovė; ~ **de gaz** dujų srovė
jetée _f pylimas, molas
jonction _f sujungimas, sudūrimas; ~ **de deux unités** vienetų sujungimas
jour _m diena; ~ **de combat** mūšio dienos šaudmenų norma; ~ **de feu** šaudmenų komplektas (parai); ~ **de ravitaillement**, ~ **de vivres** aprūpinimo norma parai; ~ **M** mobilizacijos diena
journal _m 1 dienynas, žurnalas; ~ **de bord** laivo žurnalas; ~ **de marche** karo veiksmų žurnalas 2 laikraštis
jugulaire _f kepurės dirželis po kaklu
jumelé,-e suporintas
jumelles _f binoklis; ~ **d'observation** stacionarusis binoklis
justesse _f tikslumas; ~ **de tir** šaudymo tikslumas
justice _f teisingumas, teisumas

K

kaki _m chaki (spalva)
képi _m kareiviška kepurė
kérosène _m žibalas
kidnapper pagrobti (norint gauti išpirką)
kilométrage _m kilometražas
kilomètre _m kilometras; ~ **carré** kvadratinis kilometras
kilométrique kilometrinis
kilotonne _t kilotona

L

lac _m ežeras
lacet _m pokrypis
lâcher paleisti; ~ **une rafale** paleisti salvę
lâcheur _m išsiveržęs į priekį laivas
lacrimogène sukeliąs ašarojimą; **gaz** ~ ašarinės dujos; **grenade** ~ granata su ašarinėmis dujomis
laissez-passer _m leidimas
lampe _t lempa; ~ **de signalisation** signalizacijos lempa; ~ **témoin** signalinė lemputė
lance _t 1 ietis; ~ **basses** atstatytos ietys; **baisser la** ~ **devant son adversaire** prisipažinti nugalėtam; **rompre une** ~ **pour qn** ginti ką nuo priešų 2 paleidimo įrenginys; ~-**bombes** bombosvaidis; ~-**flammes** liepsnosvaidis; ~-**grenades** granatsvaidis; ~-**mines** minosvaidis; ~-**missiles** raketų paleidimo įrenginys; ~-**pots fumigènes** įrenginys mėtyti dūminėms granatoms; ~-**roquette** reaktyvinis granatsvaidis; ~ **torpilles** torpedinis įrenginys
lancement _m paleidimas, (iš)metimas; ~ **d'une grenade à main** rankinės granatos metimas; ~ **d'un pont** tilto pastatymas; ~ **d'un satellite artificiel** dirbtinio palydovo paleidimas; **rampe de** ~ raketos paleidimo rampa
lancer mesti, sviesti, paleisti; ~ **des bombes sur la ville** mėtyti bombas ant miesto; ~ **les grenades** mėtyti granatas; ~ **une fusée** paleisti raketą; ~ **un navire** nuleisti laivą; ~ **un pont** pastatyti tiltą
lanceur _m raketa nešėja
largage _m desantavimas, išmetimas; ~ **en chute libre** laisvasis išmetimas; ~ **lourd** pakrautų platformų išmetimas; ~ **par éjection** išmetimas ištraukiamuoju parašiu; ~ **par gravité** krovinio ištraukimas svoriu

largeur_f platuma, plotis; ~ **de ligne** linijos plotis

larguer išmesti; ~ **des bombes** išmesti bombas; ~ **un commando parachutiste** išmesti parašiutininkų desantą; ~ **un parachutiste** išmesti parašiutininką

laser_m lazerinis spindulys

latitude_f geografinė platuma

légion_f legionas; ~ **d'Honneur** Garbės legiono ordinas; ~ **étrangère** užsieniečių legionas

légionnaire_m legionierius

lésion_f sužalojimas, sužeidimas; ~ **cérébrale** smegenų sužeidimas; ~ **oculaire** regos organų pažeidimas

lest_m balastas

levé_m nuotrauka; ~ **de terrain** topografinė (vietovės) nuotrauka

lever pakelti, iškelti, pabaigti, uždaryti; ~ **l'ancre** iškelti inkarą; ~ **le blocus** nutraukti blokadą; ~ **le siège** nutraukti apsuptį

levier_m svertas; ~ **de culasse** šautuvo spygnos rankena; ~ **s de commande** valdymo svertai

liaison_f ryšys; ~ **à vue** žvalgyba (žiūrint); ~ **de données** duomenų ryšys; ~ **radio en duplex** dvipusis radijo ryšys; **agent de** ~ ryšininkas; **officier de** ~ ryšių tarnybos karininkas

libération_f išlaisvinimas, išvadavimas; ~ **d'un contingent** šaukiamojo kontingento atleidimas nuo tarnybos; **guerre de** ~ vaduojamasis karas

libéré,-e išlaisvintas; **militaire** ~ karys, baigęs karo tarnybą

liberté_f laisvė

licenciement_m 1 išformavimas; ~ **de troupes** karinių dalinių išformavimas 2 atleidimas iš darbo

licencier 1 išformuoti; ~ **une armée** išformuoti armiją 2 atleisti iš darbo

lien_m 1 ryšys 2 surišimas, sujungimas

lieu_m vieta, vietovė; ~ **de l'action** veiksmo vieta; ~ **le plus sensible** jautriausia vieta

lieutenant_m leitenantas; ~ **chef** vyresnysis leitenantas

ligne_f linija, riba, siena; ~ **atteinte** pasiekiamą ribą; ~ **d'arrêt** gynybinės juostos antroji pozicija; ~ **de barrage** užtveriamasis frontas; ~ **de bond** perbėgimo linija; ~ **de communication** susisiekimo linija; ~ **de crête, de faite** kalnagūbrio linija, vandens takoskyra; ~ **de départ, de débouché** išvykimo linija; ~ **de démarcation** demarkacijos linija; ~ **de déploiement** išskleidimo ribos; ~ **de flottaison** vandens linija; ~ **de mire** taikymosi linija; ~ **d'engagement** perėjimo į ataką linija; ~ **de partage des eaux** vandens takoskyra; ~ **de recueil** rinkimosi linija; ~ **de sécurité** saugumo linija; ~ **d'horizon** horizonto linija; ~ **d'incidence** kritimo linija; ~ **d'observation** stebėjimo linija

limite_f 1 riba; ~ **arrière** užnugario riba; ~ **de tir** ugnies riba; ~ **s de la zone d'action** karo veiksmų juostos ribos; ~ **s d'un compartiment de terrain** vietovės ribos 2 terminas; **date de** ~ paskutinis terminas

liquidation_f likvidavimas; ~ **d'une unité** vieneto likvidavimas

lisière_f 1 kraštas 2 pamiškė, palaukė

livret_m knygelė; ~ **matricule** asmens byla; ~ **militaire** kario pažymėjimas, karinis bilietas; ~ **de solde** atlyginimo knygelė

local_m (*pl. -aux*) patalpa; ~ **aux disciplinaires** areštinė

localisation_f lokalizacija, nustatymas; ~ **de l'explosion** sprogimo vietos nustatymas

localiser lokalizuoti, apriboti, sustabdyti; ~ **un conflit** lokalizuoti, sustabdyti konfliktą

localité _f vietovė, nedidelė gyvenvietė
logistique _f logistika, materialinis techninis aprūpinimas; ~ **générale** bendras materialinis techninis aprūpinimas; ~ **interalliée** jungtinis materialinis techninis aprūpinimas; **moyens** ~s **d'une armée** armijos materialinio-techninio aprūpinimo reikmenys
loi _f įstatymas; ~s **de la guerre** karo veiks-
 mų taisyklės; **au mépris de la** ~ prieš
 įstatymą; **au nom de la** ~ įstatymo var-
 du; **faire, donner la** ~ įsakyti; **hors la**
 ~ už įstatymo ribų; **obéir, observer les**
 ~s laikytis įstatymų; **violier les** ~s pa-
 žėisti įstatymus
longeron _m lonžeronas
lot _m komplektas, rinkinys, partija; ~ **de**
bord borto komplektas; ~ **de charge-**
ment vežiojamas komplektas; ~ **de**
destruction griovimo įranga; ~ **de mu-**
nitions šaudmenų partija; ~ **de ravi-**
taillement aprūpinimo komplektas
loupe _f lupa (didinamasis stiklas)
louvoyer laviruoti
loyauté _f ištikimybė, atsidavimas, lojalu-
 mas
lubrification _f tepalai
luminosité _f apšvietimas; ~ **résiduelle** da-
 linis apšvietimas
lunette _f 1 žiūronas; ~ **astronomique** te-
 leskopas; ~ **binoculaire** binokuliarinis
 žiūronas; ~ **d'approche** žiūronas; ~ **de**
pointage taikymosi žiūronas; ~ **de tir**
 optinis taikiklis su šviesos stiprintuvu;
 ~ **goniomètre** radiopelengatorinis tai-
 kiklis 2 akiniai; ~s **de protection** ap-
 sauginiai akiniai; ~s **sous-marines** aki-
 niai povandeniniam plaukiojimui
lutte _f kova; ~ **antichar** prieštankinė ko-
 va; ~ **à outrance** kovoti iki paskutinio
 kraujo lašo; ~ **contre l'incendie** prieš-
 gaisrinė kova; ~ **pour la paix** kova dėl
 taikos; **entrer en** ~ pradėti kovą; **être**
en ~ kovoti

M

machine _f mašina, mechanizmas; ~ **à air**
comprimé kompresorius; ~ **à vapeur**
 garo mašina; ~ **de guerre** karo maši-
 na; ~ **de terrassement** žemės darbų
 mašina; ~ **haut-le-pied** manevrinis
 garvežys
magasin _m 1 dėtuvė; **mettre un chargeur**
dans le ~ įdėti apkabą į dėtuvę 2 par-
 duotuvė, sandėlis; ~ **du corps** pulko
 sandėlis
maintenance _f 1 techninė priežiūra 2 ap-
 rūpinimas kadrais ir technika
maintien _m išlaikymas, palaikymas; ~ **de**
la paix taikos palaikymas; ~ **en con-**
dition būti pasirengusiam; ~ **en orbi-**
te buvimas orbitoje
maître _m meistras; ~-**armurier** ginklų
 meistras; ~-**bottier** vyr.batsiuvis; ~-
principal (mar.) mičmanas (jūr.); ~-
tailleur vyr.siuėjas
maîtrise _f vyravimas; ~ **aérienne** vyravi-
 mas ore; ~ **de la mer** vyravimas jūro-
 je; ~ **de soi** savitvarda; **affirmer sa** ~
 užtikrinti savo pirmenybę
major _m majoras (Prancūzijos armijoje
 tai aukščiausias puskarininkio laips-
 nis)
mal _m 1 blogis 2 liga, skausmas; ~ **des**
rayons spindulinė liga
mamelon _m kalva, viršūnė
manche _m 1 vairas (lėktuvo) 2 žarna (gais-
 rininkų) 3 rankovė; ~ **à air** oro ran-
 kovė; ~ **à balai (avia.)** vairo ratas, vai-
 ras (av.)
manchon _m mova
manette _f rankena, svertas
maniabilité _f manevringumas
manivelle _f rankena (automato)
manoeuvre _f operacija, manevras, ope-
 ratyviniai mokymai; ~ **aérienne tacti-**

que oro taktinė operacija; ~ **aérobo-**
ble manevras ore; ~ **d'arrêt** stabdo-
masis manevras; ~ **de couverture** prie-
dangos manevras; ~ **défensive** gyny-
binis manevras; ~ **de repli** atsitrauki-
mo manevras; ~ **des feux** manevras
ugnimi; ~ **en retraite** atsitraukimo ma-
nevras; ~ **offensive** puolamasis ma-
nevras; ~ **retardatrice** sulaikymo ope-
racija; ~ **s** manevrai, mokymai; ~ **si-**
mulé manevro imitavimas; **idée de** ~
operacijos, manevro sumanymas; **sol-**
dat exempté de ~ kareivis, atleistas
nuo manevrų

manoeuvrer manevruoti, vesti, vadovauti

manutention _r karo kepykla

maquis _m partizaninis judėjimas, maki

maquisard _m pasipriešinimo dalyvis,
partizanas

marche _r žygis, žygiavimas, ėjimas; ~ **à**

boussole ėjimas pagal kompasą; ~ **à**

l'ennemi suartėjimas su priešu; ~

d'approche artėjimas prie priešo; ~

d'entraînement treniruojamasis žygis;

~ **forcée** spartusis žygis; **fermer la** ~

eiti paskutiniams; **ouvrir la** ~ eiti pir-

mam; **se mettre en** ~ pradėti žygiuoti

marcher eiti, žygiuoti; ~ **au pas** eiti koja

į koja; ~ **au pas cadencé** žygiuoti rit-

mingai

maréchal _m maršalas

marge _r pakrašty, riba; ~ **de sécurité** sau-

gus nuotolis; ~ **intérieure** riba

marin _m jūreivis

marine _r jūrų laivynas; ~ **de guerre** kari-

nis jūrų laivynas; **être dans la** ~ atlikti

karo tarnybą jūrų laivyne

marquage _m žymėjimas, ženklinimas; ~

des zones contaminées užterštų zonų

ženklinimas; ~ **de sécurité** saugos riba

marquer pažymėti, paženklinti; ~ **un ob-**

jectif paženklinti objektą

masque _m kaukė; ~ **à gaz** dujokaukė; ~

de tourelle pabūklo bokštelio mas-
kuotė

masquer paslėpti, (už)maskuoti; **batterie**

~ **ée** užmaskuota baterija

massacrer žudyti, žaloti

masse _r masė; ~ **embarquée** krovinio ma-

sė; ~ **(sur)critique** (virš)kritinė ma-

sė; ~ **oscillante** pabūklo judančioji dal-

is; ~ **reculante** pabūklo atšliaužian-

čioji dalis; ~ **totale** bendra masė

mât _m laivo stiebas; ~ **d'antenne** ante-

nos stiebas

matelot _m jūreivis

matériel _m 1 materialinio techninio ap-

rūpinimo tarnyba 2 inventorius, įren-

gimai, kovos reikmenys; ~ **de campe-**

ment stovyklavimo inventorius; ~ **de**

combat kovos technika; ~ **défectueux**

sugedusi technika; ~ **de fortune** pag-

albinis inventorius; ~ **de guerre** karo

technika; ~ **de nouvelles générations**

moderni karo technika; ~ **informati-**

que informacinė medžiaga; ~ **irrécupé-**

able neremontuojama technika; ~

pris à l'ennemi inventorius, paimtas

iš priešo; ~ **s de transmissions** ryšių

technika; ~ **s divers** įvairi amunicija;

~ **s entièrement nouveaux** visai nauja

kovos technika; ~ **recupéré** restauruo-

ta technika; **dépôt du** ~ inventoriaus

sandėlis

mazout _m mazutas

mécanicien _m mechanikas, technikas; ~

d'aviation aviacijos mechanikas;

ingénieur ~ inžinierius mechanikas

mécanisme _m mechanizmas, įrengimas,

konstrukcija; ~ **d'armement** užtaisys-

mo mechanizmas; ~ **de culasse** už-

rakinantis mechanizmas ~ **de détente**

nuleidžiamasis mechanizmas; ~ **de**

mise de feu sprogdinimo mechaniz-

mas; ~ **de percussion** smūginis mecha-

nizmas; ~ **de pointage en direction** pa-

sukamasis, horizontalaus nutaikymo mechanizmas; ~ **de sécurité** saugos mechanizmas; ~ **de verrouillage** užrakinimo mechanizmas
mèche _f dagtis; ~ **lente** padegamoji virvė
médaille _f medalis; **décorer** *qn de* ~ apdovanoti ką medaliu
médecin _m gydytojas; ~ **de l'air** oro pajėgų gydytojas; ~ **de marine** jūrų pajėgų gydytojas; ~ **militaire** karo gydytojas
mégatonne _f megatona
mélange _m mišinys; ~ **explosif** sprogstamas mišinys
mêlée _f kautynės, artima kova (karys prieš karį), susirėmimas
menace _f grėsmė; ~ **de guerre** karo grėsmė
menacer grasinti, grėsti; ~ **la paix** grasinti pasauliui
mener vesti, vadovauti
menottes _f antrankiai
mercenaire _m samdytas karys
mérite _m nuopelnas
mess _m karininkų valgykla
message _m žinutė, kreipimasis, pranešimas; ~ **chiffré** užšifruotas pranešimas; ~ **codé** užkoduota radiograma; ~ **conventionnel** pranešimas signalais; ~ **exprès** specialus pranešimas; ~ **flash** žaibiškas pranešimas; ~ **radio** radiograma; ~ **urgent** skubus pranešimas
mesures _f priemonės; ~ **de camouflage** maskavimo priemonės; ~ **de protection antinucléaire** priešbranduolinės apsaugos priemonės; ~ **de sécurité** apsaugos priemonės; ~ **de sûreté** saugumo priemonės; ~ **d'interdiction** neleidžiamos priemonės; ~ **préventives** prevencinio pobūdžio priemonės; ~ **urgentes** skubios priemonės
mettre (pa)dėti; ~ **à l'abri d'une attaque par surprise** užtikrinti saugumą

netikėto užpuolimo metu; ~ **à la terre** įžeminti; ~ **à terre une troupe de débarquement** išsodinti desantą; ~ **en déroute** (su)triuškinti; ~ **en garde** imtis saugumo priemonių; ~ **en oeuvre** paleisti (į darbą); ~ **en place** padėti į vietą; ~ **en route** paleisti, įjungti; ~ **hors de service** nebeveikti, sugesti
meuble _m baldas; ~ **s électroniques** elektroninė aparatūra
meurtre _m žmogžudystė
meurtri | **er**; **-ère** mirtinas; **combat** ~ mirtinas mūšis
militaire _m karys; ~ **d'active** reguliariosios armijos karys; ~ **de carrière** karjeros karys; ~ **du rang** eilinis; ~ **libéré** karys, baigęs karo tarnybą **2** karo tarnyba; **dans le** ~ karo tarnyboje
militaire karo, karinis; **académie** ~ karo akademija; **base** ~ karinė bazė; **école** ~ karo mokykla
militairement kariškai, ryžtingai
militant _m kovotojas
militarisation _f militarizacija, sukarinimas
militariser militarizuoti, sukarinti
mine _f mina; ~ **à action étendue** plataus poveikio mina; ~ **à action horizontale** horizontalaus poveikio mina; ~ **à action locale** mina, veikianti aplinkui; ~ **à antennes** anteninė mina; ~ **acoustique** akustinė mina; ~ **à dispositif actif** aktyvioji mina; ~ **à effet dirigé** kryptinė mina; ~ **à l'influence** nekontaktinė mina; ~ **amorcée** padėta mina; ~ **antichar** prieštankinė mina; ~ **antipersonnel** priešpėstinė mina; ~ **à orin** inkarinė mina; ~ **armée** mina kovinėje padėtyje; ~ **à tête chercheuse** savitaiklė mina; ~ **autopropulsée** mobilioji mina; ~ **bondissante** iššokanti mina; ~ **chargée** mina su srogstamuoju užtaisu; ~ **contrôlable** valdomoji mi-

na; ~ **de chenille** priesvikšrinė mina; ~ **de circonstances** specialioji mina; ~ **de contact** kontaktinė mina; ~ **de fond** dugninė mina; ~ **d'entraînement**, ~ **d'exercices**, ~ **d'instruction** moko-
moji mina; ~ **dispersable** svaidomoji
mina; ~ **éclatante** signalinė mina; ~ **flottante** plūduriuojanti mina; ~ **fluviale de fond** dugninė mina; ~ **fumigène** dūminė mina; ~ **inerte** inertinė, neveikianti mina; ~ **mobile** judančioji mina; ~ **morte** neveikianti mina; ~ **mûre** užtaisyta mina; ~ **passive** pasyvioji mina; ~ **rampante** judančioji mina; ~ **réelle** kovinė mina; ~ **retardée** uždelsto veikimo mina; ~ **ventrale à charge formée** priedugninė mina; **champ de** ~ minų laukas; **explosion de** ~ minos sprogdimas; **faire jouer la** ~ susprogdinti miną; **mouilleur de** ~s minavimo laivas; **poser une** ~ padėti miną
miner (už)minuoti; ~ **un pont** užminuoti tiltą
mineur _m minuotojas
mirador _m sargybinio bokštėlis, stebėjimo punktas
mire _f taikiklis; **cran de** ~ taikymosi įpjo-
va; **ligne de** ~ taikymosi linija; **prendre la ligne de** ~ taikytis; **point de** ~ taikinyš
mirer taikyti
mise _f (pa)dėjimas, (pa)statymas; ~ **à feu** šaudymas, paleidimas (raketos), uždegimas, įjungimas; ~ **à la terre** įžeminimas; ~ **à poste** ugnies nukreipimas; ~ **de feu** sprogdinimo mechanizmas, detonavimo sistema; ~ **de feu à séquence** nuoseklioji grandinė; ~ **en batterie** nustatymas į ugnies pozicijas; ~ **en garde** priemonių ėmimas; ~ **en oeuvre** pradėjimas, panaudojimas; ~ **en orbite** paleidimas į orbitą; ~ **en route** paleidimas (prietaiso)

missile _m raketa; ~ **air-air** raketa „oras-oras“; ~ **air-sol** raketa „oras-žemė“; ~ **air-surface** raketa „žemė-oras“; ~ **à longue portée** tolimojo nuotolio raketa; ~ **antichar du type „tire et oublié“** prieštankinė vienkartinio naudojimo raketa; ~ **à trajectoire rasante** žemai skrendanti, viską naikinanti raketa; ~ **ballistique** balistinė raketa; ~ **de croisière** sparnuotoji raketa; ~ **de moyenne portée** vidutinio nuotolio raketa; ~ **tracté** traukiama raketa
mission _f užduotis, misija, paskirtis; ~ **air-air** užduotis vykdyti mūšį ore; ~ **air-sol** smūgis iš oro į žemės taikinius; ~ **clandestine** slaptoji operacija; ~ **complémentaire** papildoma užduotis; ~ **d'assaut** šturmo aviacijos užduotis; ~ **de chasse** priešo taikinių sunaikinimas ore; ~ **de défense aérienne** oro gynybinė užduotis; ~ **de destruction** naikinamoji užduotis; ~ **de sûreté** apsaugojimo užduotis; ~ **de tir** ugnies užduotis; ~ **générale** bendra užduotis; ~ **immédiate** artimiausia užduotis; ~ **journée** užduotis parai; ~ **particulière** ypatinga užduotis; ~ **secondaire** antraeilė užduotis
mitrailer šaudyti iš kulkosvaidžio
mitraille _f automatinis šautuvas
mitrailleur _m kulkosvaidininkas
mitrailleuse _f karterinis pabūklas, kulkosvaidis; ~ **de tourelle** bokštinis kulkosvaidis; ~ **jumelée** suporintas kulkosvaidis; ~ **légère** lengvasis kulkosvaidis; ~ **lourde** sunkusis kulkosvaidis; ~ **polyvalente** universalus kulkosvaidis; ~ **quadruple antiaérienne** zenitinis keturvamzdis kulkosvaidis; **nid de** ~ kulkosvaidžio lizdas
mobile judrus, galįs judėti; **garde** ~ žandaras; **troupes** ~s mobiliosios kariuomenės dalys

mobilisation _f mobilizacija; ~ **générale** visuotinė mobilizacija

mobiliser mobilizuoti; ~ **plusieurs classes** mobilizuoti įvairaus amžiaus karius

mobilité _f mobilumas, manevringumas

modelé _m forma, reljefas; ~ **du terrain** 1 vietovės reljefas 2 vietovės maketas

modifier pakeisti, modifikuoti

môle _m gynybinis mazgas, molas; ~ **de résistance** atraminis punktas

mondial,-e pasaulinis; **guerre** ~e pasaulinis karas

monit|eur,-rice _{m,f} instruktorius, treneris; ~ **en vol** skrydžių treneris

monobloc monolitinis

monocylindrique vienacilindris

monomoteur _m vieno variklio lėktuvas

monoplace _m vienvietis lėktuvas

monoréacteur _m turboreaktyvinis variklis

monotube vienavamzdis

montagne _f kalnas

mort _f mirtis; **combat à** ~ mirtinas mūšis; ~ **au camp d'honneur** žuvęs kovos lauke

mortel,-e mirtingas, pražūtingas, skausmingas

mortier _m minosvaidis

mot _m žodis; ~ **de guet**, ~ **d'ordre**, ~ **de passe**, ~ **de ralliement** slaptažodis

moteur _m variklis; ~ **auxilaire** pagalbinis variklis; ~ **à essence** benzininis variklis; ~ **à réaction** reaktyvinis variklis; ~ **diesel** dyzelinis variklis; ~ **-fusée** raketinis variklis; ~ **thermique** šiluminis variklis

motoriser motorizuoti, mechanizuoti; ~ **une division d'infanterie** motorizuoti pėstininkų diviziją; **colonnes** ~ées motorizuotos kolonos

mouillage _m 1 inkaro nuleidimas 2 inkarvietė; ~ **auxilaire** avarinė irklavietė; ~ **d'attente** laikinoji irklavietė; ~ **sûr** saugioji inkarvietė

mouiller 1 nuleisti inkarą 2 stovėti nuleidus inkarą

mourant,-e mirštantysis

mousqueton _m karabinas

mousse _m junga

mouvement _m judėjimas; ~ **enveloppant** apsupimo manevras; ~ **tournant** apeinamasis manevras

moyen _m 1 priemonė, būdas; ~ **d'attaque** puolimo priemonė; ~ **de franchissement** persikėlimo priemonė; ~ **pyrotechniques** pirotechninės priemonės; ~ **s d'autodéfense** savignos priemonės; ~ **s de circulation** eismo reguliavimo poskyris; ~ **s de commandement** vadovavimo priemonės; ~ **s de décontamination** degazacijos priemonės; ~ **s de détection** aptikimo priemonės; ~ **s de navigation** navigacinės priemonės; ~ **s de protection** apsisaugojimo priemonės; ~ **s de reconnaissance aérienne** oro žvalgybos priemonės; ~ **s de secours** pagalbinės priemonės; ~ **s spécialisés** specializuotos priemonės; ~ **s de transmissions** ryšių priemonės 2 galimybės 3 ištekliai

multinational,-e daugianacionalinis

multiplex _m daukiakanalė ryšių sistema

munir aprūpinti; se ~ apsirūpinti, apsiginkluoti

munition _f šaudmuo, šaudmenys; ~ **à agents multiples** mišriojo užtaiso šaudmuo; ~ **d'artillerie** artilerijos šaudmenys; ~ **d'exercice** mokomieji šaudmenys; ~ **explosive non explosée** nesprogęs sprogmuo (šaudmuo); ~ **légère** mažo kalibro šaudmenys; ~ **s biologiques** biologiniai šaudmenys, ~ **s chimiques** cheminiai šaudmenys, ~ **s complémentaires** papildomi koviniai šaudmenys; ~ **s encartouchées** fiksuotieji šaudmenys; ~ **s fumigènes** dūminiai šaudmenys, ~ **s perforantes** šarvamušiai šaudmenys

mur_m siena, barjeras; ~ **de son** garso barjeras; **franchir le ~ du son** įveikti garso barjerą
musette_f medžiaginis krepšys; ~ **de soldat** kareivio krepšys
mutation_f pakeitimas, pervedimas į kitą vietą (dirbti)
muter perversi į kitą vietą (darbą)
mutiler suluošinti, iškreipti
mutiner maištauti, sukilti; **armée s'est ~ée** armija sukilo
mutinerie_f maištas, sukilimas; ~ **des troupes** kariuomenės maištas
mutualité_f solidarumas, savitarpio pagalba

N

nature_f 1 pobūdis 2 gamta 3 prigimtis
naufnage_m laivo sudužimas; **faire ~** skęsti, sudužti (jūroje)
naufragé,-e_{m,f} sudužusio laivo auka
naufgrafer sudužti, paskęsti
nautique jūreivystės, navigacinis
naval,-e jūros, jūrų; **base ~e** karinė jūrų bazė; **combat ~** jūros mūšis
navette_f reisinis autobusas, maršrutinis taksi, reido kateris; ~ **spatiale** daugkartinio naudojimo kosminis laivas
navigateur_m jūrininkas, šturmanas; ~ **terrestre** antžeminė navigacinė sistema
navigation_f plaukiojimas, navigacija; ~ **aérienne** aeronavigacija; ~ **maritime** jūrininkystė
naviguer plaukti, valdyti (lėktuvą, laivą); **savoir ~** mokėti laviruoti
navire_m laivas; ~ **auxiliaire** pagalbinis laivas; ~ **de combat** mūšio laivas; ~ **de débarquement** desantinis laivas; ~ **de guerre** karo laivas; ~ **de sauvetage** gelbėjimo laivas; ~ **de surface** antvandeninis laivas; ~ **lance-engins** laivas raketų nešėjas; ~ **transbordeur** keltas
négociations_f derybos; ~ **de paix** taikos derybos; ~ **tripartites** trišalės derybos; **entrer en ~** susitarti; **rompre les ~** nutraukti derybas
net staiga, iš karto; **balle l'a tué ~** kulka jį užmušė vietoj; **refuser ~** visiškai atsisakyti
neutralisation_f nukenksminimas, neutralizavimas, (nu)slopinimas; ~ **automatique** automatinis neutralizavimas; ~ **électronique** elektroninis neutralizavimas
neutralité_f neutralitetas, neutralumas
nez_m priekis, nosis (laivo, lėktuvo); **avion a piqué de ~** laivas smigo žemyn

nimbostratus_m sluoksniniai lietaus debesys

niveau_m lygis, laipsnis; ~ **d'éclairement** apšvietimo lygis; ~ **de radioactivité** radiacijos lygis; ~ **de référence** nulinis lygis; ~ **de silence** triukšmo lygis; ~ **operatif** operacinis karo lygmuo; ~ **x de vol** skrydžio lygiai; **au** ~ **du sol** žemės lygiu

noeud_m mazgas (jūr.)

non ne - neigimas; ~ **-agression** nepuolimas; **pacte de** ~ **-agression** nepuolimo paktas; ~ **-belligérants** nedalyvaujantieji kare; ~ **-contrast** nekontrastinis; ~ **-combattant** nedalyvaujans mūšyje; ~ **-gradé** eilinis kareivis; ~ **-intervention** nesikišimas; **politique de** ~ nesikišimo politika; ~ **-reconnaissance de frontière** sienos nepripažinimas; ~ **-réussite** nepasisekimas

nord_m šiaurė; ~ **de la grille** koordinacijų tinklelio kryptis į šiaurę; ~ **du compas**, ~ **d'une boussole** kompasas šiaurė; ~ **-est** šiaurės rytai; ~ **magnétique** magnetinė šiaurė; ~ **-ouest** šiaurės vakarai; **au** ~ šiaurėje; **pôle** ~ šiaurės ašigalis

noyau_m branduolys; ~ **atomique** atomo branduolys; ~ **d'un projectile perforant** šaudmens branduolys

nuage_m debesis; ~ **de base** bazinė banga; ~ **fumigène** dūminė užtvara; ~ **nucléaire** branduolinio sprogo debesis; ~ **radioactif** radioaktyvus debesis

nucléaire branduolinis; **guerre** ~ branduolinis karas; **tête** ~ branduolinė kovinė galvutė

nuisance_f nuodingumas, kenkimas; ~ **extérieure** išorinis nuodingas poveikis

nuisible kenksmingas, pavojingas

numéro_m numeris; ~ **de matricule** registracijos numeris

O

objectif_m 1 taikiny, objektas; ~ **aérien** taikiny oro; ~ **camouflé** užmaskuotas taikiny; ~ **complémentaire** papildomas taikiny; ~ **détecté** aptiktas taikiny, objektas; ~ **en mouvement** judantis taikiny; ~ **fixe** nejudantis taikiny, objektas; ~ **inopiné** atsitiktinis, netikėtas taikiny; ~ **intermédiaire** tarpinis objektas; ~ **isolé** atskiras taikiny, objektas; ~ **marin** taikiny jūroje; ~ **non ponctuel** plotinis taikiny; ~ **nucléaire** atominis objektas; ~ **ponctuel** taškinis taikiny; ~ **prévu** numatytas taikiny; ~ **principal** pagrindinis taikiny; ~ **secondaire** antraeilis taikiny; ~ **terrestre** antžeminis taikiny 2 tikslas

observateur_m stebėtojas; ~ **aérien** oro stebėtojas; ~ **aérien avancé** priešakinis oro stebėtojas

observation_f sekimas, stebėjimas; ~ **aérienne** priešlėktuvinis stebėjimas; ~ **du tir** šaudymo stebėjimas; ~ **tout azimuth** visų krypčių stebėjimas; **corps d'** ~ žvalgybinis korpusas

observatoire_m sekimo, stebėjimo punktas; ~ **aérien** oro stebėjimo postas; ~ **du terrain** antžeminis stebėjimo postas

observer stebėti

obstacle_m kliūtis; ~ **actif** sprogstamoji (aktyvioji) kliūtis; ~ **battu par le feu** peršaunama kliūtis; ~ **naturel** natūrali kliūtis; ~ **passif** pasyvioji kliūtis

obstructeur_m trukdiklis

obstruction_f užtvara

obstruer užkirsti kelią

obus_m artilerijos sviedinys; ~ **à balles** šrapnelinis sviedinys; ~ **à charge creuse** kumuliacinis sviedinys; ~ **à éjection**

- par le culot** šaudmuo su išmušamu dugnu; ~ **à gaz toxique** sviedinys su nuodingomis dujomis; ~ **à longue portée** tolimojo nuotolio sviedinys; ~ **à mitraille** šratinis sviedinys; ~ **anti-personnel** priešpėstinis sviedinys; ~ **de rupture** smogiamasis sviedinys; ~ **d'exercice** praktinis sviedinys; ~ **d'instruction** mokomasis sviedinys; ~ **explosif** sprogstamasis sviedinys; ~ **fumigène** dūminis sviedinys; ~ **fusée** reaktyvinis sviedinys; ~ **incendiaire** padegamasis sviedinys; ~ **percutant**; ~ **perforant** šarvamušis sviedinys; **éclat d'**~ sviedinio skeveldra
- obusier**_m haubica
- occident**_m vakarai
- occidental,-e** vakaru
- oculte** slaptas
- occulter** paslėpti
- occupant**_m okupantas, užgrobėjas
- occupation**_f užėmimas, okupacija; ~ **de l'objectif** objekto užėmimas; ~ **d'une position** pozicijos užėmimas; ~ **du terrain** vietovės užėmimas
- occuper** okupuoti, užimti, užgrobti
- oeillon**_m 1 okuliaras (žiūronų) 2 taikymosi anga
- offensi|f,-ve** puolamasis, puolimo; **guerre** ~ve puolamasis karas
- offensive**_f puolimas; ~ **convergente** koncentrinis puolimas; **briser** ~ atremti puolimą; **prendre l'~**, **passer à l'~** pereiti į puolimą
- officier**_m karininkas; ~ **adjoint** viršininco padėjėjas; **élève-**~ kariūnas; ~ **de garnison** igulos komendanto padėjėjas; ~ **de liaison** ryšių karininkas; ~ **de permanence** budintis karininkas; ~ **de police** policijos inspektorius, karininkas; ~ **de réserve** atsargos karininkas; ~ **de service** budintysis karininkas; ~ **de surveillance aérienne** oro erdvės stebėjimo karininkas; ~ **sorti du rang** karininkas, iškilęs iš eilinių; ~ **s généraux** generolai; ~ **s subalternes** jaunesnieji karininkai; ~ **s supérieurs** vyresnieji karininkai; **sous-~s** puskarininkiai
- ogive**_f priekinė raketos dalis, raketos kovinė galvutė; ~ **nucléaire** termobranduolinė galvutė; ~ **à têtes multiples** daugiaužtaisė kovinė dalis
- oléoduc**_m naftotekis
- onde**_f banga; ~ **acoustique** garo banga; ~ **de choc** smūgio banga; ~ **de souffle** sprogimo banga; ~ **radioélectrique** radijo banga
- opération**_f operacija, veiksmai; ~ **aéroportée** oro desantinė operacija; ~ **amphibie** amfibinė operacija; ~ **autonome** savarankiška operacija; ~ **combinée** bendra, kombinuota operacija; ~ **de débarquement** desantinė operacija; ~ **de déception** klaidinamoji operacija; ~ **de rendez-vous** suartėjimo operacija; ~ **extérieure** operacija užsienyje; ~ **hélicoptée** perkėlimo sraigtasparniais operacija; ~ **interalliée** jungtinių pajėgų operacija; ~ **maritime** jūrinė operacija; ~ **militaire** karinė operacija; ~ **s combinées** bendri karo veiksmai; ~ **s de sortie de batterie** pasiruošimas žygiui; ~ **s interarmées** jungtiniai karo veiksmai; ~ **s orbitales** orbitiniai skrydžiai; ~ **terrestres** sausumos kariuomenės veiksmai
- opérationnel,-le** operatyvinis, naudojamasis
- opérer** veikti, vykdyti karo veiksmus
- opportunité**_f atlikimas laiku, gera proga
- opposant,-e**_{m,f} priešininkas
- opposer** priešpriešinti; ~ **une résistance** pasipriešinti; **s'~ (à)** priešintis

opposition _f priešinimasis, opozicija
orbite _f orbita; ~ **géostationnaire** geostacionarinė orbita; **mettre sur** ~ išvesti į orbitą

ordinaire _f kareivių valgykla

ordinateur _m 1 kompiuteris 2 skaičiavimo mašina

ordre _m 1 įsakymas; ~ **administratif** administracinis įsakymas; ~ **administratif et logistique** įsakymas užnugarui; ~ **d'appel** įsakymas dėl šaukimo į karo tarnybą; ~ **d'avertissement** išpėjamas įsakymas; ~ **de conduite** kautynių potvarkiai; ~ **de mission** komandiruotė; ~ **de mouvement** įsakymas dėl žygio; ~ **d'opérations** operacinis įsakymas; ~ **formel** kategoriškas įsakymas; ~ **graphique** mūšio taktinis grafikas; ~ **initial** parengtinis potvarkis; ~ **particulier** specialus įsakymas; ~ **permanent** galiojantis įsakymas; ~ **préparatoire** paruošiamasis potvarkis; ~ **verbal** žodinis įsakymas 2 tvarka; ~ **de bataille** kovos rikiuotė; ~ **de combat** mūšio tvarka; ~ **dispersé** išskleista rikiuotė; ~ **serré** glausta rikiuotė; **donner un** ~ įsakyti; **en** ~ **de marche** žygio tvarka

organisation _f 1 organizacija; ~ **des Nations Unies** (ONU) Jungtinių Tautų Organizacija 2 sutvarkymas, įrengimas; ~ **de la circulation** eismo organizavimas; ~ **du terrain** vietovės įrengimas

organiser organizuoti, tvarkyti, įrengti, reguliuoti; ~ **une position** sustiprinti poziciją, nustatyti poziciją

orient _m rytai; à l'~ **de** į rytus nuo, à l'~ rytuose; **Extrême** ~ Tolimieji Rytai

oriental,-e rytinis, rytų

orientation _f 1 kryptis 2 orientacija

ossature _f grafikas, planas, pagrindinių dalių visuma, struktūra; ~ **de la défen-**

se gynybos grafikas; **faire** ~ **d'un terrain** nustatyti pagrindines vietovės vietas (aukštumas ir upių vagas)

otage _m įkaitas; **donner en** ~ perduoti kaip įkaitą; **servir d'**~ būti įkaitu

ouest _m vakarai; à l'~ į vakarus, vakaruose

outil _m įrankis; ~ **de parc** vežiojamas apkasų įrankis; ~ **individuel** nešiojamas apkasų įrankis

outillage _m įrankiai, įrenginiai, inventorių; ~ **de char** tanko įranga

ouvrage _m 1 įtvirtinimas; ~ **avancé** (fortifié) priešakinis (sustiprintas) įtvirtinimas; ~ à **détruire** griovimo objektas; ~ **défensif** gynybinis įtvirtinimas; ~ **miné** sprogdinimo objektas 2 darbas, triūsas

ouvrir atidaryti; ~ **le feu** paleisti ugnį; ~ **les hostilités** pradėti karo veiksmus; ~ **les rangs** praskleisti eiles

oxygène _m deguonis

P

pacifier 1 susitarti, vesti derybas 2 raminti

pacifique taikus; **politique** ~ taikos politika; **utilisation ~ de l'énergie nucléaire** branduolinės energijos panaudojimas taikiais tikslais

pacifiquement taikiai, ramiai

pacte _m susitarimas, sutartis; ~ **de non-agression** nepuolimo sutartis, **rompre le** ~ sulaužyti sutartį

pain _m luitas, gabalas; ~ **de plastique** plastikinis sprogalas

paix _f taika; ~ **durable** tvirta taika; ~ **fourrée**, ~ **plâtrée** trumpalaikė taika; **conclure la** ~ **avec qn** sudaryti su kuo taiką; **de** ~ taikus; **en temps de** ~ taikos metu; **épris de la** ~ taikos mylėtojas; **faire la** ~ sudaryti taiką; **armée sur le pied de** ~ armija taikos būsenos; **maintien de la** ~ taikos palaikymas; **politique de la** ~ taikos politika; **préliminaires de** ~ parengiamosios taikos derybos; **propositions de** ~ taikūs pasiūlymai; **rétablir la** ~ atkurti taiką; **soldat, militant, combattant de la** ~ kovotojas dėl taikos, taikdarys

palonier _m valdymo pedalas

panique _f panika; **il fut pris de** ~ jį apėmė panika; **peur de** ~ paniška baimė; **provoquer la** ~ kurstyti paniką; **semer la** ~ **parmi les soldats** skleisti paniką tarp kareivių

panne _f sugedimas, avarija; ~ **de moteur** variklio sugedimas; **en** ~ ištiktas avarijos; **être en** ~, **rester en** ~ sustoti dėl avarijos, sugesti

panneau _m skydas; ~ **de signalisation** signalinis skydas

panoplie _f 1 ginklų kolekcija, arsenalas; ~ **d'armements** ginklų arsenalas;

sortir sa ~ žvanginti ginklais 2 riterio šarvai

pansement _m tvarstymas, tvarstis; ~ **de gaze** marlinis tvarstis; ~ **humide** drėgnas tvarstis; ~ **individuel** individualus tvarstomasis paketas; **changer les ~s d'un blessé** pakeisti sužeistojo tvarščius; **faire un** ~ uždėti tvarstį, perrišti; **gaze à** ~ marlė; **paquet de ~s** individualus tvarstomasis paketas

panser tvarstyti

pantalon _m kelnės; ~ **de combat** lauko kelnės

papiers _m dokumentai; ~ **d'identité** asmens dokumentai

paquetage _m karinis aprūpinimas, amunicija; ~ **de campagne** lauko amunicija; ~ **de combat** mūšio amunicija; **faire son** ~ susidėti amuniciją; **revue de** ~ amunicijos peržiūra

parachutage _m 1 išmetimas parašiu; ~ **du ravitaillement** produktų išmetimas (nuleidimas) parašiu 2 šuolis parašiu

parachute _m parašiu; ~ **auxiliaire** atsarginis parašiu; ~ **à matériel** krovininis parašiu; ~ **d'atterissage (de freinage)** tūpimo (stabdomasis) parašiu; **descendre en** ~ nusileisti parašiu; ~ **dorsal** nugaros parašiu; ~ **extracteur** ištraukiamasis parašiu; ~ **militaire** kovos parašiu; ~ **pilote** ištraukiamasis parašiu; ~ **ventral** krūtininis parašiu; **saut en** ~ šuolis parašiu; **sauter en** ~ šokti parašiu

parachuter išmesti (nuleisti) parašiu, (iš)šokti parašiu; ~ **des armes** nuleisti ginklus parašiu; **troupes ~ées** oro desantinės pajėgos

parachutiste _m parašiotininkas, desantininkas

parade _f 1 paradas, išrikiavimas 2 sargy-

binų paskirstymas; ~ **militaire** karinis paradas; **défiler comme à la** ~ žygiuoti kaip parade; **pas de** ~ paradinis žingsnis; **uniforme de** ~ paradinė uniforma

parader išsirikiuoti paradiui, sargybinių paskirstymui

paramilitaire sukarintas, pusiau karinis
parapluie _m skėtis; ~ **aéronucléaire** priešbranduolinė priedanga; ~ **atomique** „atominis skėtis“

parasite _m trukdis, triukšmas; ~ **atmosphérique** griaustinio iškrova; ~ **sartificiels** dirbtiniai radijo trukdžiai

parcours _m nueitas kelias, maršrutas; ~ **du combattant** kario kliūčių ruožas; ~ **d'obstacles** kliūtinis bėgimas

pare-balles _m skydas nuo kulku; **gilet** ~ neperšaunama liemenė

pare-boue _m sparnas (automob.)

pare-brise _m prišakinis stiklas (automob.)

pare-chocs _m buferis, amortizatorius

pare-éclats _m skydas nuo skeveldrų

pare-feu _m priešgaisrinis įrenginys

pare-meule _m grąžtas akmenims gręžti

pare-mines _m apsauga nuo minų

pare-neige _m apsauga nuo sniego

pare-sable _m apsauga nuo smėlio

pare-soleil _m skydelis nuo saulės

pare-torpilles _m priešmininis tinklas

parquer **1** laikyti techniką parke **2** patatyti transporto priemonę

parties _f dalys; ~ **cachées d'un observatoire** nematomos vietos iš stebėjimo punkto; ~ **mobiles d'une mitrailleuse** judančios kulkosvaidžio dalys; ~ **vues d'un observatoire** matomos vietos iš stebėjimo punkto

partisan _m **1** šalininkas **2** partizanas, **guerre de** ~ partizaninis karas

pas _m **1** žingsnis; ~ **cadencé** ritmingas žingsnis; ~ **de parade** paradiniu žingsniu; ~ **de tir** ugnies linija; **au** ~ **de**

route laisvu žingsniu; **changer le** ~ pakeisti koją; **marquer le** ~ žygiuoti vietoje **2** pėdsakas

passage _m perėjimas, persikėlimas, prėjimas, pravažiavimas; ~ **à gué** persikėlimas brendant; ~ **à niveau** geležinkelio pervaža; ~ **inférieur** kelias po geležinkeliu; ~ **supérieur** kelias virš geležinkelio

passerelle _f laipteliai, tiltelis, trapas; ~

de commandement kapitono tiltelis

patin _m vikšrų ratukas; ~ **s** pavaža (lėktuvo)

patrouille _f patrulis; ~ **aérienne de combat** kovinis oro patrulis; ~ **de chasseurs** naikintuvų grandis; ~ **de combat** kovos patrulis; ~ **de large** jūrų patrulis; ~ **de reconnaissance** žvalgybos patrulis; ~ **de surveillance** stebėjimo patrulis; ~ **navale** jūrų patrulis; **aller en** ~ patruliuoti; **effectuer (faire) une** ~ patruliuoti; **être de** ~ būti patruliui

patrouiller eiti sargybą, patruliuoti

patrouilleur _m patruliuojantis laivas, sargybinis kateris

pavillon _m vėliava (jūrų laivyno); ~ **de signaux** signalinė vėliava; **baisser le** ~ **devant qn** kapituluoti; **battre** ~ **français** plaukioti su prancūziška vėliava; **hisser (amener, baisser) son** ~ pakelti (nuleisti) savo vėliavą

pélerine _f lietpaltis–apsiaustas

pelle _f kastuvas; ~ **de l'avant** pirmutinių pozicijų ekskavatorius

peloton _m būrys, lėktuvų grandis; ~ **d'exécution** vykdytysis būrys; ~ **d'instruction** mokomasis būrys; **feu de** ~ **salvé**; **suivre le** ~ išeiti mokymus seržanto laipsniui gauti

pelotonner glaudžiai apsupti

pénétration _f prasiskverbimas; **force de** ~ pramušamoji galia; ~ **sur les arrières de l'ennemi** įsiskverbimas į priešų užnugarį

pénible alinantis, varginantis
péniche _f burinis laivelis, barža, šalanda
pente _f šlaitas, kriaušis
perce-carte _m smeigtukas su vėliavėle (kariuomenės pozicijai žemėlapyje pažymėti)
percée _f prasilaužimas; ~ **dans la défense adverses** priešininkų gynybos pralaužimas; ~ **dans les lignes ennemis** prasilaužimas į priešo linijas
percussion _f smūgis; **arme à ~** smogiamasis ginklas; **cartouche à ~** mūšio kulka
percutant,-e smogiamasis; **obus** ~ sviedinys su sprogdikliu; **tir** ~ smogiamoji ugnis
perfectionnement _m tobulinimas, kvalifikacijos kėlimas
perforant,-e pramušantis (šarvus); **obus** ~ šarvumušis sviedinys
perforer pramušti; ~ **le blindage** pramušti šarvą
péril _m pavojus; **au ~ de sa vie** rizikuojant gyvybe; **être en ~ de mort** patekti į mirtiną pavojų
périlleu|x,-se pavojingas, rizikingas
périlleusement pavojingai
périr žūti; **à la mémoire des marins ~is en mer** jūroje nuskendusiu jūreivių atminimui; **ils ont ~i noyés** jie paskendo
périscop _m periskopas
permanence _f 1 nuolatinis budėjimas; **en ~** visą laiką, nuolatos; **service de ~** budėjimo tarnyba; **tenir une ~, être de ~** budėti 2 ankstesnėje vadavietėje liekanti štabo dalis
permission _f leidimas; ~ **exceptionnelle** neilinės atostogos; **il est en ~ libérable** jis laisvas iki demobilizacijos
personnel _m personalas, gyvoji jėga; ~ **administratif** administracinės-ūkinės tarnybos personalas; ~ **au sol (avia.)** aerodromo aptarnavimo personalas;

~ **en service** tikrosios tarnybos personalas; ~ **entraîné** gerai paruoštas personalas; ~ **non protégé** neapsaugotas personalas; ~ **prévenu** perspėtas personalas; ~ **protégé** apsaugotas personalas; ~ **sanitaire** medicinos personalas
pertes _f nuostoliai; ~ **au combat** mūšio nuostoliai; ~ **hors combat** nekoviniai nuostoliai; ~ **massives** masiniai nuostoliai
pétard _m petarda; ~-**amorce** uždegiklis
pétarder sprogdinti petardomis
pétardier _m sprogdintojas, pirotechnikas
péter sprogti, sproginėti; **grenade lui a ~é dans la main** granata susprogo jo rankoje
pétrolier _m tanklaivis
phare _m švyturys, žibintas; ~ **d'atterrisage** nusileidimo švyturys; ~ **d'un aéroport** aerodromo švyturys; **feu de ~** švyturio žibintas; **gardien de ~** švyturio prižiūrėtojas
phase _f etapas, fazė; ~ **d'assaut** atakos etapas; ~ **de conduite** mūšio etapas; ~ **de la manoeuvre** manevrų etapas; ~ **préliminaire** parengiamasis etapas
photographie _f nuotrauka; ~ **aérienne** aeronuotrauka; ~ **d'objectif** taikinio nuotrauka; ~ **oblique** įžambioji aeronuotrauka; ~ **verticale** vertikalioji aeronuotrauka
pièce _f 1 detalė; ~ **de rechange** atsarginė detalė 2 pabūklas; ~ **antiaérienne, anti-avion,** zenitinis pabūklas; ~ **anti-char** prieštankinis pabūklas; ~ **à grande portée** toliašaudis pabūklas; ~ **de base** pagrindinis pabūklas; ~ **d'artillerie** artilerijos pabūklas; ~ **vide** neužtaisytas pabūklas; **à vos ~!** prie pabūklo!; **chef de ~** pabūklo vadas
piège _m 1 spąstai, pinklės; **prendre au ~** įvilioti į spąstus; **tendre, dresser un ~**

(pa)spęsti žabangus; **tomber dans le** ~ pakliūti į spąstus **2** apgaulingas užtaisas; ~ **explosif** mina-spąstai
piégeage_m sprogstamųjų įtaisų įrengimas (padėjimas)
piéger įrengti (padėti) sprogstamuosius įtaisus; **voiture** ~ée automobilis, kuriame įdėtas sprogstamasis užtaisas
piétaille_f pėstininkas
pile_f galvaninis elementas; ~ **atomique** atominis reaktorius
pillage_m (api)plėšimas, grobimas
pillar plėšti, grobti; ~ **une ville** apiplėšti miestą
pilonner apšaudyti (apie artileriją), bombarduoti
pilotage_m pilotazas, valdymo menas; ~ **automatique** automatinis valdymas; ~ **manuel** rankinis valdymas; ~ **tête basse (avia.)** pilotavimas naudojantis prietaisais; ~ **tête haute (avia.)** regimasis pilotavimas
pilote_m pilotas, lakūnas, locmanas; ~ **automatique** autopilotas; ~ **d'essai** lakūnas bandytojas; ~ **de chasse** lakūnas naikintojas; ~ **de ligne** civilinės aviacijos pilotas
piloter vairuoti laivą, lėktuvą
pioche_f kirstuvas, kirtiklis, kaplys
pionnier_m pionierius (inžinerijos batalionas)
piquet_m **1** nedidelis sargybos būrys, postas, piketas; ~ **d'honneur** garbės sargyba; ~ **d'incendie** gaisrininkų komanda **2** kuoliukas, gairė
piquetage_m gairių statymas
piqueter statyti gaires
piste_f **1** takas; ~ **de décollage et d'atterrissage** pakilimo-nusileidimo takas **2** trasa; ~ **du risque** smogiamoji trasa treniruotėms; ~ **de roulement** riedėjimo trasa; ~ **hostile** priešiškoji trasa;

~ **tactique** taktinė trasa **3** pėdsakas; **être sur une fausse** ~ eiti klaidingais pėdsakais
pistolet_m pistoletas; ~ **automatique** automatinis pistoletas; ~ **à chargeur** pistoletas su apkaba; ~ **lance-fusées** raketinis pistoletas; ~ **mitrailleur** automatas, pistoletas-kulkosvaidis; **cartouche (balle) de** ~ pistoleto patronas (kulka); **tirer au** ~ šaudyti iš pistoleto
piston_m pistonas, kapsulė
pivot_m velenėlis, ašis; ~ **de la défense** gynybos ašis
place_f **1** vieta; ~ **forte** sustiprinta vietovė; **bureau de la** ~ miesto komendantūra; **général commandant la** ~ igulos viršininkas **2** aikštė; ~ **d'armes** rikiuotės aikštė, placdarmas
placement_m išdėstymas, pastatymas
plaie_f žaizda; ~ **à la jambe** žaizda ant kojos; ~ **ouverte** atvira žaizda; **panser une** ~ sutvarstyti žaizdą
plan_m planas; ~ **de bataille** mūšio planas; ~ **de convoi** konvojaus grafikas; ~ **de déception** dezinformacijos planas; ~ **de défense** gynybos planas; ~ **de feux d'artillerie** artilerijos ugnies planas; ~ **d'opération** operacijos, veiksmo planas; ~ **de renseignement** žvalgybos planas; ~ **de soute** privirtinimo taškų planas; ~ **directeur** stambaus mastelio taktinis žemėlapis; ~ **générique** bendrasis planas; ~ **principal** pagrindinė plokštuma; **selon un** ~ pagal planą
planchette_f planšetė; ~ **de tir** šaudymo planšetė; ~ **topographique** topografinė planšetė
planer sklandyti, planiruoti; ~ **moteur arrêté** planiruoti išjungus variklį
planeur_m sklandytuvas
planton_m ryšininkas-pasiuntinys

plaque_f plokštė, plokštelė; ~ **de blindage** šarvuota plokštė; ~ **d'identité** asmeninis ženklas; ~ **d'immatriculation** mašinos numerio plokštė

plastron_m nustatytas priešininkas

plateau_m 1 plato 2 platforma 3 poveržlė

plate-forme_f platforma; ~ **de largage** desanto išmetimo platforma

plongeur_m naras

pluie_f lietus; ~ **de balles** kulų kruša; ~ **radioactive** radioaktyvusis lietus

pneu_m padanga; ~ **a éclaté** sprogo padanga; ~ **s increvables** nesprogstančios padangos; **changer les** ~s pakeisti padangas; **faire regonfler les** ~s pripūsti padangas; **avoir un** ~ **à plat** nuleisti padangą

poids_m svoris; ~ **de protection** šarvo masė, storis; ~ **net à vide** neto svoris; ~ **total en charge** bruto svoris; ~ **atomique** atominis svoris

poignard_m durklas

point_m 1 taškas, punktas, vieta; ~ **coté** aukščio taškas; ~ **critique** atsakingas taškas; ~ **d'appui** paramos punktas; ~ **d'arrivée** atvykimo punktas; ~ **d'articulation** susidūrimo taškas; ~ **d'attache** laivo prisišvartavimo uostas; ~ **d'attente** laukimo vieta; ~ **de chute** kritimo taškas; ~ **de contrôle** kontrolės punktas; ~ **de départ** išėjimo taškas; ~ **de dislocation** dislokacijos vieta; ~ **de distribution** paskirstymo punktas; ~ **de liaison** ryšių punktas; ~ **de mire** taikiny; ~ **de mise de feu** detonacijos taškas; ~ **de passage obligé** punktas, kurio negalima praleisti; ~ **de pointage** taikymosi taškas; ~ **de ravitaillement** aprūpinimo punktas; ~ **de référence** orientyras; ~ **de repère** orientyras; ~ **de station** stovėjimo vieta; ~ **d'impact** pataikymo taškas; ~ **d'orbite** orbitos taškas; ~ **d'origine** iš-

vykimo taškas; ~ **futur** netiesioginis taškas; ~ **initial** pradinis taškas; ~ **sensible**, ~ **chaud** pažeidžiama vieta; ~ **zéro** epicentras, atskaitos taškas 2 ~ **s cardinaux** pasaulio šalys

pointage_m taikymas, nukreipimas; ~ **à vue** tiesioginis taikymas; ~ **d'un canon** pabūklo nukreipimas; ~ **indirect** netiesioginis taikymas; **appareil de** ~ taikymosi nukreipimo įrenginys

pointer taikyti, nukreipti; ~ **en direction** pasukti atitinkama kryptimi; ~ **un canon** nutaikyti pabūklą; ~ **une arme vers qn** taikytis į ką

pointeur_m taikytojas; ~ **-tireur** šaulys-taikytojas

poison_m nuodai; ~ **chimique** cheminiai nuodai; ~ **radio-actif** radioaktyviosios medžiagos

pôle_m poliūs; ~ **géographique** geografinis poliūs; ~ **magnétique** magnetinis poliūs

politique_f politika; ~ **de dissuasion** sulaukomoji politika; ~ **de guerre** karo politika; ~ **de sécurité** saugumo politika

polluer užteršti, užnuodyti; ~ **l'atmosphère** užteršti atmosferą

pollution_f užterštumas; ~ **radioactive** radioaktyvusis užterštumas

polygone_m poligonas; ~ **d'artillerie** artilerijos poligonas, šaudykla

pompier_m gaisrininkas; **appeler les** ~ iškviešti gaisrininkus; **sapeur** ~ gaisrininkas; **voiture (une échelle)** de ~s gaisrininkų mašina (kopėčios)

pont_m 1 tiltas; ~ **à arches** arkinis tiltas; ~ **à plusieurs travées** daugiaatraminis tiltas; ~ **à une travée** tiltas su viena atrama; ~ **automoteur d'accompagnement** savaeigis šturmo tiltas; ~ **basculant** pakeliamas tiltas; ~ **classe 50** 50 t keliamosios galios tiltas; ~ **d'as-**

saut šturmo tiltas; ~ **de bateau** pontoninis tiltas; ~ **de navire** denis; ~ **d'envol** pakilimo denis; ~ **de pilots** tiltas ant polių; ~ **flottant** plūduriuojantis tiltas; ~ **-levis** pakeliamas tiltas; ~ **sur poutrelles** sijinis tiltas; ~ **sur brèche sèche** sausumos tiltas; ~ **suspendu** kabantis tiltas; ~ **tournant** pasukamas tiltas **2** denis; ~ **d'envol** pakilimo denis

ponton _m pontoninis tiltas

port _m **1** uostas, prielauka; ~ **d'attache** švartavimosi uostas; ~ **de guerre** karinis uostas; ~ **de mer** jūrų uostas; ~ **fluvial** upės prielauka; ~ **franc** laisvas uostas **2** nešiojimas; ~ **d'armes** teisė nešiotis ginklą

portance _f keliamoji galia (avia)

porte _f durys; ~ **d'accès** stebėjimo liukas; ~ **s de soule** liuko sąvaros

porte-avions _m lėktuvnešis

porte-bagages _m bagažinė

porte-cartes _m planšetė

porte-clefs _m žiedas raktams

porte-drapeau _m vėliavininkas

portée _f atstumas, nuotolis, veikimo spindulys; ~ **efficace maximale** maksimalus veiksmingus ugnies nuotolis; ~ **maximale** maksimalus nuotolis; ~ **pratique** efektyvus nuotolis; ~ **utile** pataikymo nuotolis; **à la** ~ **de fusil** šautuvo šūvio nuotolis; **à grande** ~ toliašaudis; **hors de la** ~ nepasiekiamas nuotolis

porte-étendard _m vėliavininkas (kavalerijoje)

porte-parole _m atstovas (spaudai), igitinis

porter nešti

porte-voix _m pasikalbėjimų vamzdis (laive)

position _f padėtis, pozicija; ~ **avancée** priešakinė pozicija; ~ **défilée** (art.) už-

dara pozicija; ~ **d'arrêt** blokavimo pozicija; ~ **d'attaque** atakos pozicija; ~ **d'attente** laukimo pozicija; ~ **de batterie** mūšio pozicija; ~ **défensive** gynybos pozicija; ~ **de route** žygio pozicija; ~ **dominante** dominuojanti pozicija; ~ **du moment** laikina pozicija; ~ **factice** apgaulinga pozicija; ~ **graphique** padėtis diagramoje; ~ **s impre-nables** nepasiekiamos pozicijos; ~ **sur le terrain** pozicija vietovėje

poste _m postas, punktas; ~ **d'eau** vandens tiekimo punktas; ~ **de combat** mūšio postas; ~ **de commandement** vadavietė; ~ **de contrôle** kontrolės postas; ~ **d'écoute** pasiklausymo postas; ~ **de dépannage** avarinis postas; ~ **de détection** pranešimo postas; ~ **de direction des feux** ugnies valdymo postas; ~ **de garde** sargybos postas; ~ **de pilotage d'un avion** piloto kabina; ~ **de secours** pirmosios medicinos pagalbos punktas; ~ **d'essence** degalinė; ~ **de surveillance** stebėjimo postas; ~ **d'incendie** priešgaisrinis postas; ~ **d'observation** stebėjimo postas; ~ **fortifié** sustiprintas punktas; ~ **-frontière** pasienio punktas; ~ **militaire** karinis postas; **chef de** ~ posto viršininkas; **relever les** ~s pakeisti sargybinius

pot _m indas; ~ **d'échappement** duslintuvas, slopintuvas; ~ **fumigène** dūminis sprogalas

poteau _m stulpas; ~ **-frontière** pasienio stulpas

potentiel _m potencialas, galimybė, motorizuotieji resursai; ~ **de combat** kovingumas; ~ **dissuasif** atgrasinantis potencialas; ~ **d'une unité** junginio, vieneto pajėgumas; ~ **transport** transportavimo galimybė

potentiel,-le potencialus, galimas; **l'ennemi** ~ potencialus priešas

poudre _f parakas; ~ à **canon** artilerinis parakas; ~ **noire** juodasis (dūminis) parakas; ~ **sans fumée** bedūmis parakas; **faire parler la** ~ pradėti karą; **grain de** ~ parako dulkelė; **service des** ~s parako tarnyba

poursuite _f persekiojimas

poursuivre sekti, persekioti; ~ **l'ennemi** persekioti priešą

pourvoyeur _m šaudmenų tiekėjas

poussière _f dulkės; ~ **radioactive** radioaktyviosios dulkės

pouvoir _m 1 galia, pajėgumas; ~ **cumulatif de destruction** griovimo galimybės; ~ **d'arrêt élémentaire** stabdymo galia; ~ **d'arrêt général** bendroji stabdymo galia; ~ **destructeur** naikinamoji galia; ~ **de perforation** šarvų pramušimo galia; ~ **séparateur** skiriamoji galia 2 valdžia

prendre (pa)imti; ~ **d'assaut** paimti šturmu; ~ **en tenaille** apsupti; ~ **la formation d'attaque** susirikiuoti puolimui; ~ **le commandement** imtis vadovauti; ~ **le contact** užmegzti ryšį; ~ **une résistance à revers** gynybą iš užnugario

préoccupation _f rūpinimasis

préoccuper rūpėti, kelti nerimą

préparatifs _m pasiruošimas (operacijai)

préparation _f pa(si)rengimas; ~ **d'artillerie** artilerinis parengimas (antpuolis); ~ **de l'attaque** pasirengimas atakai; ~ **du matériel** technikos aprūpinimas; ~ **d'une mission** užduoties išanalizavimas; ~ **militaire supérieur** aukštasis karinis parengimas; ~ **militaire technique** techninis karinis parengimas

préséance _f pirmumas pagal rangą

présérvier apsaugoti, apginti; ~ **qn d'un danger** apsaugoti ką nuo pavojaus **presqu'île** _f pusiasalis

prêt,-e pasiruošęs; ~ **au combat** pasiruošęs mūšiui; **À vos marques! ~ ! Partez!** Pasiruošti! Dėmesio! Marš!

prêter duoti, suteikti; ~ **le serment militaire** duoti karinę priesaiką; ~ **serment** duoti priesaiką

prévenir įspėti

prévoir numatyti

prévôt _m lauko žandarmerijos viršininkas **prise** _f 1 paėmimas, užgrobimas; ~ **d'armes** karinė apžiūra, rinkiuotė su ginklais; ~ **de la ville** miesto užgrobimas; ~ **de contact** kontakto užmezgimas 2 kūratinis lizdas, sukabinimas; ~ **de coustant** kištukas; ~ **de terre** žeminimas

prison _m kalėjimas; **mettre en** ~ įkalinti

prisonnier _m belaisvis, kalinys; ~ **de guerre** karo belaisvis; **faire** ~ paimti į nelaisvę; **fiche d'identité de** ~ **s de guerre** karo belaisvių asmens bylos

profondeur _f gylis; ~ **des dispositifs** pajėgų išsidėstymo gylis; ~ **de sécurité** saugusis gylis

profondimètre _m gylmatris

projectif svaidomasis, mėtomasis

projectile _m sviedinys, šaudmuo; ~ **anti-char** prieštankinis sviedinys; ~ **cargo** transportinė raketa; ~ **classique** paprastas sviedinys; ~ **creux** tuščias sviedinys; ~ **flèche** strėlinis sviedinys; ~ **percutant** sprogstamasis sviedinys (šarvamušis); ~ **s spéciaux** specialios paskirties sviediniai

projection _f mėtymas, svaidymas; ~ **de troupes** kariuomenės perdislokavimas

promotion _f 1 aukštesnio laipsnio suteikimas; ~ **au grade supérieur** gauti aukštesnį laipsnį; **obtenir sa** ~ būti pakauštintam (tarnyboje) 2 absolventų laida

promouvable kandidatas aukštesniam laipsniui gauti

promu,-e gavęs aukštesnį laipsnį; **officiers récemment** ~s neseniai gavę karininko laipsnį

propulseur ^m variklis

propulsion ^f judėjimas pirmyn, traukimas, stūmimas; ~ **à réaction** reaktyvinis judėjimas; **sous-marin à ~ nucléaire** povandeninis atominis laivas

prospection ^f žvalgymas

protection ^f gynimas, apsauga, globa; ~ **anti-aérienne** zenitinė priedanga; ~ **civile** civilinė gynyba; ~ **d'appoint** papildoma apsauga; ~ **N.B.C.** apsauga nuo branduolinio, biologinio ir cheminio ginklo

protéger globoti, teikti paramą; **alerté et protégé** įspėtas ir apsaugotas

proue ^f laivo pirmagalys

provisions ^f atsargos, reikmenys; ~ **de guerre** šaudmenys, karo reikmenys

prudence ^f atsargumas

puissance ^f galia, jėga; ~ **de combat** kovos galia; ~ **de feu** ugnies galia; ~ **de frappe**, ~ **de choc** smogiamoji jėga; ~ **de perforation** pramušamoji galia; ~ **d'une bombe** bombos galia; ~ **nucléaire** branduolinė galia

pupitre ^m piupitras, pultas; ~ **de commande** valdymo pultas

Q

quadrillage ^m dalinimas į kvadratus; ~ **du terrain** ^m vietovės dalinimas į kvadratus

quadrimoteur ^m keturių variklių lėktuvas
quadriracteur ^m keturių variklių reaktyvinis lėktuvas

quadritude ^m keturvamzdis įrenginys

quai ^m priplauka, platforma, peronas; ~ **d'accostage** priplauka; ~ **de transbordement** perkrovimo platforma; **navire est au ~** laivas stovi priplaukoje

quart ^m 1 budėjimas; ~ **à la mer** budėjimas jūroje; **être de ~** budėti; **officier de ~** atsakingas už budėjimą karininkas; **prendre le ~** pradėti budėjimą
2 kario puodukas

quartier ^m kareivinė; ~ **général** štabo būstinė; **corvée de ~** tarnyba kareivinėse; **le Grand ~ Général** generalinis štabas

qui kas; **crier - ~ vive?** šaukti – kas eina?

quille ^f kilis (laivo)

quitter palikti, apleisti; ~ **les armes** sudėti ginklus, pralaimėti; ~ **l'uniforme** mesti karo tarnybą; ~ **le service** išeiti į atsargą

R

raccord _m 1 pritvirtinimas 2 jungimo mova

radar _m radiolokacija, radiolokatorius, radaras; ~ **à impulsions** impulsinė radiolokacinė stotis; ~ **d'acier** pakrančių radiolokacinė stotis; ~ **d'acquisition** aptikimo radaras; ~ **d'atterrissage** radiolokacinis nusileidimo įrenginys; ~ **de bord** borto radaras; ~ **de poursuite** lydintysis radaras; ~ **de surveillance** taikinių aptikimo radaras; ~ **de tir** ugnies valdymo radaras; **détection par** ~ radiolokacinis aptikimas; **station** ~ radiolokacinė stotis

rade _f reidas; ~ **foraine** atviras reidas

radeau _m keltas, plaustas; ~ **de sauvetage** gelbėjimo plaustas

radiation _f 1 spinduliavimas, radiacija; ~ **infrarouge** infraraudonasis spinduliavimas; ~ **s atomiques** atominė radiacija; **émettre des** ~s spinduliuoti 2 išbraukimas, pašalinimas; ~ **des cadres** išbraukimas iš kariuomenės personalo sąrašų

radier 1 spinduliuoti 2 išbraukti

radifier radiofikuoti

radio _m 1 radijas; ~ **mobile** mobilus radijas; **émetteur** ~ radijas; **message par** ~ radiograma; **station de** ~ radijo stotis 2 radistas ~ **de bord** borto radistas

radioactif, **-ve** radioaktyvus; **retombées** ~es radioaktyviosios nuosėdos

radioactivité _f radioaktyvumas, radiacija; ~ **induite** dengiamoji radiacija; ~ **initiale** prasiskverbusi radiacija, pradinė radiacija; ~ **naturelle** radiacijos fonas; ~ **résiduelle** radiacinis vietovės užterštumas

radioborne _f radioorientyras

radiodétection _f radiolokacija

radiodiffusion _f radiotransliacija

radiogoniomètre _m radiopelengatorius

radioguidage _m valdymas per radiją (lėktuvo, raketos)

radoub _m laivo remontas; **bassin de** ~ sausasis dokas

radouer remontuoti laivą

rafale _f papliūpa, salvė; ~ **d'arme automatique** papliūpa iš automatinio ginklo; ~ **de mitrailleuse** kulkosvaidžio papliūpa; **tir par** ~s šaudymas papliūpomis

raffermissement _m sustiprinimas, sutvirtėjimas

raid _m reidas, antpuolis, skrydis; ~ **aérien** skrydis; ~ **aérien massif** sutelktinis oro pajėgų antpuolis; ~ **à l'arrière du front** reidas priešo užnugaryje; ~ **de diversion** demonstratyvus antpuolis; ~ **terrestre** sausumos kariuomenės reidas; ~ **transatlantique** transatlantinis skrydis

ralliement _m sutelkimas, subūrimas

rampe _f rampa, platforma; ~ **de lancement** raketos paleidimo rampa; ~ **de chargement** pakrovimo rampa

rang _m 1 rikiuotė, greta, eilė; ~ **par deux** dviem gretomis; ~ **par quatre** keturiomis gretomis; ~ **par trois** trimis gretomis; **à vos** ~s! į vietas!; **hommes du** ~ eiliniai; **quitter les** ~s išeiti iš rikiuotės; **serrer les** ~s suglausti gretas; **sortir du** ~ iš eilinių iškilti į kariuomenės 2 rangas **avoir le** ~ **de colonel** turėti pulkininko laipsnį

ranger iš(si)dėstyti; **se** ~ išsirikiuoti; ~ **ée** _f **de mines** minų eilė

rapidité _f greitumas, spartumas; ~ **des mouvements** veiksmų sparta; ~ **de tir** greitašauda

rapport _m 1 raportas, pranešimas; **faire le** ~ raportuoti 2 santykis; ~ **des forces** jėgų santykis

rapporter raportuoti, pranešti
rapprochement _m priartinimas, sugretinimas
rassemblement _m su(si)telkimas, su(si)rinkimas; **lieu de** ~ susirinkimo punktas; **point de** ~ rinkimosi vieta; **sonner le** ~ signalas susirinkti
rassembler surinkti, suburti; **se** ~ susirinkti, susitelkti
râtelier _m šautuvų piramidė (stovas šautuvams); **remettre les armes au** ~ sudėti ginklus, nebekariauti
rater užsikirsti, nepavykti, sužlugti
ratification _f ratifikavimas, patvirtinimas
ration _f racionas, davinys, porcija; ~ **de combat** fronto (mūšio) davinys; ~ **de vivres** maisto produktų davinys; **avoir sa** ~ gauti savo davinį
rationnaire turintis teisę gauti davinį
ratissage _m 1 šukavimas; ~ **du bois** miško šukavimas 2 valymas (ginklų)
ravage _m (su)naikinimas, (nu)niokojimas; ~ **s de la guerre** nuostoliai, patirtis dėl karo
ravager naikinti, griauti, niokoti; **bombardement a** ~ **é la ville** bombarduojant miestas buvo sugriautas iki pamatų; **ennemi a** ~ **é le pays** priešas nusiaubė šalį
ravageur _m naikintojas, niokotojas
ravitaillement _m atsargų papildymas, aprūpinimas, tiekimas; ~ **en munitions** šaudmenų tiekimas; ~ **en vol** degalų papildymas ore; ~ **par l'air** tiekimas ore; ~ **vertical** vertikalusis papildymas
ravitailleur aprūpinti (degalais, šaudmenimis); ~ **en essence** aprūpinti degalais; ~ **une armée** aprūpinti armiją; **se** ~ apsirūpinti (degalais)
ravitailleur _m tiekėjas, intendantas; **avion** ~ degalus tiekiantis lėktuvas; **navire** ~ plaukiojanti tiekimo bazė
ravitailleur tiekiantis, aprūpinantis

rayage _m šaunamojo ginklo graižtva
rayon _m spindulys; ~ **d'action** veikimo spindulys; ~ **de choc** naikinimo spindulys
rayonnement _m spinduliavimas, radiacija; ~ **infrarouge** infraraudonasis spinduliavimas; ~ **initial** pradinė radiacija; ~ **nucléaire** branduolinis spinduliavimas; ~ **neutronique** neutronų spinduliavimas; ~ **radioactif** radioaktyvusis spinduliavimas
rayons _{m,pl} spinduliai; ~ **infrarouges** infraraudonieji spinduliai
réacteur _m 1 reaktyvinis variklis 2 reaktorius; ~ **nucléaire (atomique)** branduolinis (atominis) reaktorius
réactif _{f, -ve} reaktyvinis, reaguojantis
réactif _m reagentas, reaktyvas
réaction _f 1 reakcija (chem.); ~ **en chaîne** grandininė reakcija; ~ **nuléaire** branduolinė reakcija 2 priešinis veikimas, atoveikis, reakcija; ~ **inverse** atbulinė reakcija; ~ **s adverses** atsakomieji priešo veiksmai; **avion à** ~ reaktyvinis lėktuvas; **propulsion par** ~ reaktyvinė trauka
réannexion _f susigrąžinimas, prijungimas (teritorijos)
réappel _m 1 pakartotinis šaukimas 2 patikrinimas pavardėmis
réapprovisionnement _m 1 atsargų papildymas 2 ginklo užtaisyimas iš naujo
réapprovisionner 1 papildyti atsargas 2 užtaisyti ginklą iš naujo
réarmer per(si)ginkluoti
rebeller sukelti maištą, maištauti; **se** ~ **contre des ordres** sukilti prieš įstatymus
récepteur _m imtuvai; ~ **de radio** radijo imtuvai
rechange _m atsarginė dalis; **de** ~ atsarginis, pakeičiamas; **pièce de** ~ atsarginė detalė
recharger užtaisyti iš naujo; ~ **un fusil** iš naujo užtaisyti šautuvą

recherche _f žvalgybinės informacijos rinkimas; ~ **et sauvetage** paieška ir gelbėjimas; ~ **sur zone** vietovės išžvalgyimas

reconnaissance _f žvalgyba; ~ **aérienne** oro žvalgyba; ~ **chimique** cheminė žvalgyba; ~ **d'itinéraire** maršruto žvalgyba; ~ **du terrain** vietovės žvalgyba; **faire une** ~ žvalgyti; **l'aviation de** ~ žvalgybinė aviacija; **partir en** ~ išvykti į žvalgybą **2** atpažinimas

reconquérir iš naujo užkariauti, atkariauti, ~ **une ville** iš naujo užkariauti (atkariauti) miestą

reconquête _f užkariavimas (iš naujo), atkariavimas

recrue _f naujokas; **instruction des jeunes** ~s naujokų apmokymas

recrutement _m šaukiamųjų kontingentas, komplektavimas; **bureau de** ~ šaukimo punktas; ~ **des officiers** karininkų kadru komplektavimas; ~ **d'engagés** priėmimas į karo tarnybą pagal kontraktą

recruteur _m verbuotojas; **agent** ~ verbavimo agentas; **sergent** ~ seržantas verbuotojas

recul _m **1** atatranka, atošliauža; ~ **d'un fusil** šautuvo atatranka; **canon sans** ~ beatošliaužis pabūklas **2** atsitraukimas; ~ **de l'armée ennemie** priešo armijos atsitraukimas; **être en** ~ trauktis

reculade _f atsitraukimas

reculer trauktis, atsitraukti; **ennemi** ~e priešas atsitraukia

recupérable daugkartinio panaudojimo

reddition _f **1** kapituliacija; ~ **d'une armée** armijos kapituliacija; ~ **inconditionnelle** besąlygiška kapituliacija **2** atidavimas; ~ **d'une ville** miesto atidavimas

redéploiement _m perdislokavimas

redoutable žiaurus, baisus, pavojingas; **adversaire** ~ žiaurus priešas

redouter bijoti, baimintis

réduction _f sumažinimas

réduire sumažinti, apriboti, likviduoti; ~ **en cendre** paversti pelenais, išnaikinti; ~ **de moitié** sumažinti pusiau; ~ **en poudre** nušluoti nuo žemės paviršius; ~ **la consommation d'essence** sumažinti degalų panaudojimą; ~ **la ration** sumažinti racioną; ~ **la vitesse** sumažinti greitį; ~ **une résistance ennemie** sumažinti priešo pasipriešinimą

réduit _m gynybinis punktas (įtvirtinimo)

réflectoire _m valgykla

réflecteur _m reflektorius, atšvaitas

réformé _m atleistas nuo karo prievolės

réfractaire _m vengiantis karo prievolės

réfugié,-e _{m,f} pabėgėlis

refuser atsisakyti, nesutikti; ~ **le combat** vengti mūšio; ~ **l'obstacle** atsisakyti įveikti kliūtį; ~ **une permission à un soldat** neduoti kareiviui leidimo išeiti į miestą

régiment _m pulkas; ~ **d'artillerie motorisée** motorizuotas artilerijos pulkas; ~ **d'hélicoptères de combat** aviacijos pulkas; ~ **d'infanterie** pėstininkų pulkas; ~ **de mêlée** smogiamasis pulkas; ~ **de transmissions** ryšių pulkas; ~ **s frères** bendradarbiaujantys pulkai; **être au** ~ tarnauti kariuomenėje; **rejoindre son** ~ atvykti į savo pulką

région _f rajonas, apygarda; ~ **maritime** karinė jūrų apygarda; ~ **militaire** karinė apygarda

réglage _m reguliavimas, derinimas; ~ **du tir** šaudymo reguliavimas; ~ **d'une arme** ginklo išaudymas; **tir de** ~ išaudymo kooregavimas

règlement _m **1** nutarimas **2** įstatai, tvarkos taisyklės, statutas; ~ **de l'ordre serré** rikiuotės taisyklės; ~ **d'infanterie** pėstininkijos įstatai; ~ **du service en campagne** lauko taisyklės; ~

intérieur vidaus tvarkos taisyklės; ~ **sur le cobmat** mūšio taisyklės; **conforme au** ~ atitinkantis taisyklės; **contraire au** ~ nestatutinis; **observer le** ~ laikytis taisyklių (statuto)

regroupement _m perrikiavimas, pergrupavimas

relais _m relė; ~ **d'amorçage** sprogdinimo vamzdelio stiprintuvas; ~ **radar** relinis radiolokatorius

relations _f santykiai, ryšys; ~ **internationales** tarptautiniai santykiai

relevage _m pakėlimas; ~ **du train d'atterissage** lėktuvo važiuoklės pakėlimas; ~ **d'un train déraillé** nuvažiausio nuo bėgių traukinio pakėlimas

relève _f pamaina; ~ **de la garde** sargybos pasikeitimas; ~ **des sentinelles** sargybinių pasikeitimas; **prendre la** ~ pakeisti sargybą

relèvement _m 1 pelengavimas 2 krypties, vietos nustatymas

relever pakelti; ~ **les mines** išstraluoti; ~ **une unité** pakeisti dalinį

relief _m reljefas; ~ **du sol** žemės reljefas; ~ **faible** lygi vietovė, žemas reljefas; **carte en** ~ reljefinis žemėlapis; **contourner le** ~ apeiti aplink, apjuosti, apiplaukti; **formes du** ~ reljefo kontūrai

remblai _m pylimas

remorque _f 1 vilkikas; **câble de** ~ vilkimo lynas (trosas); **prendre en** ~ **un bateau (une voiture)** imkti laivą (mašiną) 2 priekaba **camion avec une** ~ sunkvežimis su priekaba

remorquer traukti, vilkti

remorqueu |r,-se traukiamas, velkamas **remorqueur** _m vilkikas, sunkvežimis su priekaba

rempart _m tvirtovė, tvirtovės siena

remporter laimėti, paimti viršų; ~ **un grand succès** turėti didelį pasisėkimą;

~ **une victoire** laimėti, pasiekti pergalę

renforcement _m pastiprinimas, sustiprinimas; ~ **d'une armée (de la défense)** armijos (gynybos) sustiprinimas

renforcer pastiprinti, sustiprinti; ~ **la vigilance** sustiprinti budrumą; ~ **une unité** sustiprinti vienetą

renfort _m pastiprinimo priemonės; ~ **soutien** pastiprinimas-palaikymas; **troupes de** ~ pastiprinimo daliniai

renagé _m liktinis

renagement _m liktinė tarnyba; **signer (contracter) un** ~ **d'un an** pasirašyti 1 metų sutartį dėl liktinės tarnybos

renlager likti tarnauti pasibaigus tarnybos laikui

renseignement _m žvalgyba, žvalgybinė informacija, duomenys; ~ **brut** įvairi žvalgybinė informacija; ~ **confirmé** patvirtinti duomenys; ~ **de base** pagrindinė žvalgybinė informacija; ~ **de manoeuvre** duomenys apie priešininkų manevrus; ~ **de sécurité** saugumo žvalgybos informacija; ~ **de situation** einamoji žvalgybinė informacija; ~ **s douteux** abejotini duomenys; ~ **s généraux** visos informacijos žvalgyba; ~ **vérifiés** patikrinti duomenys; **agent de** ~ žvalgybos agentas; **service de** ~ žvalgyba

renseigner žvalgyti

réparation _f remontas

répartir _m 1 dislokuoti kariuomenę 2 paskirstyti, išdėlioti

repas _m valgymas; ~ **froid** sausas davinys

réparable susekamas, nustatomas

repérage _m pelengavimas, susekimas, nustatymas; ~ **au son** garsinis lokalizavimas; ~ **à vue des mines** minų pastebėjimas; ~ **du terrain** vietovės orientyrų tinklo nustatymas; ~ **par radar** radiolokacija

repère_m žymė, orientyras; ~ **convenu** sutartinis taškas; ~ **terrestre** antžeminis orientyras; **fixer** (traser) **des** ~s statyti orientyrus; **point de** ~ atramos taškas, gairė, išeities punktas; **servir de** ~ būti orientyru

repère susekti, nustatyti (kryptį, vietą); ~ **les ennemis** susekti priešus; ~ **par radar** susekti radaru

répit_m atvanga, atokvėpis; **moment de** ~ minutinis atokvėpis; **sans** ~ be atvangos; **prendre un peu de** ~ atsikvėpti, padaryti pertrauką

repli_m atsitraukimas; ~ **des troupes** būrių atsitraukimas; **mouvement de** ~ kariuomenės atsitraukimo manevrai; **position de** ~ užnugario pozicija; **un ordre de** ~ įsakymas atsitraukti

replier atitraukti; ~ **ses troupes** atitraukti savo būrius; ~ **un pont** išardyti tiltą; **l'ennemi se** ~ **e en désordre** priešas atsitraukia netvarkingai; **se** ~ atsitraukti

repos! laisvai! (komandos žodis)

repoussement_m 1 atstūmimas 2 šaunamojo ginklo atošliauža, atatranka

repousser atmušti, atremti; ~ **l'ennemi** atremti priešą; ~ **une attaque** atremti ataką

réprimande_f papeikimas

réseau_m tinklas, sistema; ~ **de commandement** vadovavimo tinklas; ~ **de fil de fer barbelé** spygliuotos vielos tinklas; ~ **des voies ferrées** geležinkelio tinklas; ~ **de transmissions** ryšių tinklas; ~ **d'infrastructure** antžeminių įrengimų sistema

réserve_f atsargos, rezervas; ~ **active** aktyvusis rezervas; ~ **métropolitaine** metropolinis rezervas; ~ **s de guerre** karo atsargos; ~ **de sécurité** neliečiamos atsargos; ~ **s tactiques** taktinis rezervas; ~ **stratégique** bendrasis, strateginis rezervas; **cadres de** ~ re-

zervo personalas; **de** ~ atsarginis; **en** ~ atsargai; **il a été versé dans la** ~ jis buvo pervestas į rezervą; **bataillon restera en** ~ batalionas bus rezerve; **officier de** ~ atsargos karininkas; **troupes de** ~ rezerviniai daliniai

réserviste_m atsargos karys

réservoir_m talpa; ~ **d'essence** degalų bakas; ~ **supplémentaire** papildomas bakas (av.)

résistance_f pasipriešinimas, atkirtis, atsparumas; ~ **acharnée** įnirtingas pasipriešinimas; ~ **à l'effort** ištvermė; **fixer une** ~ nustatyti, sulaukyti pasipriešinimą; **prendre une** ~ **à revers** pasipriešinti iš užnugario

résistant,-e besipriešinantis, tvirtas, ištvermingas

résistant_m pasipriešinimo dalyvis

résister nepasiduoti; ~ **à la fatigue** nepasiduoti nuovargiui; ~ **jusqu'au dernier** nepasiduoti iki galo

ressort_m spyruoklė; ~ **de détente** gaiduko spyruoklė; ~ **de percuteur** kovinė spyruoklė; ~ **récupérateur** gražinamoji spyruoklė

retardement_m (už)delsimas; **à** ~ uždelsto veikimo; **bombe à** ~ uždelsto veikimo bomba

retombée_f nuosėdos; ~ **s radioactives** radioaktyviosios nuosėdos

retour_m sugrįžimas; ~ **au sol** sugrįžimas į žemę

retrait_m išvedimas; ~ **des forces** kariuomenės išvedimas, patraukimas;

retraite_f atsitraukimas; **battre en** ~ atsitraukti; **couvrir la** ~ **d'une armée** pri dengti armijos atsitraukimą; **faire** ~ atsitraukti; **manoeuvre en** ~ atsitraukimo manevras

retranchement_m apkasas, įtvirtinimas; **attaquer l'ennemi dans ses** ~ atakuoti priešų įtvirtinimus

retrancher įsitvirtinti, užsikasti; **ennemi se ~ a derrière le fleuve** priešas įsitvirtino už upės

rétrofusée_f stabdymo raketa

révocation_f dimisija, atšaukimas, paleidimas, nušalinimas nuo pareigų

revolver_m revolveris

ricochet_m rikošetas

rideau_m uždanga; ~ **de feu** ugnies uždanga; ~ **de fumée** dūmų uždanga

riposte_f atsakomasis smūgis, atkirtis; ~ **foudroyante** staigus atkirtis, kontrataka

riposter duoti atkirtį

risque_m rizika; ~ **calculé** apskaičiuota rizika; ~ **particulier** ypatinga rizika; **courir des** ~ rizikuoti; **plein de** ~ rizikingas; **prendre un** ~ daryti ką rizikuojant

rivière_f upė

robustesse_f patvarumas, tvirtumas (kovos technikos)

rocade_f rokada (kelias, einantis lygiagrečiai su fronto linija)

roquette_f raketa, reaktyvinis užtaisas; ~ **antichar** prieštankinė raketa; ~ **antipersonnel** priešpėstinė raketa; ~ **libre** nevaldomoji raketa

rotation_f ciklas, apsisukimas

roue_f ratas; ~ **à rochets** krumpliaratis; ~ **dentée**, ~ **à dents**, ~ **d'engrenage** krumpliaratis; ~ **de rechange**, ~ **de secours** atsarginis ratas; ~ **directrice** kreipiantysis ratas; ~ **d'inertie** smagratis; ~ **hélicoïdale** sliekratis; ~ **motrice** varomas ratas

roulis_m supimas (jūr.); ~ **de char** tanko siūbavimas

route_f 1 kelias; ~ **à double sens** dvipusio eismo kelias; ~ **à double voie** dviejų eilių kelias; ~ **à sens unique** vienusio eismo kelias; ~ **aérienne** oro kelias; ~ **asphaltée** asfaltuotas kelias; ~

d'approche priartėjimo atstumas (kelias); ~ **maritime** jūros kelias; ~ **pavée** grįstas kelias; ~ **praticable** pravažiuojamas kelias; ~ **s de navigation** jūriniai keliai; **à mi-** ~ pusiaukelėje; **au pas de** ~ žygio žingsniu; **chanson de** ~ žygio daina; **en** ~! į kelionę! 2 maršrutas; ~ **de convoi** konvojaus maršrutas; ~ **maritime** laivininkystės trasa; **pilote corrige sa** ~ pilotas kooreguoja savo kursą

rude sunkus, varginantis; **adversaire** ~ grėsmingas priešininkas; ~ **combat** sunkus mūšis

ruine_f griuvėsiai

rupture_f nutraukimas, nutrūkimas, perlūžimas; ~ **de contact** ryšio nutrūkimas; ~ **des négociations** derybų nutarimas; ~ **du combat** mūšio nutraukimas; ~ **du front** fronto pralaužimas

rythme_m tempas, judėjimo greitis; ~ **de l'action** kovos veiksmų tempas; ~ **de l'offensive** puolimo tempas

S

sablonneu |x,se smėlėtas

sabot _m 1 stabdžių kaladėlė 2 laikiklis

sabotage _m diversija, diversiniai veiksmai

saboteur _m diversantas

sabre _m kardas (lenktas), kalavijas; **coup de** ~ kirtis kardu

sabrer kirsti kardu

sac _m maišas, krepšys, daiktmaišis; ~ **à dos** kuprinė; ~ **de couchage** miegmaišis; ~ **de soldat** kario daiktmaišis; ~ **à terre** maišas su žemėmis (smėliu)

saccage _m (nu)siaubimas, (nu)niokojimas

sacrifice _m auka; **faire le ~ de sa vie à la patrie** paaukoti savo gyvybę už tėvynę

sacrifier paaukoti; **se** ~ pasiaukoti

sadique sadistinis; **crime** ~ sadistinis nusikaltimas

sadisme _m sadizmas, žiaurumas

saignant,-e kruvinas, kraujuojantis; **plaie** ~e kraujuojanti žaizda

saignement _m kraujotėkis

saisir pagrobtį, pačiupti

salle _f salė, kambarys; ~ **de garde**, ~ **de permanence** sargybinių kambarys; ~ **de police** areštinė; ~ **des machines** mašinų skyrius; ~ **d'honneur** garbės kambarys

saluer 1 sveikinti 2 atiduoti pagarbą

salut _m 1 sveikinimas 2 pagarbos atidavimas; **faire le ~ militaire** atiduoti karinę pagarbą

salve _f salvė; ~ **d'artillerie** artilerijos salvė; **feu de** ~ salvinė ugnis; **tirer une ~ en l'honneur de qn** duoti salvę kieno nors garbei

sanction _f sankcija, bausmė

sanctionner sankcionuoti, nubausti

sang _m kraujas; ~-**froid** šaltakraujiškumas; **donner son ~ pour la patrie** praliesti kraują už tėvynę; **épargner le ~**

de ses soldats saugoti savo kareivių gyvenimą

sanglant,-e kruvinas, kraujuojantis;

~**e défaite** žiaurus pralaimėjimas;

bataille ~e mūšis su kraujo praliejimu

sangle _f diržas, virvė; ~ **de parachute** parašiuoto diržai

sanitaire sanitarinis; **services** ~ s sanitarinė tarnyba; **train** ~ sanitarinis traukinys

sanitaire _f 1 sanitarė 2 sanitarinė mašina

sans-abri _m benamis, beglobis

santé _f sveikata; **école de ~ militaire** karo medicinos mokykla; **service de ~ des armées** karo medicinos tarnyba

sapeur _m pionierius, išminuotojas; **hache de** ~ išminuotojo kirvukas; ~-**pompier** gaisrininkas

sarin _m zarinas

satellite _m palydovas; ~ **à défilement** nestacionarus palydovas; ~ **de reconnaissance stratégique** strateginės žvalgybos palydovas; ~ **de télécommunications** ryšių palydovas; ~ **relais** retransliavimo palydovas

satisfaire patenkinti

satisfaisant,-e patenkinamas

saturer prisotinti

saut _m šuolis (parašiuotu); ~ **à ouverture retardée** uždelstas šuolis; ~ **à ouverture commandée** laisvasis kritimas; ~ **d'entraînement** bandomasis šuolis

sauter sprogti, išlėkti į orą; ~ **sur une mine** būti susprogdintam minos

sauvegarde _f apsauga, gynimas

sauver išgelbėti

sauvetage _m (iš)gelbėjimas; **opération de** ~ gelbėjimo operacija

sauveteur _m gelbėtojas

scaphandre _m skafandras; ~ **autonome** akvalangas

secourir padėti (pavojuje, nelaimėje); ~ **un blessé** padėti sužeistajam

secourisme _m gelbėjimas

secouriste _{m,r} gelbėtojas

secours _m pagalba; **Au** ~! Padėkite! Gelbėkite!; **équipe de** ~ gelbėjimo komanda; **poste de ~ d'urgence** greitosios pagalbos postas

secteur _m sektorius, apygarda, rajonas, baras; ~ **d'altitude** aukščio sektorius; ~ **d'attaque** atakos juosta; ~ **de barre (mar.)** vairininko sektorius (jūr.); ~ **de concentration** susitelkimo rajonas; ~ **de débouché** atakos pradžios rajonas; ~ **de destruction** sunaikinimo rajonas; ~ **de rupture** prasiveržimo sektorius; ~ **de tir** ugnies sektorius; ~ **d'opérations** kovos veiksmų rajonas; **commandant de** ~ sektoriaus vadas

section _f būrys; ~ **de ramassage** ligonių bei sužeistųjų surinkimo būrys; ~ **des transmissions** ryšių būrys; ~ **de triage** sužeistųjų skirstymo būrys; ~ **d'infanterie** pėstininkų būrys; ~ **du génie** inžinerinis būrys; ~ **navale de plage** laivyno pakrančių vienetas; ~ **spéciale** drausmės būrys; **chef de** ~ būrio vadas; **école de** ~ būrio kovinis parengimas

sécurité _f saugumas; ~ **à l'arrêt** saugumo užtikrinimas; ~ **des opérations** operacijų apsauga; ~ **de tir** ugnies valdymo jungklis; ~ **des flancs** flangų apsauga; ~ **militaire** karinė kontržvalgyba; ~ **physique** fizinis saugumas; **certificat de** ~ saugumo liudijimas; **Conseil de** ~ Saugumo Taryba; **compagnies républicaines de** ~ respublikinės saugumo kuopos; **officier de** ~ saugumo tarnybos karininkas, kontržvalgybos karininkas;

sélecteur _m perjungiklis (automato)

sélection _f atranka, parinkimas

sélectionner atrinkti

sémaphore _m semaforas

semer skleisti

semi- pus-, pusiau; ~-**automatique** pusiau automatinis; ~-**autonome** pusiau autonominis; ~-**auxiliaire** pusiau pagalbinis; ~-**circulaire** pusapvalis; ~-**conducteur** puslaidininkis; ~-**militaire** pusiau karinis; ~-**remorque** puspriekabė

senseur _m daviklis, jutiklis

sentier _m takas, takelis

sentinelle _f sargybinis

séparation _f skyrimas, pertvara

séparer atskirti

sergent _m seržantas; ~-**chef** vyresnysis seržantas; ~ **-chef d'appel** vyresnysis seržantas patikrinimui; ~-**chef comptable** sąskaitininkas; ~ **de semaine** ilgalaikio budėjimo seržantas; ~ **de ville** policininkas

serment _m priesaika; **faire le ~ de ...** prisiekti; **faire prêter ~ à qn** prisiekdinti; **prestation de** ~ priesaikos davimas; **prêter ~** prisiekti; **rompre son ~** sulaužyti priesaiką

service _m tarnyba; ~ **actif** tikroji tarnyba; ~ **armé** rikiuotės tarnyba; ~ **d'alerte** įspėjimo tarnyba; ~ **de défense** gynybos tarnyba; ~ **de garde** sargybos tarnyba; ~ **de garnison (en ville)** patulinė tarnyba; ~ **de permanence** budėjimas visą parą; ~ **de renseignements** žvalgybos tarnyba; ~ **de santé** medicinos tarnyba; ~ **de semaine** savaitinis budėjimas; ~ **des poudres et essences** šaudmenų ir degalų tiekimo tarnyba; ~ **d'état-major** štabo tarnyba; ~ **du contrôle de la circulation aérienne** oro eismo valdymo tarnyba; ~ **en campagne** lauko tarnyba; ~ **militaire obligatoire** būtinoji karo tarnyba; ~ **militaire universel** visuotinė karo tarnyba; ~ **national** nacionalinė, būtinoji karo tarnyba; ~ **sélectif** karių atrankos tarnyba; ~ **technique** techninio aptarnavimo tarnyba; ~ **Z** cheminė tarnyba

servir tarnauti, atlikti karo prievolę
sévère griežtas, reiklus
shako _m kiveris (Saint-Cyr'o karo mokyklos auklėtinių kepurė su plunksnomis)
siège _m 1 sostas, sėdynė; ~ **éjectable** kapultuojama sėdynė 2 būstinė, rezidencija 3 apsuptis; ~ **d'une ville** miesto apsuptis
signal _m (*pl. -aux*) signalas, ženklas; ~ **aux routiers** kelio ženklai; ~ **convenu** sutartinis ženklas; ~ **d'alarme**, ~ **d'alerte** aliarmo signalas; ~ **d'avertissement** įspėjamas signalas (ženklas); ~ **de détresse S.O.S** nelaimės signalas; ~ **de fin d'alerte** aliarmo pabaigos signalas; ~ **de reconnaissance** atpažinimo signalas; ~ **d'identification convenu** slaptažodis; ~ **flottant (mar.)** vėliavos signalas (jūr.); ~ **radio** radijo signalas; ~ **sonore** garso signalas
signaler pranešti, nurodyti, įspėti
signature _f 1 taikinio charakteristika; ~ **d'un objectif** taikinio ypatybės; ~ **infrarouge** infraraudonųjų spindulių ypatybės; ~ **radar** atspindimoji radaro galimybė 2 parašas
signe _m ženklas, žymė; ~ **conventionnel militaire** karinis sutartinis ženklas; ~ **de reconnaissance** atpažinimo ženklas; ~ **distinctif** ryšio šaukinys; ~ **tactique** taktinis ženklas; ~ **topographique** topografinis ženklas
signification _f reikšmė, prasmė
signifier reikšti
silence _m tyla, tylėjimas; ~ **de mort** mirtina tyla; ~ **radar** radiolokacinė tyla; ~ **radio** radijo tyla; **imposer le** ~ priversti nutilti
silencieux _m duslintuvas (ginklo)
silo _m paleidimo šachta; ~ **lance-missile** raketų paleidimo šachta
simulateur _m imituojantis įrenginys, treniruoklis; ~ **de vol** skrydžio treniruoklis; ~ **tactique** karo veiksmų imitavimas

simulation _f imitavimas
sirène _f sirena
site _m landšaftas, padėtis, vietovė; ~ **d'atterrissage** nutūpimo vieta; ~ **de chargement** pakrovimo vieta; ~ **de débarquement** nutūpimo vieta; ~ **de lancement** paleidimo pozicija; ~ **isolé** išsklaidymo zona; ~ **protégé** apsaugota vieta; **angle de** ~ taikinio vietos kampas; **ligne de** ~ taikinio linija
situation _f padėtis, aplinka; ~ **de prise d'armes** kovinė padėtis; ~ **des troupes** kariuomenės padėtis; ~ **favorable** palanki aplinka
société _f 1 visuomenė 2 bendrovė
soigner rūpintis, prižiūrėti
soin _m rūpinimasis, globa
sol _m 1 žemė; **attaquer au** ~ atakuoti antžeminius taikinius; **sol-sol** žemė-žemė; **sol-air** žemė-oras 2 dirva
soldat _m kareivis; ~ **aguerri** patyręs karys; ~ **de 1re classe** eilinis; ~ **de 2e classe (simple)** naujokas; ~ **de métier** profesionalus karys; ~ **du génie** inžinerinio dalinio kareivis; **tombe du** ~ **inconnu** nežinomo kareivio kapas; **vie de** ~ kareiviškas gyvenimas
solde _f kario alga
solder išlaikyti kariuomenę; **troupes** ~ **ées** samdomoji kariuomenė
solennel, -le iškilmingas; **cérémonie** ~ **e** iškilminga ceremonija; **serment** ~ iškilminga priesaika
solide stiprus, kietas
solidité _f stiprumas, tvirtumas; ~ **de la défense** gynybos tvirtumas
solution _f išėjimas
sonar _m hidrolokatorius
sonnette _f 1 skambutis 2 paslaptis 3 sargybos postas
sortie _f 1 išėjimas 2 išpuolis
souffle _m banga (sprogimo); ~ **d'une explosion** sprogimo banga; **effet de** ~ **d'une bombe** bombos sprogimo bangos

efektas; **onde de** ~ sprogimo banga
souffrance _f kančia
souffrir kentėti, išverti
soulever sukelti, (su)kurstyti; ~ **une insurrection** sukelti riaušes
souplesse _f lankstumas, manevringumas
source _f šaltinis; ~ **de renseignement** žvalgybinių žinių šaltinis
sous-chef _m pavaduotojas; ~ **d'état-major** štabo viršininko pavaduotojas
sous-groupement _m pogrupis; ~ **blindé** šarvuotųjų pogrupis; ~ **temporaire** laikinas pogrupis
sous-marin _m povandeninis laivas; ~ **lance-missiles** povandeninis laivas-branduolinio ginklo nešėjas; ~ **lance-torpilles** torpedinis povandeninis laivas
sous-marinier _m povandeninio laivo jūrininkas
sous-munition _f antriniai šaudmenys
sous-officier _m puskarininkis (Prancūzijos armijoje): **major** majoras; **adjudant-chef** vyr. puskarininkis; **adjudant** puskarininkis; **sergent-chef** vyr. seržantas; **sergent** seržantas)
sous-ordres _m pavaldinys
sous-station _f pastotė
soute _f 1 bunkeris 2 sandėlis, patalpa
souterrain _m požemis
soutien _m parama, pagalba; ~ **associé** bendra parama; ~ **adapté** parama užnugariui; ~ **différé** uždelsta parama; ~ **direct** tiesioginė parama; ~ **logistique** logistinė parama
souveraineté _f nepriklausomybė
spatial,-e erdvės, kosminis
stage _m stažuotė
stand _m stendas; ~ **de tir** šaudykla
starter _m starteris
station _f stotis, punktas, postas; ~ **de brouillage** radijo trukdžių stotis; ~ **d'écoute** klausymosi stotis; ~ **de décontamination** švarinimo punktas; ~ **de poursuite** lydinčioji stotis; ~ **essence**

degalinė; ~ **orbitale automatique** automatinė orbitinė stotis; ~ **radar** radiolokacinė stotis; ~ **terrestre** antžeminė stotis
stationnement _m dislokacija, stovėjimas vietovėje
statut _m įstatai, statutas
statutaire atitinkantis įstatus, statutinis
steppe _f stepė
stock _m 1 atsargos; ~ **de munitions** šaudmenų atsargos; ~ **s initiaux** bazinės atsargos; ~ **s opérationnels** operacinės atsargos; ~ **s opérationnels du théâtre** karo arenos operacinės atsargos; ~ **s de soutien en munitions** bendras šaudmenų sandėliavimo lygmuo 2 sandėlis
stockage _m atsargų sukauptimas, sandėliavimas
stop stokl; ~ **chute** stabdymo parašiuotas
strapontin _m atverčiama sėdynė
stratagème _m strateginė karinė gudrybė
stratégie _f strategija; ~ **militaire** karinė strategija
stratégique strateginis; **matériaux** ~ **s** strateginės medžiagos; **point** ~ svarbus strateginis punktas; **repli** ~ strateginis atsitraukimas
stratocumululus _m sluoksniniai kamuoliniai debesys
stupéfiant _m narkotikas
subalterne _m subalternas (jaunesnysis karininkas) (Prancūzijos armijoje): **capitaine** kapitonas; **lieutenant** leitenentas; **sous-lieutenant** jaun. leitenentas; **aspirant** aspirantas; **être le** ~ **de qn** būti kam nors pavaldžiam
subdivision _f (pa)dalijimas, suskirstymas; ~ **militaire** karinis suskirstymas
subitement staiga, griežtai
submerger paskandinti, panardinti
subordination _f pavaldumas, priklausomumas
subordonné,-e _{m,f} pavaldinys

substance _f 1 materija 2 medžiaga; ~ **chimique explosive** cheminė sprogstamoji medžiaga; ~ **pyrotechnique** pirotechninė medžiaga
succès _m sėkmė, pasisekimas; ~ **du combat** mūšio sėkmė; ~ **partiel** dalinė sėkmė
suffisance _f pakankamumas
suicide _m savižudybė
suivre sekti
supercarburant _m aukščiausios rūšies benzinas
supérieur,-e aukštesnysis, viršutinis; **officiers** ~s vyresnieji karininkai (Prancūzijos armijoje: **colonel** pulkininkas; **lieutenant-colonel** pulkininkas leitenantas; **commandant** vadas)
supériorité _f pranašumas, pirmenybė; ~ **aérienne** pranašumas ore; ~ **des forces** jėgų pranašumas; ~ **du feu** ugnies pranašumas
supersonique viršgarsinis
support _m 1 parama 2 ramstis; ~ **d'armement** kronšteinas ginklų pritvirtinimui
supporter 1 pakęsti; ~ **le froid (la faim, la douleur)** pakęsti šaltį (alkį, skausmą) 2 palaikyti, paremti
supprimer panaikinti, sunaikinti, nužudyti
surblindage _m papildomas šarvas, šarvavimas
surbottes _f apsauginės kojinės ant batų
surcharge _m perkrovimas
sûreté _f apsauga, saugumas; ~ **arrière** užnugario apsauga; ~ **éloignée** tolimoji apsauga; ~ **nucléaire** branduolinis saugumas; ~ **rapprochée** artimoji apsauga
surface _f paviršius, plotas; ~ **terrestre** žemės paviršius; ~ **zéro** sprogimo epicentras
surgir iškilti, atsirasti (staiga)
surpointage _m tiesus taikymas
surprenant,-e netikėtas, nelauktas

surprendre užklupti netikėtai
surprise _f netikėtumas, staigmena; ~ **tactique** taktinis netikėtumas; ~ **technique** techninis netikėtumas;
attaquer par ~ užpulti netikėtai; **par** ~ netikėtai
sursis _m šaukimo (į armiją) atidėjimas
surveillance _f 1 kontrolė, stebėjimas; ~ **aérienne** oro erdvės stebėjimas; ~ **du champ de bataille** mūšio lauko stebėjimas; ~ **d'un flanc** flango stebėjimas; ~ **maritime** jūros stebėjimas 2 priežiūra
surveillant,-e _{m,r} prižiūrėtojas
surveiller budėti, prižiūrėti, saugoti
survol _m perskridimas
suspension _f atidėjimas, nutraukimas, suspendavimas; ~ **d'armes** laikinos paliaubos; ~ **des hostilités** karo veiksmų nutraukimas
symbole _m simbolis; ~ **clé** svarbusis simbolis; ~ **de base** bazinis, pagrindinis simbolis; ~ **s de piste** trasų simboliai
système _m sistema; ~ **d'armes** ginklų sistema; ~ **d'autodestruction** susinaikinimo sistema; ~ **de commande de missile** raketos skrydžio valdymo sistema; ~ **de commande de tir** ugnies valdymo sistema; ~ **de contrôle d'attitude** orientacijos kontrolės sistema; ~ **de création de feu** ugnies paleidimo sistema; ~ **de défense** gynybinė sistema; ~ **de destruction missile** raketos sunaikinimo sistema; ~ **d'écoute** radijo perėmimo sistema; ~ **de guidage de missiles** raketos valdymo sistema; ~ **de liaison** ryšių sistema; ~ **d'objectifs** taikinių sistema; ~ **d'obstacles** užtvara, kliūčių sistema; ~ **d'opérations air-sol** operacijų sistema „oras-žemė“; ~ **de projection** topografinės projekcijos sistema; ~ **s d'éjection** katapultavimo sistemos

T

table _f 1 suvestinė 2 pultas; ~ **d'écoute** klausymo pultas; ~ **de tir** šaudymo lenta

tableau _m 1 pultas, skydas, lenta, lentelė, grafikas; ~ **de commande** valdymo pultas; ~ **d'enlèvement** transportavimo oru grafikas; ~ **des mouvements** judėjimo grafikas; ~ **d'honneur** garbės lenta 2 tabelis sąrašas; ~ **d'effectifs et de dotation** etatų ir aprūpinimo tabelis; ~ **d'effectifs en temps de crise** etatų sudėtis krizės atveju; ~ **d'effectifs du temps de paix** etatų sudėtis taikos metu; ~ **d'emploi des armes** rekomenduojamų ginklų sąrašas; ~ **de service** tarnybinis tabelis

tâche _f užduotis; ~ **immédiate** neatidėliotinas darbas; **se donner pour** ~ užsibrėžti uždavinį

tacticien _m taktikos specialistas

tactique _f taktika

tactique taktinis

taille _f 1 asmenys (kardo, špagos); ~-**mer** bangolaužis; **frapper de** ~ kapti kardu 2 apimtis

talonnement _m sekimas pėdomis

tangage _m išilginis supimas (tanko), kilinis supimas (jūr.)

taux _m procentas, kaina, mokestis, norma; ~ **de base** pagrindinė norma; ~ **de consommation** sunaudojimo norma; ~ **de perte** netekčių apimtis; ~ **de remplacement** pakeitimo koeficientas

teinte _f spalva; ~ **de camouflage** maskuojanti spalva

télécommande _f nuotolinis valdymas

télécommunication _f radijo ryšis

télégraphie _f telegrafavimas

téléguidage _m nuotolinis valdymas

téléguidé,-e valdomas iš nuotolio

télépointeur _m ugnies valdymo prietaisas

télescope _m susidūrimas

télétype _m teletaipas

tempête _f audra, štormas; ~ **de feu** ugnies audra; ~ **de sable** smėlio audra

temps _m laikas; ~ „**bouché**“ debesuotumas (skrydžiams netinkamas oras); ~ **minimal d'alerte nucléaire** minimalus įspėjimo laikas apie branduolinį pavojų; ~ **réel** tikrasis laikas

tenacité _f atsparumas

tenaille _f dviguba apsuptis

tendu,-e įtemptas, reikalaujantis jėgų, dėmesio sukaupimo

tension _f įtampa, įtempimas; ~ **internationale** tarptautinė įtampa

tentative _f mėginimas; ~ **d'évasion** mėginimas pasprukti; ~ **de meurtre** mėginimas nužudyti

tente _f palapinė; ~ **de camping** žygio palapinė; **coucher sous la** ~ miegoti palapinėje; **dresser la** ~ pastatyti palapinę

tenue _f uniforma, rūbai; ~ **de cérémonie** paradinė uniforma; ~ **de combat** lauko uniforma; ~ **de protection** apsauginiai rūbai; ~ **de sortie** išeiginė uniforma; ~ **de travail** kasdieninė uniforma; ~ **spéciale** specialūs apsauginiai rūbai; **en** ~ **militaire (de campagne)** su karine (lauko) uniforma; **se mettre en grande** ~ apsivilkti paradinę uniformą

terminal _m terminalas; ~ **ferré** geležinkelio terminalas

terminal,-e galutinis, baigiamasis

terminus _m terminalas, galinė stotis; ~ **maritime** vandens terminalas

terrain _m vietovė, aikštelė, padėtis; ~ **accessible** lengvai pereinama vietovė; ~ **accidenté** nelygi vietovė; ~ **buissonneux** apaugusi krūmais vietovė; ~ **cailouteux** akmenuota vietovė; ~ **compartimenté** padalyta vietovė; ~ **coupé**

atkirsta vietovė; ~ **couvert** uždara vietovė; ~ **d'aviation** aerodromas; ~ **d'atterrissage** nutūpimo aikštelė; ~ **découvert** atvira vietovė; ~ **désertique** negyvenama vietovė; ~ **de tir** šaudykla; ~ **d'exercices** mokymų laukas; ~ **difficile** sunkiai pereinama vietovė; ~ **impraticable (aux chars)** tankais nepravažiuojama vietovė; ~ **marécageux** pelkėta vietovė; ~ **montagneux** kalnuota vietovė; ~ **plat** lygi, plyna teritorija; ~ **praticable (aux chars)** tankais pravažiuojama vietovė; ~ **sabloneux** smėlėta vietovė; ~ **urbanisé** apgyvendinta vietovė; ~ **vague** dykvietė; ~ **vallonné** kalvota vietovė; ~ **vital** gyvybiškai svarbi vietovė; **analyse du** ~ vietovės įvertinimas; **configuration du** ~ vietovės reljefas; **connaître le** ~ žinoti situaciją, aplinką; **étude du** ~ vietovės analizė; **faire l'ossature d'un** ~ pažymėti pagrindines vietovės iškilias vietas (aukštumas ir upių vagas); **faire un profil du** ~ pastatyti vietovės profilį; **modelé du** ~ vietovės reljefo formos; **repli de** ~ vietovės sandara; **représentation du** ~ reljefo atvaizdavimas; **sonder le** ~ iširti padėti; **se placer sur un bon (un mauvais)** ~ gerai (blogai) pasirinkti puolimo ar gynimosi poziciją; **tout** ~ visureigis

terre žemė; ~-**plein** ginklų aikštelė; **fil de** ~ žeminimo laidas; **prise de** ~ žeminimas; **transports par** ~ antžeminis transportas

terrestre žemės, žemiškas; **transports** ~ s antžeminio transporto priemonės

terreur _f siaubas, teroras; ~ **panique** paniška baimė; **être glacé de** ~ sustingti iš siaubo

terrible baisus, siaubingas; **mort** ~ siaubinga mirtis

terriblement baisiai, siaubingai

terrifiant,-e siaubingas, pasibaisėtinas

territoire _m teritorija; ~ **inviolable** neliečiama teritorija; ~ **libéré** išlaisvinta teritorija; ~ **national** valstybinė teritorija; ~ **s d'outre-mer** užjūrio teritorijos

terroriser terorizuoti, bauginti smurtu

terrorisme _m terorizmas, teroristinė veikla

terroriste teroristinis; **acte** ~ teroristinis aktas

tester tirti, analizuoti, testuoti

tête _f galva, viršūnė; ~ **chercheuse** galvutė-iesškiklis; ~ **de pont** placdarmas; ~ **d'une fusée** raketos galvutė (kovinė dalis); ~ **explosive** kovinio užtaiso galvutė; ~ **nucléaire** branduolinė galvutė

théâtre _m teatras, vieta, arena; ~ **de guerre** karo arena; ~ **d'opérations** kovos veiksmų vieta

thermonucléaire termobranduolinis

timonier _m 1 vairininkas 2 signalininkas

tir _m 1 šaudykla, šaudymas; ~ **à blanc** šaudymas tuščiais šoviniais; ~ **à bout portant** šaudymas iš labai arti; ~ **à courte distance** šaudymas iš arti; ~ **à couvert** šaudymas iš priedangos; ~ **à genou** šaudymas nuo kelio; ~ **à la cible** šaudymas į taikmenį; ~ **à l'arrzt** šaudymas iš vietos; ~ **à l'aveuglette** šaudymas aklomis; ~ **à l'estimé** apskaičiuotas šaudymas; ~ **à ricochet** rikošetinis šaudymas; ~ **au but** šaudymas į taikinį; ~ **au coup par coup** šaudymas pavieniais šūviais; ~ **au fusil** šaudymas iš šautuvo; ~ **à volonté** greitas šaudymas; ~ **au jugé** šaudymas nesitaikant; ~ **au son** šaudymas pagal garsą; ~ **de rupture** šaudymas šarvamušiais sviediniais; ~ **direct** šaudymas taikant; ~ **en marchant** šaudymas einant, judant; ~ **en seringue** atsitiktinis šaudymas; ~ **exact, précis** tikslus, taiklus šaudymas; ~ **fictif** imituojamasis šaudymas; ~ **indirect** šaudymas į nematomą taikinį; ~ **masqué** šaudymas iš uždarų pozicijų; ~ **par rafales**

šaudymas papliūpomis; ~ **prolongeant** šaudymas žemu kampu; ~ **rapide** greitašauda; ~ **rasant** šaudymas lėkštąja trajektorija; ~ **sur but mobile** šaudymas į judantį taikinį; ~ **tendu** įprastinis šaudymas; ~ **terminé** šaudymas baigtas; ~ **vertical** šaudymas iškiląja trajektorija; **exercices de** ~ šaudyba; **plan de** ~ šūvio trajektorijos plokštuma; **stand de** ~ šaudymo stendas 2 ugnis; ~ **ajusté** taikloji ugnis; ~ **à la demande** ugnis pagal prašymą, užsakymą; ~ **à l'horaire** planinė ugnis; ~ **antiaérien** zenitinė ugnis; ~ **continu** nenutrūkstamoji ugnis; ~ **conventionnel** įprastų šaudymo priemonių ugnis; ~ **d'appui en profondeur** tolimoji paramos ugnis; ~ **de balisage** žymi-moji ugnis; ~ **de barrage**, ~ **d'arrêt**, ~ **d'interdiction**, ~ **plongeant** užtvėriamoji ugnis; ~ **de concentration** sutelktoji ugnis; ~ **de contre-batterie** kontrabaterinė ugnis; ~ **défensif** gynybos ugnis; ~ **dense**, ~ **accélééré** smarki ugnis; ~ **de destruction** griaunamoji ugnis; ~ **d'enfilade** flanginė ugnis; ~ **de mitrailleuse**, ~ **d'artillerie** kulkosvaidžio, artilerijos ugnis; ~ **d'efficacité** naikinamoji ugnis; ~ **de flanquement** flanginė ugnis; ~ **de fonctionnement** ugnis įtaisui patikrinti; ~ **de harcèlement** nerimą kelianti ugnis; ~ **de neutralisation** slopinimo ugnis; ~ **de réglage** įsišaudymo ugnis; ~ **direct** tiesioginė ugnis; ~ **éclairant** apšviečianti ugnis; ~ **observé** kooreguojama ugnis; ~ **préparé** išankstinė ugnis; **automatisation des** ~s ugnies automatizavimas

tirailleur _m šaulys

tirer 1 šaudyti; ~ **avec précision** šaudyti nusitaikius; ~ **le canon** šaudyti iš patrankos; ~ **les salves d'honneur** saliuotuoti; ~ **sur quelqu'un** šaudyti į ką nors; ~ **un coup de fusil** iššauti iš šau-

tuvo; ~ **une balle de revolver** iššauti iš revolverio; ~ **par rafales** šaudyti papliūpomis 2 traukti, tempti, vilkti; ~ **une ligne** ištiesti laidus (telefono)

tireur _m šaulys, taikytojas; ~ **d'élite** puikus, elitinis šaulys; ~ **de précision** snai-peris

toche _f parašiuoto neišsiskleidimas

toile _f audinys, drobė; ~ **de tente** lietpal-tis-palapinė, palapininė medžiaga; ~ **émeri** švitrinis popierius; ~ **métal-lique** vielinis (metalinis) tinklas; **de** ~ brezentinis

topographie _f topografija

topographique topografinis

torpillage _m torpedavimas

torpille _f torpeda

torpilleur _m torpedininkas (laivas, lėk-tuvas)

torture _f kankinimas, kančia

torturer kankinti, varginti

total,-e bendras, visuotinis; **guerre** ~ to-talinis karas

totalité _f visuma

tour _f bokštas; ~ **de contrôle** kontrolės bokštas; ~ **d'horizon** apžvalgos bokš-tas

tourelle _f bokštas, bokštelis; ~ **blindée**, ~ **cuirassée** šarvuotas bokštelis; ~ **de commandement** vadovavimo bokšte-lis; ~ **d'un fort** forto bokšteliai; ~ **sous coupole** ekranuotas bokštelis; ~ **tour-nante** sukamasis bokštas; **mitrailleu-se sous** ~ bokštinė patranka

tourelleau _m liukas

touillon _m ašis, velenas

tourment _m kančia, kankynė; ~ **s de la faim (de la soif)** alkio (troškulio) kančios

tourmenter kankinti

toute-puissance _f visagalybė

toute-puissant,-e visagalintis

toux _m kosulys; ~ **d'une fusée** raketos pukšėjimas

toxine _f toksinai

toxique_m nuodai; ~s **généraux** bendrosios nuodingosios medžiagos

toxique nuodingas

trac_m baimė; **avoir le ~** baimintis, jaudintis

traçant,-e trasuojantis; **balle ~e** trasuojanti kulka

trace_ƒ pėdsakas, žymė; ~ **de sang** kraujo pėdsakas; ~ **d'origine** pradinis taškas

tracé_m 1 linija, kryptis, kontūras; ~ **de la frontière** sienos ribos 2 trasa

tractable traukiamas, velkamas

tracté,-e traukiamas, velkamas; **canon** ~ traukiamas pabūklas

tracter traukti, vilkti

tracteur_m traktorius; ~ **amphibie** traktorius-amfibija; ~ **à chenilles** vikšrinis traktorius; ~-**niveleur** buldozeris

trafic_m 1 eismas; ~ **maritime** jūriniai pervežimai; ~ **radio** radijo ryšys; ~

routier pervežimas keliais 2 nelegali prekyba; ~ **d'armes** nelegali prekyba ginklais; **faire le ~ des stupéfiants** versis nelegalia prekyba narkotikais

trahir išduoti

trahison_ƒ išdavystė

train_m traukinys, transportas, kariuomenės transporto daliniai; ~ **blindé**

šarvuotas traukinys; ~ **d'atterrissage** važiuoklė, nusileidimo įrenginys; ~ **de munitions** traukinys su šaudmenimis;

~ **de troupes** karinis ešelonas

traînée_ƒ pėdsakas, driekana; ~ **de bombardement** bombų takas; ~ **de culot**

šaudmens dugninės dalies pasipriešinimas; ~ **de sang** besidriekiantis kraujo pėdsakas; ~ **d'un avion** lėktuvo pėdsakai danguje

traité_m susitarimas, sutartis; ~ **de paix** taikos sutartis; ~ **international** tarpautinis susitarimas; **conclure un** ~ sudaryti sutartį; **rompre le** ~ nutraukti sutartį

traitement_m 1 apdorojimas; ~ **automa-**

tique des données automatinis duomenų apdorojimas; ~ **du renseignement** žvalgybinių duomenų apdorojimas; ~ **et transmission automatique**

des données automatinis duomenų apdorojimas ir perdavimas 2 apžiūra, gydymas; ~ **primaire d'un blessé** pirminė ligonių apžiūra; ~ **secondaire d'un blessé** antrinė ligonių apžiūra

3 traktavimas, elgesys

traître,-sse_{m,t} išdavikas

traîtrise_ƒ išdavystė

trajectoire_ƒ trajektorija; ~ **balistique** balistinė trajektorija; ~ **d'un projectile** metamo sviedinio trajektorija; ~ **de vol** skrydžio trajektorija

tranchée_ƒ tranšėja, apkasas; ~-**abri** šaudymo apkasas; **creuser des ~s** kasti apkasus; **ligne des ~s** apkasų linija; **mortier de ~** tranšėjinis minosvaidis

transatlantique transatlantinis

transbordement 1 perkrovimas 2 perkėlimas (per upę)

transbordeur_m keltas (per upę)

transfert_m perdavimas, perkėlimas; ~ **d'autorité** įgaliojimų perdavimas; ~ **de pistes** trasų perdavimas; ~ **d'une unité** vieneto perkėlimas, perbazavimas

transfuge_m persimetėlis

transmetteur_m 1 radijo siųstuvas 2 ryšininkas; ~ **d'ordres** tiesioginis telefon ryšis

transmission_ƒ 1 perdavimas, transliacija, ryšių tarnyba; ~ **renseignement** žinių perdavimas; ~ **s optiques** signaliniai ryšiai; **agent de ~** ryšininkas 2 ~s ryšių daliniai

transpercercer kiaurai perdurti, perverti, pereiti

transport_m 1 transportas; ~ **ordinaire** įprastinis transportas 2 gabenimas, vežimas; ~ **nucléaire** branduolinio ginklo gabenimas

trappe_ƒ liuko sąvara, liukas; ~ **à bombes**

d'un avion bombų liukas lėktuve; ~
de secours avarinis liukas
tremblement_m drebėjimas; ~ **de terre** žemės drebėjimas
trève_f paliaubos, atokvėpis, atvanga; **conclure une** ~ sudaryti paliaubų sutartį
triage_m rūšiavimas (sužeistųjų)
tribord_m dešinysis bortas
tribunal_m teismas, tribunolas; ~ **militaire** karo teismas, tribunolas; ~ **suprême** aukščiausiasis teismas
tromber apgauti, suklaidinti; **chercher à** ~ stengtis suklaidinti
trou_m duobė; ~ **d'air** oro duobė; ~ **de tirailleur** šaulio apkasas
trouble_m neramumas, sumišimas
troupe_f būrys, komanda, padalinys; ~ **aéroportée** oro desantas; ~ **de débarquement** desantas; ~ **de corps** korpuso pajėgos; ~ **de couverture** dengimo pajėgos; ~ **de marine** jūre pajėgos; ~ **de montagne** kalnų pajėgos; ~ **de sécurité** dengimo pajėgos; ~ **ennemies** priešo kariuomenė; ~ **numéroté** transportuojamos pajėgos; ~ **s** kariuomenė; ~ **s aéroportées** oro desantinės pajėgos; ~ **s amies** draugiškosios pajėgos; ~ **s des transmissions** ryšių pajėgos
trousse_f krepšys, įrankių kompleksas dėžėje; ~ **à outils** įrankių dėžė; ~ **de premiers secours** pirmosios medicinos pagalbos krepšys
tube_m pabūklo vamzdis; ~ **canon** pabūklo vamzdis; ~ **lance-fumée** dūmų išleidimo vamzdis; ~ **lance-torpilles** torpedinis įtaisas; ~ **lisse** lygus vamzdis
tuer nužudyti, užmušti, (su)naikinti; ~ **é au combat** žuvels mūšyje
tumulte_m triukšmas, sąmyšis
turbopulseur_m turbosraigtinis variklis
type_m rūšis, tipas; ~ **d'explosion** sprogiimo rūšis, tipas; ~ **de terrain** vietovės rūšis

U

ultime galutinis
ultra_m kraštutinių pažiūrų žmogus, politinis fanatikas, reacionierius
ultra-son_m (*pl* ~-sons) ultragarsas
ultraviolet_m ultravioletiniai spinduliai
ultraviolet ultravioletinis
unanime vieningas (pritarimas)
unificat|eur,-rice vienijantis
unification_f (su)vienijimas, vienodinimas
uniforme_m uniforminiai drabužiai; ~ **d'officier** karininko uniforma; **casquette d'**~ uniforminė kepurė; **en grand** ~ su paradine uniforma; **être sous l'**~ tarnauti armijoje; **quitter l'**~ palikti karo tarnybą
unilatéral,-e esantis vienoje pusėje; **engagement** ~ vienašališkas įsipareigojimas
union_f sąjunga, susivienijimas, vienybė; **faire** ~ suvienyti
unir suvienyti; ~ **deux armées** sujungti dvi armijas; **s'**~ susivienyti
unité_f vienetas, junginys; ~ **aéroportée** oro desantinių pajėgų vienetas; ~ **à double capacité** dvejojų galimybių vienetas; ~ **commandée** vadovaujamas vienetas; ~ **d'actions** veiksmų vieningumas; ~ **de choc** smogiamasis vienetas; ~ **de combat** mūšio vienetas; ~ **de mines** minų kompleksas; ~ **de tir** ugnies vienetas; ~ **d'infanterie (de chars)** pėstininkų (tankų) vienetas; ~ **motorisée** motorizuotas vienetas; ~ **renforcée** sustiprintas junginys; ~ **temporaire** laikinasis vienetas; **grande** ~ karinis junginys; **petite** ~ dalinys; **une des grandes** ~ **de la flotte** vienas didžiausių karo laivų
urgence_f skubumas, neatidėliotinumas
urgent,-e skubus, neatidėliotinas
usant,-e varginantis, sekinantis, alinantis; **combat** ~ alinantis mūšis
usure_f išsekimas

V

vacarme ^m triukšmas, gaudesys
vague ^f 1 ešelonas; ~ **d'assaut** šturmo ešelonas; **en ~ s successives** einančiais vienas po kito ešelonais 2 banga; ~ **de froid** šalčio banga; ~ **s de sons** garsų bangos
vaguemestre ^m karo laiškanesys
vaillance ^f didvyriškumas, drąsa
vaillant,-e narsus, drąsus
vaincr nugalėti; ~ **l'ennemi** nugalėti priešą; ~ **ou mourir** nugalėti arba mirti; **je ~rai** aš nugalėsiu
vaincu,-e nugalėtas
vainqueur ^m nugalėtojas; ~ **d'un combat** grįžti iš mūšio nugalėtoju
vaisseau ^m laivas; ~ **marchand** prekybinis laivas; ~ **spatial** kosminis laivas; ~ **x de guerre** karo laivai
valeureu|x,-se drąsus, narsus
valeureusement drąsiai, narsiai
valide teisėtas, stiprus, tvirtas
validité ^f teisėtumas, galiojimas
vallée ^f slėnis, klonis
vallonnement ^m kalvota vietovė
valorisation ^f vietovės inžinerinis įrengimas
valve ^f vožtuvas, ventilis
valvule ^f vožtuvas
vandale ^m vandalas, barbaras
vareuse ^f kariškas švarkas, jūreivio palaidinė
vecteur ^m 1 vektorius 2 šaudmenų atgabenimo priemonės, branduolinio ginklo nešėjas (branduolinis ginklas); ~ **de vitesse** greičio vektorius
vedette ^f sargybinis, žvalgybinis laivas, kateris; ~ **lance-missiles** raketinis kateris; ~ **lance-torpille** torpedinis kateris
végétation ^f augmenija
véhicule ^m transporto priemonė; ~ **aérien** oro transporto priemonė; ~

amphibie amfibija; ~ **blindé** šarvuotis; ~ **chenillé** vikšrinė transporto priemonė; ~ **de l'avant blindé** mašina šarvuotu priekiu; ~ **de liaison** ryšių automobilis; ~ **de reconnaissance** žvalgybinė transporto priemonė; ~ **de transport blindé** šarvuotasis transporteris; ~ **sanitaire** sanitarinė mašina; ~ **serre-file** mašina, važiuojanti paskutinė; ~ **sur roues** ratinė mašina; ~ **téléguidé** nuotoliniu valdymo transporto priemonė; ~ **terrestre** antžeminė transporto priemonė; ~ **tout terrain** visureigis
veille ^f budėjimas; **prendre la ~** pradėti budėjimą
veiller budėti, rūpintis; **sentinelle ~e à l'entrée** sargybinis budi prie durų
veilleur ^m sargybinis
velléité ^f nedrąsus mėginimas; ~ **de lutte** mėginimas kovoti; **avoir ~s de résistance** mėginti priešintis
venéneu|x,-se nuodingas
vengeance ^f kerštas, keršijimas; **demande** ~ šauktis keršto; **esprit de ~** kerštingumas; **respirer la ~** kerštauti; **tirer, prendre ~ de ...** trokšti keršto
venger atkeršyti; **se ~** atsikeršyti; **se ~ d'un ennemie** atkeršyti priešui
ventral ^m krūtinės parašiutas
verdict ^m nuosprendis
vérification ^f (pa)tikrinimas, kontrolė
vérifier tikrinti, kontroliuoti
vérin ^m keltuvas
vérité ^f tiesa, teisybė
verrou ^m 1 užtvara 2 dengiamasis dalinys
verrouillage ^m 1 užtvaros pastatymas 2 blokavimas
verrouiller užsklešti, padaryti užtvaram; ~ **un prisonnier** uždaryti kalinį
vertu ^f drąsa, narsumas; ~ **militaire** kovinis narsumas
vésicant sukeltiantis nudegimus (dujos)
veste ^f striukė, švarkas; ~ **de combat** lauko striukė

vestige _m liekanos, griuvėsiai
veston _m švarkas, striukė
vêtement _m drabužiai, apranga; ~ **de protection** apsauginė apranga
vêto _m veto, draudimas; **droit de** ~ veto teisė; **mettre le** ~ à *qch* uždrausti, nesutikti su kuo
vexation _f įžeidimas, pažeminimas
vexer įžeisti, pažeminti
victime _f auka, žuvusysis; ~ **du bombardement** bombardavimo auka
victoire _f pergalė, laimėjimas; **remporter une** ~ **sur** ... laimėti
victorieu | **x**, ~ **se** pergalingas, nugalėjęs; **guerre** ~ **se** pergalingas karas
victorieusement pergalingai
vigie _f 1 sargybinis (laive) 2 stebėjimo bokštas
vigilance budrumas; **redoubler de** ~ sustiprinti budrumą
vigilant, **e** budrus
vigoureu | **x**, ~ **se** stiprus, tvirtas
vigueur _f stiprumas, jėga, tvirtumas; **en** ~ galiojas; **entrer en** ~ įsigalioti
vilain, **e** pavojingas, nemalonus
village _m kaimas
ville _f miestas
vindicati | **f**, **ve** kerštingas
violabilité _f pažeidžiamumas
violat | **eur**, **rice** _{m, f} pažeidėjas
violation _f pažeidimas; ~ **de frontière** sienos pažeidimas; ~ **d'un secret** paslapties išdavimas
violemment žiauriai, brutaliai, per jėgą
violence _f prievarta, jėga, smurtas; ~ **du choc** smūgio jėga; **employer la** ~ pavartoti jėgą; **faire** ~ priversti
violent, **e** žiaurus, brutalus; ~ **détonation** smarkus sproginimas
violier pažeisti; ~ **la frontière** pažeisti sieną; ~ **les règles** pažeisti taisykles; ~ **un serment** sulaužyti priesaiką
violeur _m pažeidėjas
virage _m viražas, posūkis

viril, **e** drąsus, energingas, vyriškas
virilité _f drąsa, energingumas, vyriškumas
visée _f taikymas (į taikinį), tikslas, ketinimas; **fante de** ~ taikymosi anga; **lunette de** ~ optinis taikiklis
viser taikyti(s) į taikinį, siekti, ieškoti
visueur _m taikiklis; ~ **s de bombardement** bombardavimo sistemos
visibilité _f matomumas; **pilotage sans** ~ vairuoti lėktuvą pagal prietaisus (nesant matomumo); **tournant sans** ~ posūkis pagal prietaisus (nesant matomumo)
visible matomas
visière _f kepurės snapelis
vision _f matymas
visualisation _f matomos formos suteikimas
visuel, **e** regimas, matomas
vital, **e** gyvybinis, esminis
vitalité _f gyvybingumas
vitesse _f greitis; ~ **à l'arrêt de propulsion** greitis išjungimo metu; ~ **ascensionnelle** pakilimo greitis; ~ **au sol** antžeminis greitis; ~ **d'approche** nusileidimo greitis; **d'atterrissage** nusileidimo greitis; ~ **de sécurité** saugus greitis; ~ **de son** garso greitis; ~ **d'impact** prisilietimo greitis; ~ **de largage** parašiutininko išmetimo greitis; ~ **instantanée** momentinis greitis; ~ **limite** ribinis greitis; ~ **moyenne** vidutinis greitis; ~ **originale** pradinis greitis; ~ **subsonique** ikigarsinis greitis; ~ **supersonique** viršgarsinis greitis; ~ **terminale** galutinis greitis; ~ **type** nustatytasis greitis
vivace ilgalakis
vivacité _f judrumas, vikrumas
vivres _m maisto produktai, aprūpinimas maistu; ~ **de combat** maisto daavinys sunkiomis sąlygomis; ~ **de section** būrio maisto daavinys; ~ **d'ordinaires**

kasdieninis maisto daavinys; ~ **réglamentaires** nustatytas maisto daavinys; **rationner les** ~ normuoti maisto produktus

voie _f kelias; ~ **aérienne** oro kelias; ~ **ferrée** geležinkelis; ~ **fluviale** vandens kelias; ~ **hiérarchique** hierarchinis kelias; ~ **routière** sausumos kelias

voile _m burė, uždanga, šydas; ~ **blanc** orientacijos praradimas

voilier _m burinis laivas

voilure _f sparnas (lėktuvo), burė; ~ **du parachute** parašiuto audinys

voiture _m 1 automobilis; ~ **de livraison** kovinis automobilis; ~ **de pompiers** gaisrininkų mašina 2 vagonas 3 karutis

vol _m skrydis; ~ **cosmique (orbital)** kosminis (orbitinis) skrydis; ~ **de groupe** grupinis skrydis; ~ **de nuit** naktinis skrydis; ~ **de reconnaissance** žvalgybinis skrydis; ~ **en altitude** aukštybinis skrydis; ~ **plané** planiruojantis skrydis; ~ **sans escale** skrydis be nutūpimo; ~ **sans visibilité** aklasis skrydis (pagal prietaisus, nesant matomumo); ~ **tactique** paviršinis skrydis

volant,-e skraidantis

volant _m vairas, smagratis

voler skristi

volet _m liuko dangtis

volontaire savanoriškas; **faire la sacrifice** ~ **de sa vie** paaukoti savo gyvybę

volontaire _m savanoris

volontariat _m savanoriškoji karo tarnyba

volonté _f noras, valia

voltige _f aukštasis pilotazas

voltigeur _m šaulys, pėstininkas

volume _m apimtis

volumineu |x,-se didelės apimties (tūrio)

vouer iškilmingai pasižadėti, prisiekti, (pa)aukoti

vulnérabilité _f pažeidžiamumas

vulnérable pažeidžiamas

vulnération _f žaizda

W

wagon _m vagonas; ~ **citerne** vagonas-cisterna; ~ **-grue** geležinkelio kranas; ~ **postal** pašto vagonas; ~ **sanitaire** sanitarinis vagonas

wagonnet _m vagonetė

Y

ypérite_m ipritas

Z

zone_f zona, juosta, rajonas; ~ **arrière** užnugario zona; ~ **boisée** miškinga vietovė; ~ **contaminée** užteršta zona; ~ **d'action** karo veiksmų zona; ~ **d'approche** nusileidimo juosta; ~ **d'attente** laukimo zona; ~ **de barrages** kliūčių ruožas; ~ **de frappe nucléaire** branduolinio smūgio rajonas; ~ **de franchissement** persikėlimo rajonas; ~ **de larguage** nuleidimo rajonas; ~ **de manoeuvre** kovos veiksmų zona; ~ **d'engagement** mūšio pradžios zona; ~ **de préparatifs** pasiruošimo rajonas; ~ **de refuge** priedangos zona; ~ **des conflits** karo veiksmų zona; ~ **de défense** gynybos zona; ~ **de déploiement logistique** užnugario logistikos zona; ~ **d'opérations** operacijų zona; ~ **franche** laisvoji zona; ~ **frontière** pasienio zona; ~ **interdite** uždrausta zona; ~ **minée** užminuotoji zona; ~ **urbanisée** miesto rajonas; **bouclage d'une** ~ apsupimas ir likvidavimas

ABREVIATIONS (SANTRUMPOS)

AA	Anti-Aérien; Appui Aérien; Arme Automatique
AAA	Artillerie Antiaérienne
AB	Arme blindée
ABC	Arme Blindée et Cavalerie; Atomique, Bactériologique, Chimique
AC	Anti-Char; Artillerie Courte
ACA	Artillerie de Corps d'Armée
ACTCP	Antichar à Très Courte Portée
ADI	A Disposition Instructeur
ADM	Charge Nucléaire de Destruction (voir CNS)
AF CENT	Forces Alliées Centre Europe (OTAN)
AF NORTH	Forces Alliées Nord Europe (OTAN)
AF SOUTH	Forces Alliées Sud Europe (OTAN)
AFA	Attaché des Forces Armées
AGEFORT	Aide à la Gestion des Formations
AI	Autonomie Initiale
AIR ALLOC	Message d'Allocation (OTAN)
AL	Avion de Liaison; Allié; Arrimeur-Largeur; Artillerie Longue
ALAT	Aviation Légère de l'Armée de Terre
ALLOC	Allocation
ALO	Officier de Liaison des Forces Aériennes (Air Liaison Officier – OTAN)
AM	Automouvant; Armée de Mer
AML	Auto Mitrailleuse Légère
AMX 10	Nom d'un engin blindé léger (l'Atelier de Moulineaux)
AMX 10P	VTT chenillé transport personnel
AMX 10RC	AMX 10 roues-canon
AMX 13	Nom du char léger 13 tonnes
AMX 30	Nom du char moyen 30T ou char de bataille
ANP	Appareil Normal de Protection NBC (masque à gaz)
ANT	Arme Nucléaire Tactique
AO	Acquisition d'Objectifs; Avion d'Observation (ALAT)
AP	Anti Personnel (mines); Aéroporté; Aire de Posée (ALAT); Avant-Poste
APP	Appui-Appuyer
APPROS	Approvisionnement
APR	Aproche
AR	Arrière
ARM	Armement
ART	Artillerie

AS	Air-Sol; Autorail Sanitaire
ASA	Artillerie Sol-Air
ASM	Anti Sous-Marin
ASMP	Air Sol Moyenne Portée
ASS	Artillerie Sol-Sol; Assaut
AT	Armée de Terre
ATILA	Automatisation des Tirs et de Liaisons d'Artillerie (système)
ATP	Instruction Tactique Alliée (Allied Tactical Publication)
ATT	Attaque
ATTEN	Attente
AU	Automoteur
AV	Avant
AVG	Avant Garde
AX EFT	Axe d'Effort
AX SEC	Axe Secondaire
AX	Axe
B	Biologique; Bactériologique
BA	Base Aérienne
BAI	Appui Feu Eloigné (Battlefield Air Interdiction)
BAP	Base Aéroportée
BAR	Barrer
BCA	Bataillon de Chasseurs Alpains
BCS	Bataillon de Commandement et des Services
BD	Base Divisionnaire
BDD	Base De Départ
BEI	Bureau Emploi Instruction
BEP	Brevet d'Etudes Professionnelles
BF	Basse Fréquence
BG	Bataillon du Génie
BGA	Bureau Général d'Alerte
Bie	Batterie
BM	Brigade Mécanisée; Bouchon de Mines
BO	Base d'Opération
BPM	Bureau Personnel Militaire
Br	Brigade
BS	Batterie des Services
BSTN	Batterie de Sécurité et de Transport Nucléaire
BT	Base de Transit; Brevet de Technicien
Btn	Bataillon
BTS	Brevet de Technicien Supérieur
C	Chimique
C.ARR	Coup d'Arrêt
C.ATT	Contre Attaque
C.ST	Chef des Services Techniques
C.TRS	Centre de Transmissions

CA	Corps d'Armée
CAC	Compagnie Anti-Char
CAG	Circulation Aérienne Général (AIR)
Can	Canon
Can SR	Canon Sans Recul
CAP	Certificat d'Aptitude Professionnelle
CARBU	Carburant
CAT	Commissariat de l'Armée de Terre
CB	Compagnie de Base
CBM	Corps Blindé Mécanisé
CBT	Combat
CBT USU	Combat d'Usure
CCAS	Compagnie de Commandement, d'Appui et des Services
CCBG	Compagnie de Combat Blindée du Génie
CCS	Compagnie de Commandement et des Services
CCT	Camion Citerne Tactique
CD	Commandant; Confidentiel Défense; Centre de Détection; Centre de Distribution
CDC	Centre de Détection et de Contrôle (AIR); Chef De Corps
CDI	Complément de Dotation Initiale
CDM	Coup De Main
CDO	Commando
CDS	Chef De Section
CDT	Commandant; Commandement
CE	Circuit d'Entraînement
CEA	Compagnie d'Éclairage et d'Appui
CEMA	Chef d'Etat-Major des Armées
CEMAT	Chef d'Etat-Major de l'Armée de Terre
CG	Compagnie du Génie
CGA	Contrôle Général des Armées
CGE	Compagnie de Guerre Électronique
Cie	Compagnie
CL	Colonel; Centre de Livraison
CLB	Cavalerie Légère Blindée
CLD	Camion Lourd de Dépannage
CM	Centre Mobilisateur; Compagnie Médicale
CMD	Circonscription Militaire de Défense
CML	Certificat Militaire de Langue (P: Parlé – E: Ecrite)
CMn	Compagnie Munitions
CMS	Coffret Message Source
CN	Capitaine
CNE	Capitaine
CNS	Charge Nucléaire Statique
CO	Centre d'Opérations
COA	Centre Opérationnel des Armes

COAA	Centre d'Opérations d'Appui Aérien
COBRA	Radar de Contre Batterie (Connter Battery Radar)
COD	Centre Opérationnel de la Défense
CODA	Centre d'Opérations de la Défense Aérienne
COFAS	Centre d'Opérations des Forces Aériennes Stratégiques
COL	Colonel
COM.LOG	Commandement Logistique
CONSO	Consommation
COTAC	Conduite de Tir Automatique pour Char
COTOM	Commandement de Transport Aérien Militaire
COUV	Couverture; Couvrir
COZ	Centre d'Opérations de Zone (AIR)
CR	Centre Ravitaillement; Centre Résistance; Circulation Routière; Compte Rendu
CRAP	Commando de Recherche et d'Action dans la Profondeur
CREG	Compte Rendu d'Événement Grave
CRES	Compte Rendu d'Évaluation de Situation
CRI	Compagnie de Ravitaillement de l'Intendance
CST	Chef de Services Techniques
CT	Corps de Troupe; Centre Technique
CT1	Certificat Technique de 1-er Degré
CT2	Certificat Technique de 2 e Degré
CTC	Contact
CTM	Console de Télétraitement Mobile
CTPM	Conteneur de Transport de restes Post-Mortem
CTR	Contrôler
CTRS	Centre de Transmissions
CU	Charge Utile
CV	Cheval-Vapeur
D.ARR	Défense d'Arrêt
DA	Défense Aérienne; Dépot avancé; Division d'Application; Division Alpine
DAM	Division Aéromobile
DAO	Détachement d'Assistance Opérationnelle
DB	Division Blindée
DCA	Défense Contre Avions
DCB	Défense Contre Blindés
DDE	Direction Départementale de l'Équipement
DEA	Diplôme d'Études Approfondies
DECT	Direction de la Formation Combat et Technique
DEF	Défense
DEMA	Demande
DEPAN	Dépannage
DEPOT	Dépot
DESS	Diplôme d'Études Supérieures Spécialisées

DESTU	Destruction
DEUG	Diplôme d'Etudes Universitaires Générales
DFR	Division de Formation des Réserves
DG	Direction du Génie
DGA	Délégation Générale pour l'Armement
DGF	Direction Générale de la Formation
DI	Division d'Infanterie; Dotation Initiale
DIM	Division d'Infanterie de Montagne
DIMa	Division d'Infanterie de Marine
DIR	Direction
DISP	Dispositif
Div	Division
DIV	Division d'Infanterie Valorisée
DL	Détachement de Liaison
DLB	Division Légère Blindée
DLO	Détachement de Liaison d'Observation
DMD	Délégation Militaire Départementale
DM	Défense Militaire
DMDR	Division des Militaires Du Rang
DMP	Dispositif de Minage Permanent
DMT	Défense Militaire Terrestre
Dmu	Dépôt de Munitions
DNG	Détachement Nouvelle Génération
DO	Défense Opérationnelle; Droits Ouverts; Détachement Opérationnel (AIR)
DOT	Défense Opérationnelle du Territoire
DP	Division Parachutiste
DPL	Déploiement
DR	Diffusion Restreinte
DREC	Dispositif de Défense Rapprochée d'Engin de Combat (ABC)
DRH	Direction des Ressources Humaines
DSO	Division des Sous-Officiers
DUT	Diplôme Universitaire de Technologie
EAA	Engin Automoteur Amphibie (type Gillois)
EAF	Ecole à Feu; Engin Amphibie de Franchissement
EAG	Ecole d'Application du Génie
EAI	Ecole d'Application de l'Infanterie
EB	Engin Blindé
EBG	Engin Blindé du Génie
EBL	Engin Blindé Léger
EBR	Engin Blindé de Reconnaissance
EC	Escadron de Circulation
ECH1 ou 2	Echelon 1 ou 2
ECL	Eclairage; Equipe Commandement et Liaison
ECS	Escadron de Commandement et des Services

EDCA	Eléments Organiques de Corps d'Armée
EED	Escadron d'Eclairage Divisionnaire
EFT	Effort
EG	Etablissement du Génie
EL	Escadron de Language; Equipe de Liaison (ART)
ELO	Elément de Liaison d'Observation
EM	Etat-Major
EMA	Etat-Major des Armées
EMAA	Etat-Major de l'Armée de l'Air
EMAT	Etat-Major d'Armée de Terre
EMB	Embuscade
EMG	Etat-Major Général
EMM	Etat-Major de la Marine
EMT	Etat-Major Tactique
ENF	Enfouissement
ENI	Ennemi
EO	Equipe d'Observation
EOA	Elément Organique d'Armée
EOCA	Elément Organique de Corps d'Armée
EOP	Equipe d'Observation dans la Profondeur
EPG	Engin Principal du Génie
ERM	Etablissement Régional du Matériel
Esc	Escadron
ESS	Essences
ETG	Effectifs Temps de Guerre
ETP	Effectifs Temps de Paix
EVASAN	Evacuation Sanitaire
EVAT	Engagé Volontaire de l'Armée de Terre
f	Symbole du dommage fractionnaire
FA	Forces Armées; Fusil Automatique
FAF	Forces Armées Françaises
FAR	Force d'Action Rapide
FAS	Forces Aériennes Stratégiques
FATAC	Force Aérienne Tactique
FATO	Forces Aériennes du Théâtre d'Opérations
FAu	Formation Autonome
FCHT	Franchissement
FD	Frais de Déplacement
FDM	Forces de Mouvement
FF	Forces Françaises
FG	Flanc-Garde
FGF	Flanc-Garde Fixe
FGM	Flanc-Garde Mobile
FIX	Fixer
FM	Fusil Mitrailleur

FNS	Forces Nucléaires Stratégiques
FOST	Forces Océaniques Stratégiques
FRN	Freinage; Frainer
FRT	Front
FSA	Fusil Semi-Automatique
FT	Formation Tactique
FTA	Formation Technique d'Arme
GA	Groupe d'Armées; Groupe d'Artillerie
GACA	Groupe d'Artillerie de Corps d'Armée
GAM	Groupement Aéromobile
GC	Groupe de Chasseurs
GD	Génie Divisionnaire
GE	Guerre Electronique
GEN	Génie
GLRM	Groupement Léger de Réparation du Matériel
GND	Gendarmerie
GR	Grenade
Gr	Groupe
GRCA	Groupement de Reconnaissance de Corps d'Armée (CLB+ALAT)
GS	Groupement Soutien
Gt	Groupement
GU	Grande unité
H	Heure de Déclanchement d'une Opération
HA	Hélicoptère Armé; Hélicoptère d'Attaque
hj	homme-jour
HL	Hélicoptère Léger
HM	Hélicoptère de Manoeuvre
HPO	Haut Pouvoir de Destruction
IA	Inter-Armes
INF	Infanterie
INFILT	Infiltration
INTDR	Interdiction; Interdire
ITIN	Itinéraire
J	Jour de Déclanchement d'une Opération
JAL	Jalonner
JC	Jour de Combat
JV	Jour de Vivres
Km/h	Kilomètre par heure
Kt	Kilotonne
Kw	Kilowat
LAF	Ligne d'Appui pour les Feux d'Artillerie
LATTA	Lutte Anti Aérienne Toutes Armes
LC	Lieutenant-Colonel
LCL	Lieutenant-Colonel

LD	Ligne de Départ
LG	Lance Grenades
LIA	Ligne d'Identification et d'Accueil
LIM	Limite
LO	Liaison; Liaison d'Observation
LOG	Logistique
LR	Ligne de Résistance
LRAC	Lance Roquette Anti-Char
LRM	Lance Roquette Multiple
LSN	Ligne de Sécurité Nucléaire
LT	Lieutenant
MA	Mode d'Action Ami; Modulation d'Amplitude; Moyens en Attente
MAN	Manoeuvre
MAT	Matériel
MDF	Manœuvres de Force
MDR	Militaire Du Rang
ME	Mode d'Action Ennemi
MEP	Mise En Place
MF	Modulation de Fréquence
MISTRAL	Missile Transportable Antiaérien Léger
Mit	Mitrailleuse
MLF	Moyen Léger de Franchissement
mn	Minute
MSBS	Mer-Sol Balistique Stratégique
MPG	Moyen Polyvalent du Génie
MUN	Munition
Mvt	Mouvement
N	Nucléaire
NBC	Nucléaire, Biologique, Chimique
NDC	Note de Service
NEDEX	Neutralisation Et Destruction d'Explosif
NTI	Niveau Technique d'Intervention
NUC	Nucléaire
OAL	Ordre Administratif et Logistique
OBJ	Objectif
OBST	Obstacles Sur Itinéraire
OBT	Ordre de Base pour les Transmissions
OCC	Obus à Charge Creuse
OE	Obus Explosif
OECE	Organisation Européenne de Coopération Économique
OF	Offensive
Off	Officier
OHP	Opération Hélicoptée
OL	Officier de Liaison

OPS	Opérations Militaires
ORSA	Officier de Réserve en Situation d'Activité
OT	Organisation de Terrain
OTAN	Organisation de Traité de l'Atlantique Nord
P FCHT	Point de Franchissement
P	Pénétrante
PA	Pistolet Automatique; Point d'Appui
PAA	Pont Automoteur d'Accompagnement
PAF	Peloton d'Aide au Franchissement
PAT	Patrouille
PC	Poste de Commandement
PCA	Poste de Commandement Avancé
PERT	Pertes
PF	Point de Franchissement
PI	Point Initial
PM	Pistolet Mitrailleur; Préparation Militaire
PO	Poste d'Observation
Pon	Peloton
PP	Point de Passage (GEN Franchisst)
PREM	Peloton de Ravitaillement Essence-Munitions
PS	Poste de Secours
PZ	Point Zéro
QM	Quai Militaire
R	Rocade
RA	Régiment d'Artillerie
Ra	Radar
RAO	Régiment d'Acquisition d'Objectif
Rad	Unité de Dose Absorbée (N)
RASURA	Radar de Surveillance Rapprochée
RATAC	Radar de Tir de l'Artillerie de Campagne
RAV	Ravitaillement
RBDI	Régiment Blindé de Division d'Infanterie
RC	Régiment de Cuirassiers
RCC	Régiment de Chars de Combat
RCL	Recueil
RCP	Régiment de Chasseurs Parachutistes
RD	Régiment de Dragons
Reco	Reconnaissance
Renf	Renforcement
Rens	Renseignement
Rés	Réserve
RG	Régiment de Génie
RI	Régiment d'Infanterie
RMI	Revenu Minimum d'Insertion
RITA	Réseau Intégré de Transmission Automatique

RM	Région Militaire; Régiment mécanisé
RMD	Région Militaire de Défense
RN	Route Nationale
ROQ	Roquette
RT	Régiment du Train
RTCA	Régiment de Transport de Corps d'Armée
Rvt	Ravitaillement
S/Off	Sous-Officier
S3P	Survêtement de Protection à Port Permanent
SA	Services Administratifs; Sol-Air
SAC	Section Anti-Char
SACP	Sol-Air Courte Portée
SAF	Spécialistes d'Aide au Franchissement (GEN)
SAMP	Sol-Air Moyenne Portée
SATCP	Sol-Air Très Courte Portée
SDRE	Section de Dépannage, Réparation, Évacuation
SG	Service Général
SIR	Système d'Information Régimentaire (ABC)
SM	Sécurité Militaire
SMA	Service Militaire Actif
SMIC	Salaire Minimum Interprofessionnel de Croissance
SMIG	Salaire Minimum Interprofessionnel Garanti
SNL	Système de Navigation Localisation (ABC)
SNLE	Sous-Marin Nucléaire Lanceur d'Engin
SNLM	Sous-Marin Nucléaire Lance-Missile
Son	Section
SOUT	Soutien
SPA	Situation de Prise d'Armes
SRCM	Section de Ravitaillement Carburant-Munitions
SREM	Section de Ravitaillement Essence-Munitions
SS	Sol-Sol; Service de Santé
SSBS	Sol-Sol Balistique Stratégique (plateau d'Albion)
ST	Services Techniques
STANAG	Standartisation Agreeamnt
TA	Transport Aérien
TAM	Tir-Armeement-Munitions
TAP	Troupes Aéroportées
TC	Train de Combat (LOG)
TDM	Troupes De Marine
TED	Tableau d'Effectifs et de Dotation
Tf	Téléphone
Tg	Télégraphe
TNT	Trinitrotoluène
TP	Travaux Personnels
TR	Train Régimentaire

TRM	Toutes Roues Motrices
TRN	Train
TRS	Transmissions
TTA	Toutes Armes
U	Unité
UC	Unité Collective
UE	Unité Élémentaire; Unité d'Essence
UF	Unité de Feu
UHF	Ultra-Haute Fréquence
URH	Unité de Recherche Humaine (ennemi)
VA	Voie Aérienne
VAB	Véhicule de l'Avant Blindé
VAC	Véhicule Articulé Chénillé
VAM	Voie Aérienne Militaire
VBL	Véhicule Blindé Léger
VCG	Véhicule de Combat du Génie
VCI	Véhicule de Combat de l'Infanterie
VF	Voie Ferrée
VHF	Très Haute Fréquence (Very Low Frequency)
VL	Véhicule de Liaison
VLRA	Véhicule Léger de Reconnaissance et d'Appui
VLTT	Véhicule Léger Tout Terrain
VM	Voie Maritime
Vo	Vitesse Initiale
VOA	Véhicule d'Observation de l'Artillerie
VPC	Véhicule Poste de Commandement
VR	Voie Routière
VS	Véhicule Sanitaire
VTT	Véhicule Transport de Troupe; Véhicule Tout-Terrain
VUTC	Véhicule Utilitaire Tout Chemin
ZA	Zone d'Action
ZAA	Zone Arrière d'Armée
ZAM	Zone d'Appui de Manœuvre
ZD	Zone de Défense; Zone de Desserrement 1
ZDA	Zone de Déploiement d'Attente 3
ZDI	Zone de Déploiement Initial 2
ZDO	Zone de Desserrement Opérationnel 4
ZE	Zone d'Engagement
ZF	Zone de Franchissement
ZH	Zone de Halte
ZL	Zone de Language
ZRL	Zone de Ravitaillement Logistique
ZT	Zone Technique
ZU	Zone Urbanisé

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Dictionnaire de terminologie technique et tactique militaire. – Paris, EIREL, 2001.
2. Dictionnaire Français – Russe. – Moscou, Russkij jazyk. 1991.
3. Franczyzkij jazyk (Français). – Moskva, Vojennoje izdatelstvo, 1988.
4. Glossaire militaire Anglais – Français, Français – Anglais. – Paris, EIREL, 1982.
5. Glossaire militaire. – Paris, EIREL, 1982.
6. Micro Robert. – Paris, Dictionnaires Le Robert, 1998.
7. NATO terminų žodynas. – Vilnius, LR krašto apsaugos ministerija, 2001.
8. Nouveau Petit Larousse illustré. – Paris, Librairie Larousse, 1999.
9. Petit Larousse en couleurs. – Paris, Librairie Larousse, 2000.
10. Petit Robert. – Paris, Dictionnaires Le Robert, 2000.
11. Prancūzų – lietuvių kalbų žodynas. – Vilnius, Valstybinis leidybos centras, 1992.
12. Suzane D’Hooghe. Arms Control Glossary. – Belgium, 2002, CD versija.

TURINYS

Pratarmė	3
Sutrumpinimai	4
Prancūzų kalbos abėcėlė	4
Prancūzų – lietuvių kalbų žodynas	5
Abreviations (santrumpos)	103
Naudota literatūra	114